

Aan de gemeenteraad van alle gemeenten in het werkgebied van GGDrU

Kenmerk : Uit-2019/09144/NR/IvdH
Bijlagen : 2
Datum : 15 april 2020
Onderwerp : Jaarstukken 2019

Geachte raad,

Het algemeen bestuur stelde in de vergadering van 1 april jl. de jaarstukken 2019 (inclusief de resultaatbestemming 2019) van GGD regio Utrecht (GGDrU) vast. Wij sturen u de jaarstukken 2019 ter kennisname toe.

Een gezond en veilig leven voor iedereen, ook voor de meest kwetsbaren. Dat is de rode draad in het werk van GGD regio Utrecht (GGDrU). We dragen bij aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen en zich kan ontwikkelen. GGDrU voert een aantal gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende taken uit, geheel gericht op preventie. Het doel van preventie is ervoor te zorgen dat mensen gezond blijven door hun gezondheid te bevorderen en te beschermen. Ook heeft preventie tot doel ziekten en complicaties van ziekten te voorkomen of in een zo vroeg mogelijk stadium op te sporen. GGDrU is van en voor de 26 gemeenten van de regio Utrecht.

We willen de kwaliteit van onze producten en diensten nauw laten aansluiten bij de veranderende maatschappelijke omgeving, waarin de gemeenten zich bevinden. GGDrU voert de wettelijke verplichte taken uit namens alle gemeenten als collectief, hoofdzakelijk op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Daarnaast hebben gemeenten de mogelijkheid om de uitvoering van het basispakket te intensiveren. Dat kan. Minder doen dan de wet zegt is niet toegestaan maar meer doen wel. In dat geval voert GGDrU dit uit per individuele gemeente, via intensivering van het basispakket of via maatwerkafspraken.

De jaarstukken bestaan uit twee delen: een jaarverslag en een jaarrekening. In het jaarverslag verantwoorden we onze resultaten over het afgelopen jaar. We beschrijven welke ontwikkelingen onze organisatie heeft doorgemaakt en we laten zien of we de ambities uit de begroting 2019 hebben waargemaakt. De jaarrekening bestaat uit onze programmarekening en balans met een toelichting hierop.

Het jaarresultaat komt over 2019 uit op een positief resultaat van €633.000 inclusief mutaties in reserves (€715.000 positief exclusief mutaties in reserves). Dit is 1,3% ten opzichte van de totale lastenomvang van €48.483.000 inclusief mutaties in reserves.

We hebben het afgelopen jaar opnieuw hoge eisen gesteld aan onze dienstverlening en organisatie. Dat was niet altijd eenvoudig en heeft veel gevraagd van onze professionals. Het heeft evenwel veel opgeleverd. Zoals het creëren van voorwaarden

voor het verkleinen van verschillen in gezondheid tussen groepen. En het signaleren van ongewenste gezondheidssituaties. En dat is waar we voor staan, dat is waar we het voor doen. Daarmee dragen we bij aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen en zich kan ontwikkelen.

Vrijwel gelijktijdig met deze jaarstukken sturen wij u de ontwerpbegroting 2021 met daarin onze ambities voor het komende jaar. We laten zien waar we voor staan, wat we willen bereiken en wat we daarvoor doen, en natuurlijk hoeveel het kost. We nodigen u graag uit om te komen met een zienswijze op deze begroting.

Met vriendelijke groet
Namens het dagelijks bestuur van GGD regio Utrecht,

Nicolette A.M. Rigter
Directeur Publieke Gezondheid

Jaarstukken 2019

- Jaarverslag
- Jaarrekening

INHOUDSOPGAVE

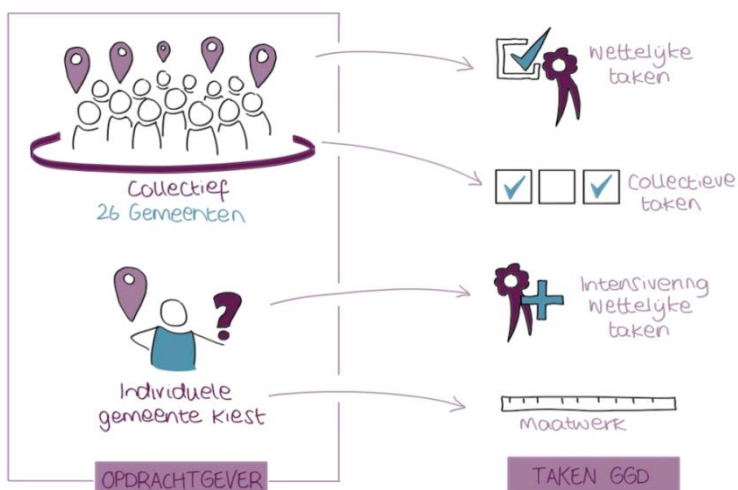
VOORWOORD	5
1. JAARVERSLAG	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Onze kernwaarden	8
1.3 Ontwikkelingen in 2019	9
1.4 Planning en Control cyclus	11
1.5 Financieel resultaat 2019	12
2. Ambities	13
2.1 Een veiligere leefomgeving	14
2.2 Minder kwetsbaren	23
2.3 Gezondere wijken en scholen	26
2.4 Een goede start voor ieder kind	28
2.5 Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's	35
2.6 De organisatie op orde	41
2.7 Een eigentijdse dienstverlening	42
3. Paragrafen	45
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	45
3.2 Bedrijfsvoering	51
3.3 Verbonden partijen	54
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen	55
3.5 Financiering en treasury	55
3.6 Rechtmatigheid	58
4. JAARREKENING	59
4.1 Balans	59
4.2 Gerealiseerd resultaat op hoofdlijnen	60
4.3 Overzicht van baten en lasten en de toelichting	61
4.4 Toelichting exploitatieverschillen per ambitie	61
4.5 Uitleg ontwikkeling inwoner- en kindbijdrage	67
4.6 Overzicht van de aanwending van het bedrag onvoorzien	67
4.7 Overzicht van incidentele baten en lasten	67
4.8 Overzicht mutaties reserves	70
4.9 Wet Normering Topinkomens	72

4.10	Begrotingsrechtmatigheid	73
4.11	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	73
4.11.1	Algemeen	73
4.11.2	Vaste activa	74
4.11.3	Vlottende activa	76
4.11.4	Vaste passiva	76
4.11.5	Vlottende passiva	77
4.11.6	Overige grondslagen	77
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2019	78
5.1	Vaste activa	78
5.2	Vlottende activa	80
5.3	Reserves	84
5.4	Voorzieningen	87
5.5	Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar.....	89
5.6	Kortlopende schulden	89
5.7	Overlopende passiva	90
5.8	Gebeurtenissen na balansdatum	93
5.9	Garantstelling.....	93
6.	Overige gegevens	94
6.1	Resultaatbestemming.....	94
6.2	SISA bijlage 2019.....	94
7.	Overige toelichtingen op de jaarrekening	96
7.1	Taakvelden	96
7.2	Kerngegevens	97
7.3	Gemeenschappelijke regeling	98
7.4	Afkortingenlijst.....	99

VOORWOORD

Een gezond en veilig leven voor iedereen, ook voor de meest kwetsbaren. Dat is de rode draad in het werk van GGD regio Utrecht (GGDrU). We dragen daarmee bij aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen en zich kan ontwikkelen.

In dit jaarverslag staat hoe we het afgelopen jaar invulling hebben gegeven aan onze ambities over 2019. We laten zien wat we ons hadden voorgenomen, wat we hebben bereikt, wat we hebben gedaan. En natuurlijk wat het heeft gekost.

Voor de gemeenten in regio Utrecht voeren we wettelijke taken uit. Dit zijn taken die we verplicht doen. De basis hiervoor ligt vooral in de Wet Publieke Gezondheid.

Daarnaast bieden we de mogelijkheid om de wettelijke taken intensiever uit te voeren, of maatwerktaken af te nemen. Dit geeft gemeenten de mogelijkheid om lokale prioriteiten of opgaven uit te laten voeren door GGDrU.

Het jaar 2019 van GGD regio Utrecht (GGDrU) stond in het teken van de [Bestuursagenda 2019-2023](#). De Bestuursagenda is de bestuursopdracht die het bestuur heeft gegeven aan de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) en via haar aan GGDrU voor de periode 2019-2023. Er is een goede start gemaakt met de programma's van de Bestuursagenda.

Daarnaast is de vaccinatiekoffer ontwikkeld, en is een vaccinatiecampagne gehouden voor meningokokken en een start gemaakt met het aanbieden van maternale kinkhoesvaccinaties.

GGDrU is van en voor de 26 gemeenten van de regio Utrecht. We willen de kwaliteit van onze producten en diensten nauw laten aansluiten bij de veranderende maatschappelijke omgeving, waarin de gemeenten zich bevinden.

We hebben het afgelopen jaar opnieuw hoge eisen gesteld aan onze dienstverlening en organisatie. Dat was niet altijd eenvoudig en heeft veel gevraagd van onze professionals. De opbrengst is betekenisvol. Zoals het creëren van voorwaarden voor het verkleinen van verschillen in gezondheid tussen groepen. En het signaleren van ongewenste gezondheidssituaties. Dat is waar we voor staan, dat is waar we het voor doen. Daarmee dragen we bij aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen en zich kan ontwikkelen.

De heer M.C.M. Fluitman, lid van het Dagelijks Bestuur, portefeuillehouder financiën
Mevrouw drs. N.A.M. Rigter, Directeur Publieke Gezondheid, secretaris van het bestuur

Leeswijzer

De jaarstukken 2019 bestaan uit twee delen: het jaarverslag en de jaarrekening.

In het *jaarverslag* verantwoorden we onze resultaten. We beschrijven in hoofdlijnen welke ontwikkelingen we in 2019 als organisatie hebben doorgemaakt. Daarna laten we zien of we onze ambities uit de begroting 2019 hebben waargemaakt. Dit doen we in een verantwoording van het programma publieke gezondheid per ambitie. De verplichte paragrafen zijn: weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering en verbonden partijen.

De *jaarrekening* 2019 bestaat uit de programmarekening en de balans. Op beiden geven we een toelichting.

1. JAARVERSLAG

1.1 Inleiding

Gezondheid en preventie zijn de sleutelwoorden in alles wat GGD regio Utrecht (GGDrU) doet. Vanuit onze brede (sociaal medische) ervaring en deskundigheid bevorderen én beschermen we de gezondheid van alle inwoners in de regio Utrecht.

GGDrU is van en voor de 26 gemeenten¹ van de regio Utrecht. We willen de kwaliteit van onze producten en diensten nauw laten aansluiten bij de veranderende maatschappelijke omgeving, waarin de gemeenten zich bevinden. Gemeenten zorgen als eigenaren en opdrachtgevers van GGDrU voor de publieke gezondheid van hun inwoners. In deze veranderende omgeving wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van inwoners. Daarbij wil GGDrU de gemeenten ondersteunen, onder meer door goed aan te sluiten bij netwerkstructuren met ketenpartners uit het sociale en private domein.

Positieve gezondheid

GGDrU gaat uit van het interactief gezondheidsbegrip, zoals afgelopen jaren steeds meer gebruikt wordt. Kort gezegd komt dat neer op: beschouw gezondheid als een goede 'fit' van het individu in de leefomgeving (inclusief arbeidsmarkt, sociale relaties etc.). Dit concept is uitgewerkt tot het begrip 'positieve gezondheid'; het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.

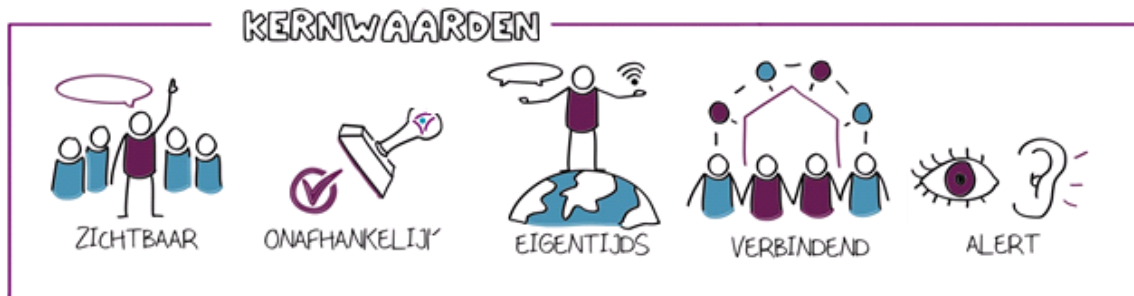
Vanuit de gedachte van positieve gezondheid willen we publieke gezondheidsinterventies en -acties richten op het zoveel mogelijk laten meedoen van mensen. Het bereiken van situaties waarbij mensen kunnen meedoen, ook als (en misschien wel juist omdat) ze bijzonder zijn. Daarbij is de inspanning niet alleen op het individu gericht, maar ook op de groep als geheel. GGDrU wil het verschil in gezondheid verkleinen en het vermogen van mensen om mee te kunnen doen aan de samenleving vergroten. Op deze manier dragen we bij aan het realiseren van gelijke kansen in het leven.

---

¹ Dit zijn Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.

1.2 Onze kernwaarden

Als organisatie zijn we zichtbaar, onafhankelijk, eigentijds, verbindend en alert. Dit zijn onze kernwaarden. Hierop kunnen we altijd worden aangesproken.

Zichtbaar

Inwoners, gemeenten en samenwerkingspartners weten waar we voor staan en weten ons te vinden. We zijn zichtbaar in de wijken, buurten en scholen in onze regio. En daar blijft het niet bij, we vergroten onze zichtbaarheid bijvoorbeeld ook online en in de media.

Onafhankelijk

We vervullen belangrijke adviserende en toezichthoudende rollen. Dit doen we altijd vanuit een onafhankelijke positie, vanuit onze deskundigheid en kernwaarden.

Eigentijds

De wereld verandert snel en we veranderen mee. We gebruiken digitale middelen, zodat we inwoners op een eigentijdse manier informeren. We spijkeren onze kennis bij, houden trends in de gaten en ontwikkelen nieuwe projecten voor een veiliger en gezonder leven.

Verbindend

We zoeken naar verbinding in onze contacten met inwoners. Dit kunnen kinderen en hun ouders zijn, maar bijvoorbeeld ook reizigers of senioren. Samen met andere organisaties bundelen we onze krachten, want samen staan we sterker tegenover het aanpakken van problemen als armoede, kindermishandeling, druggebruik, eenzaamheid en depressie.

Alert

We signaleren gezondheidsrisico's alert en adviseren hierover. Zo zorgen we dat gezondheidsproblemen snel worden opgelost of zelfs worden voorkomen.

1.3 Ontwikkelingen in 2019

GGDrU adviseert en ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn positieve gezondheid en een integrale aanpak. GGDrU heeft het afgelopen jaar diverse gemeenten geadviseerd bij de ontwikkeling van de omgevingsvisie en de uitwerking daarvan. Daarnaast adviseerde GGDrU gemeenten over diverse thema's zoals verbinding, armoede in relatie tot overgewicht, aanpak alcoholmatiging jongeren, aanpak eenzaamheid en veerkracht versterkende maatregelen.

Bestuursagenda 2019-2023

Het Algemeen Bestuur heeft op 30 januari 2019 de [Bestuursagenda 2019-2023](#) vastgesteld. De bestuursagenda 2019-2023 legt inhoudelijke accenten op de werkzaamheden die we vanuit onze maatschappelijke opgave (zoals uit de Wet publieke gezondheid) doen. De inhoudelijke prioriteiten in de bestuursagenda zijn:

- ▶ Kansrijk opgroeien
- ▶ Gezonde leefomgeving
- ▶ Langer gelukkig en gezond zelfstandig
- ▶ Eigentijds besturen
- ▶ Doorontwikkeling interne organisatie

De prioriteiten van de bestuursagenda 2019-2023 zijn uitgewerkt in het actieprogramma. Het actieprogramma wordt uitgevoerd binnen het bestaande financiële kader van GGDrU. De acties worden namelijk deels opgepakt door slimme inzet en herschikking van reguliere taken binnen de bestaande begroting en deels via maatwerkafspraken met die gemeenten die specifieke ambities delen. Dit kan verschillen per gemeente en daarom is het mogelijk hier per gemeente aanvullende afspraken over te maken.

Zoals verderop in het jaarverslag te lezen is, zijn de prioriteiten uit de bestuursagenda voortvarend opgepakt. Belangrijk om te noemen is dat er is ingezet om de samenwerking met ketenpartners te verstevigen bijvoorbeeld rondom omgevingsvisies, Kansrijke Start en armoede. Ook zijn gemeenten geadviseerd over passende interventies in het kader van Langer Gelukkig en Gezond Zelfstandig en de Gezonde Leefomgeving.

Om verdere daling van de vaccinatiecijfers te voorkomen is het project vaccinatielokker in 2019 met goed resultaat afgerond. In de lokker zitten onder andere presentaties voor ketenpartners en lokale vaccinatiegraadcijfers met duiding. De voorlopige cijfers van de vaccinatiegraad in regio Utrecht laten een stabilisatie van de vaccinatiegraad zien; per gemeente kan dit echter afwijken. In 2020 zullen we verder gaan met de ingezette acties waar het goede gesprek met ouders maar ook met de gemeente centraal staat. Het gaat dan om bijvoorbeeld gemeenten te ondersteunen bij het opstellen van beleid en bijeenkomsten voor partners.

Aan de zichtbaarheid van Gezonde School in de regio Utrecht is hard gewerkt, bijvoorbeeld door het organiseren van een kennisatelier. De resultaten van de gezondheidsmonitor jeugd van dit najaar zullen de komende maanden per school worden teruggekoppeld, en zo zicht geven op hoe het met jongeren tussen de 12 en 19 jaar gaat.

In 2018 trad het nieuwe bestuur van GGDrU aan, in 2019 ging veel aandacht uit naar inhoudelijke ontwikkelingen. Het bestuur maakte keuzes bij de doorontwikkeling van het Wmo-toezicht en over VGV (Vrouwelijke Genitale Verminking) en bereidde zich voor op de komst van de Wet verplichte GGZ. Op het vlak van Eigentijds Besturen werden op een enkel punt de afspraken uit de gemeenschappelijke regeling aangescherpt en werd een opmaat gemaakt voor verdere modernisering van de governance. Op 2 oktober 2019 vond de bestuursconferentie plaats. De bestuursconferentie stond in het teken van de inhoudelijke prioriteiten van de bestuursagenda waarin mooie voorbeelden uit de regio op het gebied van gezondheid zijn besproken. De nieuwe inzichten die gedurende de dag zijn opgedaan en de concrete aandachtspunten worden voor de komende periode benut, ter ondersteuning in het realiseren van de prioriteiten van het algemeen bestuur.

Health Hub Utrecht

GGD regio Utrecht maakt deel uit van het dynamische netwerk Health Hub Utrecht. De Health Hub Utrecht neemt een voortrekkersrol in kennisontwikkeling en -toepassing binnen de regio. De DPG van GGD regio Utrecht is samen met de directeur van Volksgezondheid Utrecht (stad) trekker van de coalitie wijkgerichte preventie, één van de drie pijlers van de Health Hub. Binnen de coalitie wijkgerichte preventie zijn drie speerpunten ontwikkeld: Gezonde start, Langer gelukkig en gezond zelfstandig en Gezonde leefomgeving. Speerpunten die naadloos aansluiten bij onze bestuursagenda 2019-2023. De onderwerpen uit de bestuursagenda van GGD regio Utrecht (Kansrijk opgroeien, Gezonde leefomgeving, Langer gelukkig en gezond zelfstandig) hebben dezelfde focus als de onderwerpen in de preventiecoalitie van de Health Hub.

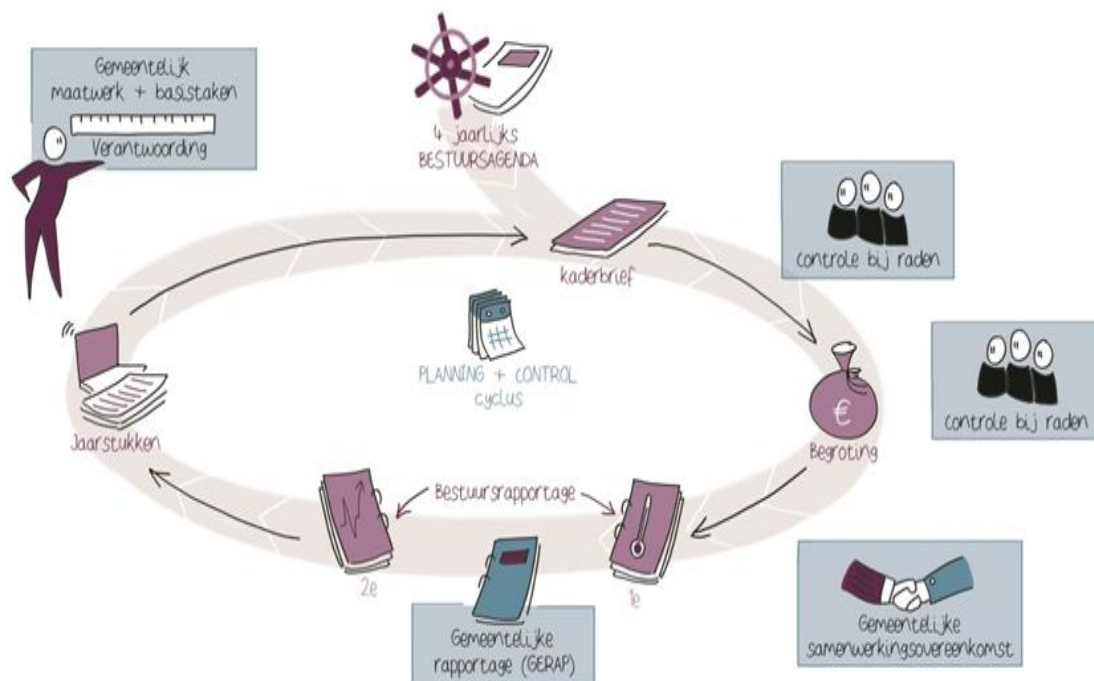
In 2019 is gestart met het verder concretiseren van de speerpunten van de coalitie preventie. Dit doen we samen met de gemeenten (U10-U16) en de partners in de provincie Utrecht (denk aan kennisinstellingen, huisartsen, zorgaanbieders en organisaties in het sociaal domein). Bij het vormgeven van de speerpunten werkt GGDrU vooral aan het verbinden van (lokale) partners, beïnvloeden van professionals in zorg en sociaal domein om gezamenlijk ervoor te zorgen de speerpunten mogelijk te maken. Op deze wijze komt steeds meer verbinding tussen de thema's van de verschillende organisaties en platforms. Ook zijn vervolg stappen gezet in de concretisering van de samenwerking met de gemeente Amersfoort en is met de gemeente Veenendaal de mogelijkheid tot aansluiten verkend. Verder zijn naast de U16 gemeenten ook de gemeenten uit Eemland en Vallei betrokken bij events en activiteiten. In 2020 blijft het betrekken van de gehele GGDrU regio de aandacht houden.

Accounthouders GGDrU

De accounthouders van GGDrU zijn ruim een jaar aan de slag. Eind 2019 is hun werkwijze geëvalueerd. Alle gemeenten zijn tevreden over de manier waarop de accounthouders hun rol invullen. Er is waardering voor het vastleggen van en verantwoorden over de maatwerkafspraken tussen GGDrU en de gemeente, voor de 'spin in het web' functie: zij schakelen goed, snel, werken verbindend en kennen de hoofdlijnen van GGDrU beleid en de 'eigen' gemeenten. Daarnaast is de adviserende rol en signalerende rol waardevol. De relatie tussen accounthouders en gemeenten wordt als vanzelfsprekend ervaren. Als aandachtspunt geven gemeenten aan graag meer aandacht voor (inter)nationale ontwikkelingen in Publieke gezondheid te willen en wat deze nieuwe ontwikkelingen voor hen betekenen. Daarnaast meer kennisuitwisseling in de regio door het (stimuleren van) delen van kennis/goede voorbeelden. De accounthouders zullen deze verbeterpunten in hun advisering meenemen.

1.4 Planning en Control cyclus

De Planning en Control cyclus (P&C-cyclus) van onze organisatie ziet er als volgt uit:

In 2019 is het bestuur tweemaal geïnformeerd over onze bedrijfsvoering via een bestuurlijke rapportage. De eerste rapportage op basis van de stand van zaken na vier maanden en de tweede op basis van de stand van zaken na acht maanden.

1.5 Financieel resultaat 2019

Het jaarresultaat komt over 2019 uit op positief resultaat van €633.000 inclusief mutaties in reserves (€715.000 positief exclusief mutaties in reserves). Dit is 1,3% ten opzichte van de totale lastenomvang van €48.483.000 inclusief mutaties in reserves.

In de programmaverantwoording moet (vereisten Besluit Begroten en Verantwoorden, BBV) een overzicht worden opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen en de kosten van overhead, conform definitie BBV. Ook moet het opgenomen bedrag voor vennootschapsbelasting zichtbaar zijn en moet inzicht gegeven worden in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien. Deze informatie vindt u hieronder.

In onderstaande tabel zijn de exploitatiecijfers van 2019 opgenomen, zoals ook is opgenomen in de jaarrekeninggedeelte van de jaarstukken:

Programma Publieke Gezondheid (x €1.000)	Begroting 2019-0			Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Een veiligere leefomgeving	8.019	2.625	-5.394	8.711	2.700	-6.011	8.718	2.554	-6.163	7	-146	-153
Minder kwetsbaren	477	0	-477	446	0	-446	523	28	-495	77	28	-49
Gezondere wijken en scholen	983	0	-983	1.211	0	-1.211	1.137	2	-1.135	-74	2	77
Een goede start voor ieder kind	20.283	0	-20.283	23.460	750	-22.710	23.390	1.114	-22.276	-71	364	434
Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's	1.749	0	-1.749	2.444	0	-2.444	2.236	0	-2.236	-208	0	208
Overhead	10.913	0	-10.913	11.649	0	-11.649	10.781	110	-10.671	-868	110	978
Algemene dekkingsmiddelen	0	39.289	39.289	0	43.975	43.975	0	43.692	43.692	0	-283	-283
Totaal saldo van baten en lasten	42.426	41.914	-512	47.921	47.425	-496	46.785	47.501	715	-1.136	76	1.212
Mutaties reserves	38	550	512	1.697	2.194	496	1.697	1.615	-83	0	-579	-579
Resultaat	42.463	42.463	0	49.619	49.619	0	48.483	49.116	633	-1.136	-503	633

Algemene dekkingsmiddelen

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt zijn de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen €43.692.000 en daarmee €283.000 lager dan begroot (conform begrotingswijziging 2019-2). In paragraaf 4.4 (toelichting exploitatieverschillen per ambitie) van de jaarrekening wordt nader op dit verschil ingegaan.

Overhead

De gerealiseerde overhead over 2019 bedraagt €10.671.000 en is daarmee €978.000 lager dan begroot. In paragraaf 4.4 (toelichting exploitatieverschillen per ambitie) van de jaarrekening wordt nader op dit verschil ingegaan.

Vennootschapsbelasting

Voor 2019 is in de exploitatie een bedrag van €0 opgenomen aan last voor de vennootschapsbelasting. Derhalve komt de vennootschapsbelasting niet zichtbaar voor in bovenstaande staat. In paragraaf 3.2 (Bedrijfsvoering) wordt hier een verdere toelichting op gegeven.

Onvoorzien

In de begroting 2019 is rekening gehouden met een post 'Onvoorzien' van €91.454. Gedurende 2019 was het niet nodig om gebruik te maken van deze begrotingspost.

Hierna volgt een verantwoording per ambitie. Voor de financiële toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.4 'Toelichting exploitatieverschillen per ambitie', zoals opgenomen in het jaarrekeninggedeelte van de jaarstukken.

2. Ambities

GGDrU voert een aantal gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende taken uit, geheel gericht op preventie. Het doel van preventie is ervoor te zorgen dat mensen gezond blijven door hun gezondheid te bevorderen en te beschermen. Ook heeft preventie tot doel ziekten en complicaties van ziekten te voorkomen of in een zo vroeg mogelijk stadium op te sporen. GGDrU spant zich er voor in om voor alle inwoners kansen op goede omstandigheden te creëren, voor een zo gezond mogelijk leven, thuis, in de directe woonomgeving, op school op het werk en in de vrije tijd.

GGDrU voert de wettelijke verplichte taken uit namens alle gemeenten als collectief, hoofdzakelijk op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Daarnaast hebben gemeenten de mogelijkheid om de uitvoering van het basispakket te intensiveren. Dat kan. Minder doen dan de wet zegt is niet toegestaan maar meer doen wel. In dat geval voert GGDrU dit uit per individuele gemeente, via intensivering van het basispakket of via maatwerkafspraken.

De begroting 2019 van GGDrU kent één programma: Publieke Gezondheid. Daarbinnen leveren we een bijdrage aan vijf maatschappelijke effecten:

- 1 Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar.
- 2 Een gezonde en veilige start voor elk kind.
- 3 Iedereen kan zich ontwikkelen en ontplooien.
- 4 Iedereen kan meedoen.
- 5 Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden.

Het leveren van een bijdrage aan de vijf maatschappelijke effecten vormt de leidraad voor onze ambities in 2019.

- 1. Een veiligere leefomgeving**
- 2. Minder kwetsbaren**
- 3. Gezondere en weerbaardere wijken en scholen**
- 4. Een goede start voor ieder kind**
- 5. Voorkomen van gezondheidsproblemen en –risico's**

Om dat zo goed mogelijk te doen, hebben we ook de ambitie om onze organisatie en dienstverlening te verbeteren.

- 6. De organisatie op orde**
- 7. Een eigentijdse dienstverlening**

Ieder organisatieonderdeel van GGDrU draagt een steentje bij aan alle ambities en heeft daarnaast een duidelijke focus. Met deze aanpak bewaken we onze resultaten en vergroten we de kans op succes.

2.1 Een veiligere leefomgeving

We willen dat inwoners wonen, leven, naar school gaan en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. Waar bedreigingen van de publieke gezondheid worden gesignaleerd en bestreden. Waar maatschappelijke onrust en schade tijdens incidenten worden voorkomen en beperkt.

Wat hebben we bereikt?

- Inwoners, gemeenten en zorginstanties weten ons te vinden voor advies.
- Ongewenste gezondheidssituaties en -risico's worden gesignaleerd en aangepakt.
- Reizigers zijn beschermd weggegaan zonder risico voor zichzelf en anderen.
- De voorbereiding op rampen en crises is op orde.
- Adequaat wordt opgetreden bij kleine en grote incidenten.
- Vermoedens van niet natuurlijk overlijden zijn onderzocht.
- Inwoners en samenwerkingspartners zijn tevreden over het contact met GGDrU en de afhandeling van hun melding of vraag.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Advisering over invoering Omgevingswet

Ook in 2019 hebben we gemeenten geadviseerd in hun wettelijke verantwoordelijkheid voor het verkrijgen en behouden van een gezonde fysieke leefomgeving. We werken daarin actief samen met gemeenten om gezondheid te borgen in gebiedsvisies en –plannen in het kader van ruimtelijke

planvorming. Een aantal gemeenten is op verzoek

geadviseerd over gezondheid in relatie tot de op te stellen gemeentelijke omgevingsvisie, o.a. door advisering in verschillende bijeenkomsten met netwerkpartijen, georganiseerd door gemeenten. Ook zijn verschillende presentaties gegeven over gezondheid in relaties tot nieuwbouwlocaties en de nieuwe omgevingswet. Tevens is een bijdrage geleverd aan werk- en overleggroepen over regionale samenwerking op het gebied van de omgevingswet (Digitaal Systeem Omgevingswet (DSO) Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH), omgevingstafels, digitale samenwerkingsruimte). Op de provinciale omgevingswetdag (21 november 2019), georganiseerd door de provincie Utrecht, is samen met de Hogeschool Utrecht een workshop gegeven over samenwerking op gebied van gezondheid, sociale- en het fysieke domein in relatie tot de mogelijkheden die de nieuwe omgevingswet biedt.

Gezondheid en leefomgeving

We behandelen meldingen en vragen van inwoners, gemeenten en zorgprofessionals over de invloed van de fysieke leefomgeving op de gezondheid. In totaal zijn 450 meldingen ontvangen. De meeste meldingen gingen over laag frequent geluid (LFG),

kwik incidenten (kapotte barometer en, thermometers), bedwantsen, houtrook, asbest, hoogspanning (transformatorhuisjes), hitte (bij (sport)evenementen, kinderdagverblijven). Daarnaast zijn 42 beleidsadviezen aan gemeenten opgesteld over uiteenlopende onderwerpen zoals asbest, straling van zendmasten dan wel hoogspanningslijnen of transformatorhuisjes, en ruimtelijke ordening vragen (onder andere milieuzone brommers, bestemmingsplan).

Eikenprocessierups

Afgelopen zomer is er veel te doen geweest over de eikenprocessierups. Veel vragen van burgers, gemeenten en instanties zijn in de zomer afgehandeld. En in het najaar hebben meerdere gemeenten gevraagd mee te kijken bij hun plan van aanpak voor 2020.

5G mobiele telefonie

De uitrol van 5G is op komst. Naast de nodige burgervragen, zijn er ook verzoeken van gemeenten binnen gekomen om een presentatie over gezondheid en 5G te komen geven op informatieavonden of raadsvergaderingen. Alle gemeenten hebben per e-mail informatie van ons ontvangen over de stand van zaken en waar ze de GGD bij in kunnen schakelen.

Vaccineren

Om gemeenten te ondersteunen in het gesprek over vaccineren is een vaccinatiekoffer ontwikkeld. In de vaccinatiekoffer zitten onder andere presentaties voor ketenpartners, lokale vaccinatiegraadcijfers met duiding en een handreiking polarisatie.

Gemeenten kunnen met de koffer aan de slag om de vaccinatiegraad in hun gebied te bevorderen. Hierdoor kunnen gemeenten meer partners betrekken bij het bewaken en verhogen van de vaccinatiegraad van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP).

Een project over HPV (humaan papillomavirus) vaccinatie bij jongeren is gestart.

Infectiepreventie bij kwetsbare groepen inwoners

Het team technische hygiënezorg van IZB heeft audits gedaan bij (signalen over) seksinrichtingen en heeft gemeenten geadviseerd over hun bevindingen. Ook zijn audits gedaan bij instellingen voor dak- en thuislozen in de stad Utrecht, en bij tattoo- en piercingshops in de regio Utrecht.

Opsporen van mensen met hepatitis B en C

Samen met ketenpartners in de zorg zijn we gestart met de vorming van een netwerk in de regio Utrecht. In het netwerk wordt samengewerkt aan een tijdige identificatie van mensen met hepatitis B en C, zodat zij vervolgens worden gemonitord en behandeld en niet uit beeld raken voor de zorg. Hun contacten worden opgespoord en beschermd. Ziekte last en overlijden door hepatitis B en C wordt hiermee zoveel mogelijk voorkomen. Op de goed bezochte startbijeenkomst in juli hebben partners uit diverse organisaties een begin gemaakt met het inventariseren van knelpunten. Eind 2019 is een kerngroep geformeerd en bijeengekomen, bestaande uit specialisten uit vier ziekenhuizen, een vertegenwoordiger van de huisartsen en GGDrU. Een actieplan om de ketenzorg te verbeteren is opgesteld.

Opbouwen van het regionale Zorgnetwerk Antibiotica-resistentie

GGDrU neemt actief deel aan de aanpak van antibioticaresistentie in de regio Utrecht. De stuurgroep ABR wordt voorgezeten door de Directeur Publieke Gezondheid, en verschillende medewerkers van GGDrU nemen deel aan de werkzaamheden van het regionale coördinatieteam van het Regionaal Zorg Netwerk Antibiotica Resistentie (RZN ABR). Zo is GGDrU (IZB) actief betrokken bij het implementeren van transmurale werkafspraken voor de overdracht van patiëntinformatie over zijn/ haar dragerschap van resistente bacteriën. Het doel is om te komen tot bewustwording en uniform beleid bij instellingen (thuiszorg en langdurige zorg). Hiervoor worden een handreiking opgesteld en werkafspraken gemaakt. Het is de bedoeling dat als een patiënt van de ene instelling naar de andere instelling gaat, er ook informatieoverdracht is over dragerschap van resistente bacteriën bij de betreffende patiënt. En dat deze informatie wordt opgenomen in het meldingssysteem MUIZ (digitaal **m**eldpunt **u**itbraken **i**nfectieziekten) in de regio Utrecht.

Daarnaast worden audits gedaan op infectiepreventie in woon- zorginstellingen.

Overige projectmatige activiteiten bij Infectieziektebestrijding

Het team IZB werkt samen met het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb) van het RIVM. Een project is afgerond met als resultaat informatiemateriaal voor organisaties die met kinderen werken over het uitvoeren van controle op tekenbeten nabuiten-activiteiten. Het communicatieplan hierover wordt in 2020 uitgevoerd.

Het project hygiëne op zorgboerderijen heeft geresulteerd in een literatuuronderzoek naar knelpunten, een voorlichtingsavond voor zorgboeren en een nascholing voor zorgboeren op een zorgbedrijf.

Het CIb project scabiës (schurft) onder studenten is gestart in samenwerking met het NIVEL (Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg).

Ook wordt meegewerkt aan het CIb Project Blauw en Groen, goed doen? Dit gaat over infectieziekerisico's door klimaatadaptatie strategieën binnen de bebouwde kom. De literatuurstudie is afgerond en zal resulteren in factsheets voor gemeenten over allergieën, infecties door water en groen-elementen en het toenemen van teken en muggen.

Bestrijding van seksueel overdraagbare aandoeningen (soa)

Vernieuwde soa-poli

Inwoners uit de regio Utrecht die een hoog risico gelopen hebben op soa konden in 2019 terecht bij de vernieuwde soa-poli van GGDrU. Zij zijn getest op soa, behandeld en hun partners zijn gewaarschuwd. Nadat wij in de eerste helft van 2019 te maken hebben gehad met uitval van personeel (ziekte en verloop), draait de soa-poli sinds september zoals beoogd en is deze zorg goed geborgd bij GGDrU.

Outreach & E- Health-initiatieven

Het openen van spreekuurlocatie in aandachtwijken was niet haalbaar in 2019. In plaats daarvan hebben we diverse kwetsbare groepen, zoals jonge mannen die seks hebben met mannen (MSM) en sekswerkers, outreachend opgezocht op gay-feesten en in seksclubs; daar werden ze, voorgelicht, gevaccineerd en getest op soa. Ook zijn de bestaande eHealth initiatieven gecontinueerd (chatten). In 2020 doen we mee aan een

nieuwe pilot genaamd Sense Online Coach, waarbij jongeren kosteloos gebruik kunnen maken van E-learning modules bij seksuele problemen.

PrEP

De verstrekking van PrEP, een HIV-preventiepil voor kwetsbare mannen die seks hebben met mannen (MSM) en een hoog risico op HIV lopen, is medio oktober van start bij GGDrU. Dit is een door VWS gefinancierde en landelijk ingezette aanpak. Vanuit VWS zijn 330 plekken beschikbaar gesteld voor de regio Utrecht. De aanmelding verloopt gestaag. Eind 2019 zijn 50 intakegesprekken uitgevoerd. Naar verwachting is het maximaal aantal mannen (330) begin 2020 al bereikt. De verwachting is bovendien dat de subsidie niet dekkend is, gezien de kosten die worden verwacht voor het realiseren van de PrEPzorg. GGDrU, evenals een aantal andere GGD-en, heeft dit nadrukkelijk onder de aandacht gebracht bij VWS.

Forensische geneeskunde

De forensische artsen voeren lijkschouwen uit bij het vermoeden van niet natuurlijk overlijden en zij handelen euthanasie en late zwangerschapsafbreking af volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Ook verrichten zij zedenonderzoek, letselonderzoek, letselrapportages en bloedafname. In 2019 ging het om de volgende aantallen:

Verrichtingen	Aantal 2019
Lijkschouwen niet natuurlijk dood	523
Euthanasie	472
Late zwangerschapsafbreking	3
Postmortaal onderzoek (bloed en urine) (per 01-07-2019)	89
Lijkenpas	29
Uitstel van lijkbezorging	81
Nader Onderzoek naar de DoodsOorzaak bij Kinderen (NODOK)	2

Al ruim een jaar hebben de drie GGD'en (GGD regio Utrecht, GGD Gooi en Vechtstreek GGD Flevoland) intensief contact om de samenwerking vorm te geven en te verstevigen. Dat is nodig om aan de landelijk ingezette lijn om te kunnen voldoen aan de noodzakelijke kwaliteit van het forensisch medisch werk. GGDrU is een van de weinige opleidings-GGDen voor forensische geneeskunde.

Het volgende is daarin bereikt:

1. Samenwerkingsovereenkomst Forensische Geneeskunde, ondertekend op 1 april 2019. Deelnemers: GGD regio Utrecht, GGD Gooi en Vechtstreek GGD Flevoland.
2. Gezamenlijk opleidingsbeleid voor forensisch artsen, eerste fase, 9 augustus 2019. Deelnemers: GGD regio Utrecht, GGD Gooi en Vechtstreek, GGD Flevoland en FMMU.
3. Samenwerking FMEK: Forensisch Medisch Expertise Kindermishandeling, coördinerende DPG (Flevoland), coördinerend manager (regio Utrecht), coördinerend

forensisch arts (Flevoland). Voorbereidingen lopen om in 2020 de afspraken te implementeren.

Tuberculosebestrijding

We screenen inwoners op tuberculose. We behandelen en begeleiden patiënten. We sporen inwoners op die bacteriedrager zijn en bieden preventieve behandelingen aan. De preventieve TBC screening van inwoners uit risicogroepen lag in 2019 13% hoger dan in 2018. Ruim 11.000 mensen brachten daarvoor een bezoek aan het stadskantoor Utrecht. Een fluctuatie van plus of min 10% is normaal. Er is geen aanwijsbare verklaring voor de extra toename in 2019.

De landelijke richtlijn voor screening immigranten en de behandeling of begeleiding van patiënten met de ziekte Tuberculose of geïnfecteerde cliënten is aangepast. Zo worden nu patiënten en cliënten minder belast met intensieve controles. Er zijn in deze periode 51 patiënten met de ziekte Tuberculose opgespoord en behandeld. Dit aantal komt overeen met het gemiddelde van de afgelopen jaren.

Samenwerking

We maken beleid voor een toekomstbestendige tuberculosebestrijding, hierin nemen we landelijke en internationale ontwikkelingen mee. Met lokale en landelijke partners werken we aan vernieuwing. GGD regio Utrecht is met zes andere GGD'en onderdeel van het TBC Regionaal Tuberculose Centrum Noord West Nederland.

TBC beleid en uitvoering worden in het centrum gecoördineerd voor alle inwoners, ziekenhuizen en gemeenten in het gebied van de samenwerkende GGD'en. Dit jaar hebben de directies uitgangspunten en kaders vastgesteld voor het nieuwe TBC samenwerkings- en organisatiemodel 2020-2024. GGD regio Utrecht is met zes andere GGD'en onderdeel van het TBC Regionaal Tuberculose Centrum Noord West Nederland. TBC beleid en uitvoering worden in het centrum gecoördineerd voor alle inwoners, ziekenhuizen en gemeenten. In opdracht van directies gewerkt aan het nieuwe samenwerkings- en organisatiemodel 2020-2024.

Reisadvies

Dit jaar zijn ruim 31.000 bezoekers langs geweest bij één van de spreekuren op de locaties in Amersfoort, Utrecht en Zeist. Dit is een daling van 15% ten opzichte van 2018, die met name gerelateerd is aan de personele bezetting over het jaar. De cliënten die niet door GGDrU geholpen konden worden, zijn doorverwezen naar andere GGD'en, of naar commerciële alternatieven. Begin 2020 beginnen twee nieuwe reizigersverpleegkundigen in het team die naar verwachting vanaf 1 mei volledig inzetbaar zijn voor de spreekuren.

Tijdens spreekuren geven we voorlichting en advies. Tijdens elk spreekuur bespreken we met de reiziger de reisbestemming en reisplan, de persoonlijke omstandigheden. De client ontvangt een advies op maat gebaseerd op bestemming, reisplan, activiteiten op reis en gebaseerd op persoonlijke omstandigheden en geschiedenis. Het invullen van een medische verklaring is een verplicht onderdeel van de afspraak om er zeker van te zijn dat de reizigersverpleegkundigen alle benodigde informatie hebben om een volledig en juist advies te kunnen geven. Zonder deze medische verklaring is het niet mogelijk om een reisadvies te geven.

App 'GGD reist mee'

Reizigersverpleegkundigen hebben tijdens het spreekuur verschillende middelen ter beschikking om voorlichting en advies te geven. Gekoppeld aan de digitalisering raden we reizigers ook aan de app 'GGD reist mee' te installeren op hun smartphone. Deze app biedt alle informatie die ook op de website www.ggdreisvaccinaties.nl is te vinden, en is ook offline beschikbaar. Ook kan de reiziger alle gegeven vaccinaties opslaan in de app, zodat deze altijd makkelijk bij de hand zijn.

Vindbaarheid online

Vanuit het nationale platform www.ggdreisvaccinaties.nl wordt er geïnvesteerd in campagnes op Google om zo goed mogelijk online vindbaar te zijn voor reizigers. Per 1 januari 2020 is GGD Amsterdam ook toegevoegd aan het platform, wat betekent dat alle GGD'en onderdeel zijn van dit samenwerkingsverband. GGD Reisvaccinaties is daarmee ook het belangrijkste kanaal waarin de GGD Regio Utrecht nationaal vindbaar is voor inwoners. Naast Google is het platform ook actief op bekende social media als Facebook, Twitter en Instagram. In 2019 is ook geïnvesteerd in een samenwerking met Getaway Travel. Dit online reismagazine bereikt jaarlijks meer dan 5 miljoen consumenten per jaar met een specifiek interesse in verre bestemming. GGD Reisvaccinaties is sinds dit jaar exclusieve partner van Getaway Travel voor alle informatie rondom vaccinaties, inentingen en reisadvies die zij delen met hun doelgroep.

Spreekuren op 3 locaties

Vanaf 1 januari 2019 wordt met een nieuwe spreekuuropzet gewerkt, waarbij spreekuren worden opgezet in vaste blokken van 4 uur in de ochtend, middag en avond op de locaties Amersfoort, Utrecht en Zeist. Bezoekers kunnen op elke dag terecht in Utrecht, en op afwisselende dagen in Amersfoort en Zeist. In de maanden juni, juli en augustus van 2020 zullen de spreekuren van Zeist worden verplaatst naar Amersfoort. Dit sluit aan bij het plan om ook in de toekomst spreekuren aan te bieden op twee locaties, Amersfoort en Utrecht, om efficiënter gebruik te maken van huisvesting en tegelijkertijd wel op twee centrale plekken in de regio onze dienstverlening aan te bieden.

Focuspunten 2020

Doel voor 2020 is het bieden van duurzame preventieve reizigerszorg, waarbij kwaliteit centraal staat gekoppeld aan een gezond financieel beleid en eindresultaat. In het kader daarvan zijn er voor dit jaar een aantal focuspunten gedefinieerd. Allereerst is er kritisch gekeken naar de tarieven, en zijn deze waar nodig aangepast om zorg te dragen voor een kostendekkend productaanbod. In het kader van personele capaciteit is voor 2020 sprake van beperkt verlof in de maanden mei, juni, juli en augustus. Dit zijn de maanden waarin de meeste reizigers een afspraak maken voor vaccinaties, waarin wij als Afdeling Reisadvies maximaal beschikbaar willen zijn voor inwoners van de regio Utrecht. Tegelijkertijd is met het op peil brengen van de interne capaciteit minder noodzaak voor externe inhuur van personeel, wat een forse kostenbesparing oplevert ten opzichte van 2019. Afsluitend wordt onderzocht hoe we extra last minute beschikbaarheid kunnen creëren voor cliënten in met name de middag en avond, om hiermee ook extra inkomsten te genereren als afdeling.

Publieke gezondheid asielzoekers & statushouders

We voeren publieke gezondheidszorgtaken uit in de opvanglocaties van COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers). Daarnaast coördineren we de lokale zorg voor asielzoekers. We onderzoeken en behandelen en geven voorlichting aan asielzoekers. Op

de locaties Utrecht, Leersum en Amersfoort zijn in 2019 in totaal 99 voorlichtingen gegeven op de verschillende locaties. Ook wordt de (JGZ) Jeugdgezondheidszorg in het kader van de publieke gezondheid asielzoekers uitgevoerd op de opvanglocaties Leersum en Amersfoort. Het reguliere basispakket (0 tot 18 jaar) geldt hiervoor als basis.

Structurele contactmomenten volgens dit basispakket JGZ zijn in 2019 uitgevoerd:

- Eerste intakes door de verpleegkundige binnen 6 weken (na binnenkomst op het AZC) 369,
- Medisch onderzoek door de arts 189,
- Periodieke Gezondheidsonderzoeken (PGO) 226
- Contactmoment op indicatie 611.

Nieuw contract

Het nieuwe contract tussen COA en GGD GHOR Nederland over de uitvoering van de PGA (=Publieke Gezondheid Asielzoekers) in de COA locatie bestrijkt de periode 2019-2022. Voor de JGZ was met GGDGHOR NL een contract afgesloten voor de duur van een jaar. Het was onzeker of deze taak weer aan de GGD-en gegund zou worden. Eind 2019 is na onderhandelingen met verschillende partijen deze taak uiteindelijk toch aan de GGD-en gegund. Het nieuwe contract stelt GGD GHOR Nederland en de uitvoerende GGD'en en jeugdgezondheidszorg-organisaties voor een aantal grote veranderingen die vragen om uniformering van de werkprocessen PGA/JGZ:

- Het COA stelt als voorwaarde dat vanaf 1 augustus 2020 met één digitaal dossier gewerkt moet worden.
- 100% van de kinderen die in Nederland aankomen moeten binnen zes weken worden gezien door een jeugdverpleegkundige en een jeugdarts voor een verpleegkundige intake en een medisch onderzoek.
- Het COA verwacht een transparante verantwoordingssystematiek: de vergoeding van de dienstverlening vindt plaats op basis van de geleverde prestatie.

Publieke gezondheid statushouders

In het afgelopen jaar heeft GGDrU de gezondheid van (nieuwe) statushouders in de regio beschermd en bevorderd. Statushouders bereiken we daarbij via onze reguliere dienstverlening. Tegelijkertijd is bekend dat vluchten en daarna opnieuw moeten bouwen aan een toekomst, specifieke gezondheidsrisico's met zich mee kan brengen. Daar hebben we onze dienstverlening op aangepast/aangevuld. Via het vervolg van het project 'Ons vakmanschap voor statushouders' hebben we in dat kader in 2019:

- statushouders wegwijs gemaakt in het Nederlandse (preventieve) zorgsysteem en voorlichting gegeven over gezondheidsthema's (stress & ontspanning, gezond leven, seksuele gezondheid, opvoeding in twee culturen);
- meer bewustzijn bij professionals van GGDrU gecreëerd om aan te sluiten bij het taalniveau van de doelgroep en cultuur sensitief te werken in het belang van een effectieve dienstverlening;
- de processen/activiteiten van de teams beter ingericht voor de doelgroep statushouders;
- statushouders werkervaring laten opdoen binnen GGDrU. In 2019 zijn vier statushouders op een werkervaringsplaats gestart.

Het project 'Ons vakmanschap voor statushouders' is afgerond en de opgeleverde resultaten zijn geïmplementeerd in de organisatie. Uitzondering hierop zijn de voorlichtingen Gezond Inburgeren. In 2020 worden deze nog op projectbasis vanuit de resterende projectgelden aangeboden, zodat gemeenten deze ervaringen kunnen meenemen bij het ontwikkelen van het nieuwe lokale inburgeringsbeleid per 2021.

Duidelijke taal & cultuur sensitief werken

In 2019 zijn roadshows georganiseerd voor alle teams binnen GGDrU om het belang van eenvoudig en duidelijk communiceren te agenderen. Ook zijn diverse trainingen eenvoudig schrijven en begrijpelijk beleid gegeven en is een start gemaakt het vereenvoudigen van schriftelijke communicatie (o.a. uitnodigingsbrieven en folders)

Publieke gezondheid bij rampen en crises

We hebben het Opleiden, Trainen, Oefenen (OTO) jaarplan 2019 uitgevoerd. Alle GGDrU-medewerkers met een rol in de crisisorganisatie hebben in 2019 ten minste één keer meegedaan aan een activiteit in het kader van deskundigheidsbevordering. Een groot deel van de activiteiten in 2019 was gericht op verbinding met ketenpartners.

Activiteiten:

- Piketgroepoverleggen
- E-learningmodule scenariodenken
- E-learningmodule een crisisteam voorzitten
- Zorg voor de ander begint bij zorg voor jezelf
- Lezing strategisch crisismanagement
- Oefening voedselveiligheid met NWWA
- Training voor ondersteuners crisisteam
- Gezamenlijke kennissessies van GGDrU en GHOR
- Regionale crisiscommunicatieoefening Traumazorgnetwerk
- Werkbezoek calamiteitenhospitaal
- Lijnoefeningen VRU
- Polio spill oefening met gemeente De Bilt en Bilthoven Biologicals

In januari 2019 heeft het dagelijks bestuur van GGDrU het nieuwe Integraal Crisisplan (ICP) van GGDrU vastgesteld. Dit Integraal Crisisplan vervangt het oude GGD Rampen Opvang Plan (GROP). Met het ICP is de GGD adequaat voorbereid op de crisistaak passend bij ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie. Onze eigen organisatie, medewerkers met een rol in de crisisorganisatie en ook partners, zoals de GHOR en zorginstellingen, zijn geïnformeerd over het nieuwe Integraal Crisisplan.

Tramaanslag 18 maart 2019

Op 18 maart 2019 werd Nederland opgeschrikt door de tramaanslag op het 24-Oktoberplein in Utrecht. Tijdens het incident was de Directeur Publieke Gezondheid onderdeel van het Gemeentelijk Beleidsteam. Daarnaast was GGDrU tijdens het incident betrokken bij de coördinatie van Psychosociale Hulpverlening. In de nafase is de DPG mede vanuit de VRU lid van de stuurgroep Nafase, die de gemeente Utrecht heeft ingesteld. Een medewerker van GGDrU heeft in het projectteam Nafase meegewerkt vanwege onze rol bij het coördineren van collectieve nazorg en het uitvoeren van gezondheidsonderzoek.

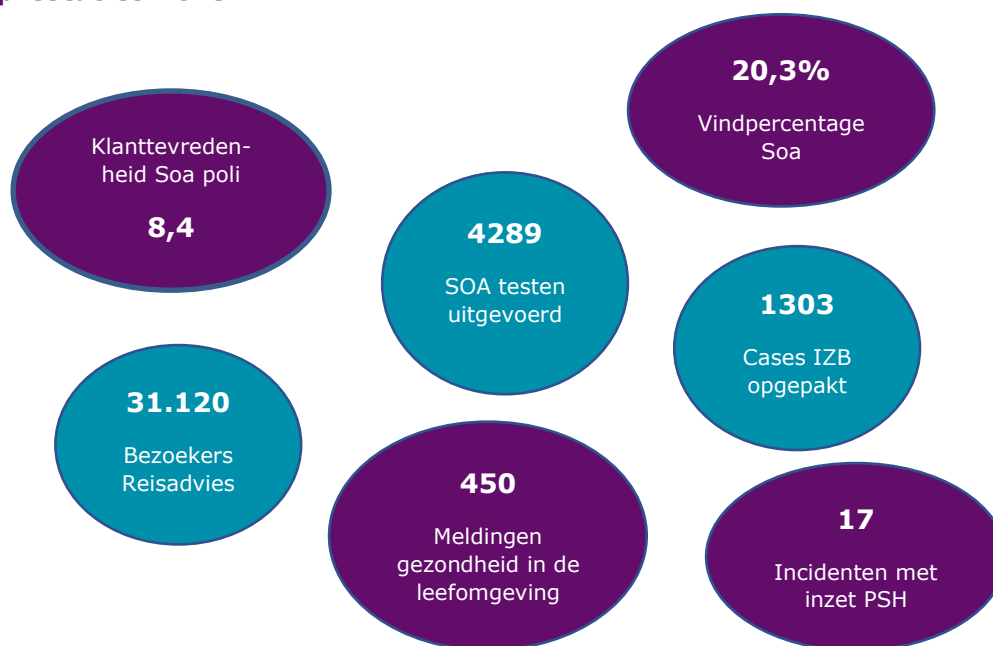
Deze gebeurtenis was was geen gewoon incident, ook niet voor de hulpverleners/ professionals. GGDrU heeft als onderdeel van het gezondheidsonderzoek (zie hierna) in

het voorjaar van 2019 een onderzoek uitgevoerd onder managers van de betrokken hulpverleningsorganisaties. Doel van het onderzoek was om te inventariseren of er uitval van betrokken medewerkers is geweest, welke nazorg hun medewerkers hebben ontvangen en of meer of andere zorg nodig is. Dit onderzoek over nazorg onder hulpverleners is op 10 december 2019 openbaar geworden. Het andere onderdeel van het gezondheidsonderzoek, onder nabestaanden, slachtoffers en getuigen zal nog doorlopen in 2020.

Meerjarenbeleidsplan OTO 2020-2023

Gezamenlijk met de partners van het Traumazorgnetwerk Midden-Nederland (zorginstellingen op regionaal niveau, zoals ziekenhuizen, ambulancedienst, huisartsen en GHOR) is een meerjarenplan gemaakt voor het opleiden, trainen en oefenen van functionarissen in de crisisorganisatie. Het meerjarenbeleidsplan 'OTO 2020-2023' richt zich op het op een toekomstbestendige manier voorbereiden van de crisisorganisaties van zorginstellingen. Vanuit GGDrU zullen we de komende jaren onze eigen jaarplannen voor Opleiden, Trainen en Oefenen laten aansluiten op de onderdelen uit het meerjarenbeleidsplan van het Traumazorgnetwerk Midden-Nederland.

Onze prestaties 2019

Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecompriëerde productgroep-rekening van de ambitie 'Een veiligere leefomgeving' weergegeven (alle bedragen x €1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Een veiligere leefomgeving (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	1.699	0	-1.699	1.650	9	-1.641	-50	9	58
Tuberculosebestrijding	1.353	0	-1.353	1.395	3	-1.392	42	3	-39
Medische milieukunde	497	0	-497	506	0	-506	10	0	-10
Reisadvies	2.115	2.700	585	2.284	2.535	252	169	-165	-334
Technische hygiënezorg	61	0	-61	53	0	-53	-9	0	9
Forensische zorg	357	0	-357	473	1	-472	116	1	-115
SOA-bestrijding	1.593	0	-1.593	1.606	5	-1.601	14	5	-9
Publieke gezondheid bij rampen en crises	225	0	-225	185	0	-185	-40	0	40
Publieke gezondheid asielzoekers	811	0	-811	566	1	-565	-245	1	246
Totaal saldo van baten en lasten	8.711	2.700	-6.011	8.718	2.554	-6.163	7	-146	-153
Mutaties reserves	411	433	22	411	433	22	0	0	0
Resultaat	9.122	3.133	-5.989	9.129	2.987	-6.142	7	-146	-153

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.2 Minder kwetsbaren

We willen dat iedereen in de regio Utrecht kan meedoen, ook de kwetsbaarste inwoners. Voor hen is hulp beschikbaar. Overlast van deze inwoners wordt voorkomen en beperkt. Want we willen een veilige omgeving voor iedereen. Een plek waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. Onze professionals van Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) richten zich op sociaal kwetsbare inwoners. De problemen met de meest kwetsbare inwoners zijn complex. We werken daarom nauw samen met gemeentelijke wijkteams. En met partners op het gebied van zorg, veiligheid, wonen, werk, inkomen, en geestelijke en verslavingszorg.

Wat hebben we bereikt?

- We hebben een vangnet voor mensen die tussen wal en schip vallen.
- Vroegtijdig sociale kwetsbaarheid wordt gesignaleerd, zodat sociale uitsluiting en overlast kan worden voorkomen.
- Er is een Meld- en Adviespunt Bezorgd, waar ketenpartners en bezorgde inwoners met vragen en zorgen terecht kunnen.
- We hebben een rapportage geschreven over de ontwikkeling in het aantal meldingen van zorgaanbieders, de achtergrond van de onverzekerden en de resultaten van meldingen aan de gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2019 hebben we heel concreet gewerkt aan het helpen van de kwetsbaarste inwoners en het voorkomen en beperken van overlast door:

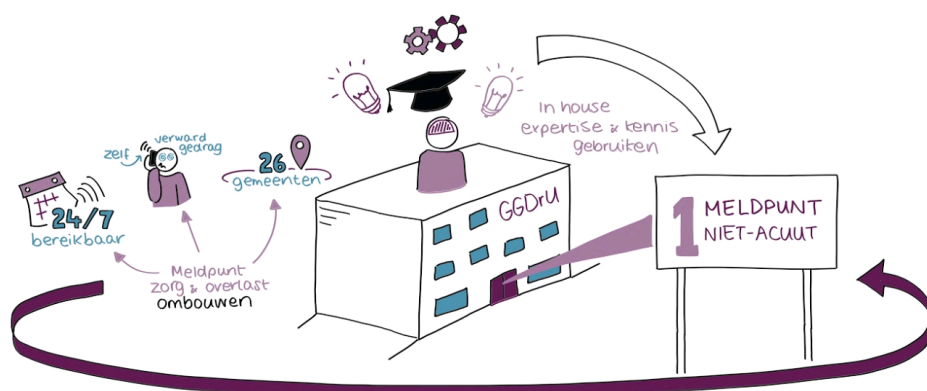
Medisch noodzakelijk zorg onverzekerden

In 2017 is de Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden in werking getreden. Het doel van deze regeling is het voorkomen van financiële drempels voor het verlenen van zorg aan onverzekerde personen. Zorgaanbieders die aan onverzekerde personen zorg verlenen en in aanmerking willen komen voor subsidie, zijn verplicht hiervan een melding te doen aan de regionale GGD. GGDrU zet deze meldingen door naar de gemeente waarin de onverzekerde persoon woonachtig is. De gemeente kan dan vervolgstappen nemen en de onverzekerde helpen zich te verzekeren. In 2019 heeft GGDrU een rapportage geschreven over de ontwikkeling in het aantal meldingen van zorgaanbieders, de achtergrond van de onverzekerden en de resultaten van meldingen aan de gemeente. Deze rapportage is door de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport als best practice aangewezen voor andere gemeenten, die ook informatie dienen te verstrekken over wat er met de meldingen aan de GGD wordt gedaan.

Meld- en Adviespunt Bezorgd (MAB)

Het meldpunt heeft een vraagbaak-, consultatie- en vangnetfunctie. Dit betekent dat we zorgen dat we het probleem helder krijgen, adviseren en (als het nodig is) begeleiden naar (lokale)zorg(structuur). Het Meld- en Adviespunt Bezorgd heeft zich in 2019 ontwikkeld tot een regionaal meldpunt voor 22 van de 26 gemeenten binnen de Veiligheidsregio Utrecht en is in kantoor tijden beschikbaar. Dit heeft bijgedragen aan regionale samenwerking voor hulp aan kwetsbare mensen, met oog voor lokale verschillen. Daarnaast is voor de regio Amersfoort een meldpunt 24 x 7 tot stand gekomen. Dit betekent dat er ook buiten kantoor tijden telefonisch gemeld kan worden en er ook opvolging van de melding kan worden geboden. Een outreachend team kan buiten kantoor tijden, na triage en indien nodig, op de melding afgaan.

Hierdoor kon het Meldpunt in 2019 voor meer kwetsbare mensen een vangnet vormen.

Het Meldpunt heeft grotere bekendheid gekregen als (regionaal) Meldpunt voor niet acute meldingen. Vanuit deze ontwikkelingen is het mogelijk gebleken voor gemeenten om taken van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ)inrichten 'Meldfunctie' en 'Verkennd Onderzoek') binnen het meldpunt vorm te geven.

In 2019 zijn 491 meldingen (inclusief 100% monitoring vervolgzorg) in behandeling genomen. De 491 meldingen hadden betrekking op 428 personen. De meeste meldingen waren afkomstig van de politie (38%). Andere melders zijn bezorgde inwoners/buurtbewoners (19%), familie of de persoon in kwestie zelf (12%), ambulancezorgprofessionals (13%) en hulpverleners van het wijkteam (7%).

In bijna alle gevallen is er sprake van meervoudige problematiek (zoals verslaving, psychiatrie, financiële problematiek, verstandelijke beperking).

Woon Hygiënische Problematiek (WHP)

We adviseren over en voeren de regie in de Woon Hygiënische Problematiek (WHP). Na een melding van ernstige woningvervuiling bepalen we samen met het wijkteam de aanpak van de schoonmaak. Daarnaast onderzoeken we of bewoners zorg nodig hebben. In 2019 zijn 99 meldingen ontvangen en opgepakt.

Coördineren trajecten Voorkomen Huisuitzettingen (VIA)

We helpen inwoners die hun huis uit dreigen te worden gezet. Dit kan komen door huurachterstand of door overlast in combinatie met meervoudige problematiek. In 2019 hebben we ook hierbij nauw samengewerkt met wijkteams en ketenpartners. In regio Eemland was sprake van 22 meldingen waarvan 15 trajecten (waarvan twee preventief), en zeven niet gestarte trajecten (alleen screening). Naast deze meldingen zijn er zes Verlengingstrajecten ViA doorgezet. Dit betreffen ViA trajecten die na een jaar verlengd worden.

Wet verplichte GGZ (WvGGZ)

In 2019 is intensief gewerkt aan implementatie van de WvGGZ, die per 10 januari 2020 van kracht is geworden. Op verzoek van het bestuur GGDrU is een voorstel tot stand gekomen tan aanzien van de taken binnen de WvGGZ. Vanaf 1 januari 2020 verzorgt GGDrU voor 22 gemeenten de 'Meldfunctie' en voor 18 gemeenten tevens de uitvoering van het 'Verkennd onderzoek'. Ten behoeve van het implementatieproces verzorgt de GGDrU het voorzitterschap van de ambtelijke regionale projectwerkgroep.

Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecombineerde productgroep-rekening voor de ambitie 'Minder kwetsbaren' weergegeven (alle bedragen x €1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Minder kwetsbaren (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Openbare geestelijke gezondheid	446	0	-446	523	28	-495	77	28	-49
Totaal saldo van baten en lasten	446	0	-446	523	28	-495	77	28	-49
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	446	0	-446	523	28	-495	77	28	-49

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.3 Gezondere wijken en scholen

We willen gezonde en weerbare wijken, buurten en scholen in de regio Utrecht. We willen dat iedereen zijn eigen talenten kan ontwikkelen en ontplooiën, en dat iedereen kan meedoen.

Wat hebben we bereikt?

- Samen met partners werken we actief samen op het vlak van preventie en zorg
- We streven een afname van verschillen in gezondheid tussen groepen inwoners na
- We werken aan een gezondere leefomgeving voor inwoners

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Gezonde School aanpak

Eind 2019 hadden 36 basisscholen (PO), 10 scholen Voortgezet Onderwijs (VO) en 8 scholen voor Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO) locaties het vignet Gezonde School. Sommige scholen hebben het vignet voor meerdere thema's: 45 themacertificaten voor het PO, 16 themacertificaten bij het VO en 13 themacertificaten bij het MBO. De top 3 van meest aangevraagde thema's is Voeding, Bewegen en Sport en Welbevinden.

60 scholen (35 PO, 12 VO en 13 MBO) hebben voor de zomer de subsidie Gezonde School toegekend gekregen. Adviseurs Gezondheidsbevordering Gezonde School van GGDrU begeleiden deze scholen naar structureel en integraal schoolgezondheidsbeleid. 25 Scholen hebben in het najaar de stimuleringsregeling Gezonde Relaties en Seksualiteit toegekend gekregen. Deze scholen worden in 2020 ondersteund op dit thema.

In het najaar deden 38 scholen een aanvraag voor de subsidie Lekker naar Buiten van het landelijke programma Jong Leren Eten. 26 scholen hebben de toekenning van deze subsidie ontvangen en kunnen hiermee zelf aan de slag. Vanuit GGDrU zijn scholen geïnformeerd over deze subsidiemogelijkheden en worden hierin ondersteund.

In totaal deden 37 basisscholen in de regio een aanvraag voor de subsidie Watertappunten van Gezonde School en JOGG. Deze scholen kunnen dit schooljaar een watertappunt op hun schoolplein laten aanleggen.

Zichtbaarheid Gezonde School

Daarnaast is gewerkt aan zichtbaarheid van Gezonde School in de regio Utrecht. Zo heeft GGDrU in juni een Kennisatelier georganiseerd over Gezonde School. De belangstelling hiervoor was groot. Daarnaast is een presentatie gegeven over Gezonde School tijdens het AB op 4 december 2019. Intern binnen GGDrU is een aantal zaken in gang gezet om de toenemende vragen van scholen beter te kunnen beantwoorden en ondersteuning effectiever te kunnen inzetten.

EU- schoolfruit

Vanuit de EU-schoolfruit subsidieronde 2018-2019 hebben 176 basisscholen (incl. scholen speciaal onderwijs) tot april 2019 schoolfruit ontvangen. Dit houdt in dat alle leerlingen op deze scholen wekelijks 3 stuks fruit of groente aangeboden hebben gekregen. Alle basisscholen en scholen speciaal onderwijs zijn in augustus geïnformeerd over de EU-schoolfruit subsidie 2019-2020. 165 Scholen uit de regio Utrecht hebben vanaf november 2019 wekelijks schoolfruit ontvangen vanuit de subsidie ronde 2019-2020.

Gezonde Wijkaanpak

In de aanpak 'Gezonde Wijk' is met inwoners en professionals samengewerkt en zijn acties opgezet rondom speerpunten als gezond gewicht, preventief ouderenbeleid, spanningen en stressklachten en eenzaamheid. Er is gewerkt aan het verkleinen van gezondheidsverschillen en hebben specifiek aandacht voor gezondheid en armoede en gezondheid en leefomgeving. Voorbeelden van projecten die lopen zijn: de voedselapotheek, persoonlijke gezondheidscheck, groen en inclusief, Leefplekmeter, welzijn op recept.

Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening voor de ambitie 'Gezondere wijken en scholen' weergegeven (alle bedragen x €1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Gezondere wijken en scholen (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gezondheidsbevordering	319	0	-319	305	2	-303	-13	2	16
Gezondheidsadvies- en beleid	893	0	-893	832	0	-832	-61	0	61
Totaal saldo van baten en lasten	1.211	0	-1.211	1.137	2	-1.135	-74	2	77
Mutaties reserves	0	38	38	0	38	38	0	0	0
Resultaat	1.211	38	-1.174	1.137	40	-1.097	-74	2	77

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.4 Een goede start voor ieder kind

We willen dat elk kind gezond en veilig opgroeit. De jongere van nu is de toegeruste en weerbare inwoner en ouder van de toekomst, die vanuit eigen regie meedoet aan de maatschappij.

Wat hebben we bereikt?

- We werken gezamenlijk met onze partners aan een gezondere en weerbare jeugd.
- Meer jongeren en ouders weten onze Jeugdgezondheidszorg te vinden met alledaagse vragen, voor praktische tips, bij kleine zorgen, maar ook met ingewikkelde problemen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Verstevigen beschermende factoren voor opgroeien: de preventieagenda

In 2019 waren er 222.710 kinderen bij GGDrU 'in beeld'. Dat zijn er 8.000 meer dan vorig jaar. Dit verschil komt doordat gemeente Vijfheerenlanden nu in zijn geheel deel uitmaakt van ons werkgebied.

In 2019 zijn weer alle kinderen en jongeren in de regio Utrecht uitgenodigd voor de reguliere contactmomenten. Hiermee volgen we systematisch de lichamelijke, psychosociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren. We beoordelen die in relatie tot de sociale, pedagogische en fysieke omgeving waarin ze opgroeien. We stellen gerust, geven advies en/of begeleiding en verwijzen zo nodig door naar andere hulpverleners.

In 2019 hebben 147.064 reguliere contactmomenten plaatsgevonden, wat vergelijkbaar is met 2018. De reden voor vervolcontacten verschilt per leeftijdsgroep. Groei (m.n. gewicht) is bij alle leeftijden het meest voorkomend. Daarna zijn bij jonge kinderen problemen met de ogen het meest frequent, en bij oudere kinderen bijzonderheden in de psychosociale ontwikkeling. Het inloopspreekuur werd vaker bezocht, en het aantal consulten op indicatie nam ook licht toe. Er werd iets minder vaak gebeld. Deze trend is al jaren geleden ingezet, en gaat gepaard met een stijgend aantal contacten via de chat.

Screening

Dagelijks gaan screeners op huisbezoek om bij pasgeborenen de gehoor- en hielprikscreening uit te voeren. Zowel de deelnamegraad als de tijdigheid was iets beter dan in 2018. Meer dan 99% van de kinderen (9.936 in totaal) nam deel aan de neonatale gehoorscreening. Deze screening dient om aangeboren gehoorafwijkingen zo snel mogelijk op te sporen met als doel de spraaktaalontwikkeling op gang te brengen. In 2019 werden 47 kinderen doorverwezen naar het audiologisch centrum voor nader onderzoek. De hielprik is bij 98% van de kinderen uitgevoerd, waarvan bij 80% door ons in de thuissituatie geprikt werd. Van 2019 tot 2023 wordt in de hielprikscreening gefaseerd de opsporing van 12 ziekten toegevoegd, en vanaf 1 maart krijgen ouders altijd een uitslag van de hielprik. Nu krijgen ze alleen bericht wanneer een van de ziekten is opgespoord.

De ambitie kansrijk opgroeien hebben we afgelopen jaar inhoud gegeven door de volgende activiteiten.

Kansrijke start

Kansrijke Start duidt op het landelijke programma van het ministerie van VWS en gaat erom de eerste 1000 dagen van kinderen zo goed mogelijk te laten verlopen. De juiste zorg tijdens de eerste levensfase kan voorkomen dat het kind later gezondheidsproblemen krijgt. Afgelopen jaar hebben we extra ingezet op dit programma. Tijdens de zwangerschap begeleidt JGZ ouders naar een optimale start met hun kind en het aanstaande ouderschap. Dit deden we met prenatale huisbezoeken bij (aanstaande) gezinnen in 14 gemeenten. Daarnaast is het programma VoorZorg gestart in twee

gemeenten. Hierin begeleiden we jonge aanstaande moeders in zeer kwetsbare omstandigheden, die zwanger zijn van hun eerste kind, intensief. Een 3e gemeente volgt begin 2020.

(Vijfheerenlanden)

Het programma Kansrijke Start biedt de kans om initiatieven en organisaties aan elkaar te verbinden om samen sluitende geboortezorg te realiseren. We hebben ons ingezet om samen met professionals, gemeenten en ouders de zorg rond jonge (of nog ongebooren) kinderen te verbeteren. Zo namen we deel aan de start van lokale coalities Kansrijke Start (in drie gemeenten) en aan verloskundige samenwerkingsverbanden (VSV's).

Met gemeente Utrecht en Raedelijk vormen we de Regionale werkgroep Kansrijke Start om een extra impuls te geven aan dit programma op regionaal, gemeentelijk, stedelijk en wijkniveau. We hebben gezamenlijk moeders, professionals en ambtenaren bevroegd wat volgens hen nodig is voor een Kansrijke Start. Daarna hebben we professionals van allerlei disciplines uit praktijk en beleid uit de regio bijeen gebracht om deze inzichten te bespreken in twee conferenties. Deze inzichten gaan ons ook in 2020 helpen om te zorgen dat kinderen de eerste 1000 dagen de juiste zorg krijgen.

Als de baby geboren is, ondersteunt jeugdgezondheidszorg (JGZ), naast de reguliere dienstverlening, gezinnen met programma's zoals "Stevig Ouderschap" (in 18 gemeenten), voorlichtingen over ouderschap en Video Home Training. Het doel is bijdragen aan 'ontzorgen' en aan de versterking van de eigen kracht van gezinnen, en in het verlengde hiervan kindermishandeling voorkomen.

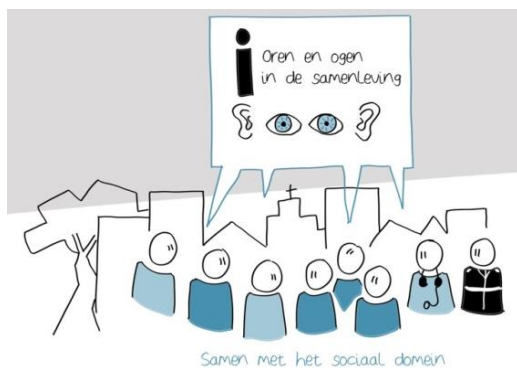
Nu Niet Zwanger

Veilig en gezond opgroeien begint al vroeg, al voor de zwangerschap. Het verminderen van ongeplande en ongewenste zwangerschappen bij (toekomstige) ouders in (zeer) kwetsbare omstandigheden draagt er toe bij dat minder kinderen in een zeer kwetsbare situatie geboren worden. De missie van het programma "Nu Niet Zwanger" is om kwetsbare (potentiële) ouders te ondersteunen om de regie te nemen op hun kindervens, seksualiteit en anticonceptie. In 2019 heeft GGDrU verkend of Nu Niet Zwanger in de regio Utrecht uitgevoerd kan worden. De meerwaarde van dit programma wordt gezien door veel partijen, en de uitvoer kan starten als de financiering rond komt.

Armoede

Een kind draagt armoede een leven lang met zich mee. Kinderen die opgroeien in armoede lopen een materiële en emotionele achterstand op die hun fysieke, psychische en cognitieve ontwikkeling belemmert.

Afgelopen jaar hebben we ons ingezet om armoede in gezinnen nog beter te signaleren, bespreekbaar te maken en toe te leiden naar de juiste hulp. Daartoe hebben we een multidisciplinaire werkgroep opgericht, een Kennislunch georganiseerd en heeft ieder JGZ team een aandachtfunctionaris armoede gekregen. We komen armoede in onze regio regelmatig tegen; zo kwam het bij 237 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar expliciet aan de orde, en speelt het bij 713 kinderen in de

basisschoolleeftijd. Scholieren in het voortgezet onderwijs geven regelmatig aan dat er thuis niet voldoende geld is voor eten, sporten, kleding en uitstapjes. In deze situaties gaan we in gesprek, en leiden mensen toe naar de gemeentelijke voorzieningen.

In maart 2019 hebben we ons aangesloten bij de Alliantie Kinderarmoede. Door intern en extern krachten te bundelen, kan de GGD zich op vele fronten sterker maken tegen armoede. We adviseren gemeenten over preventie en bestrijding van armoede om de ontwikkelingskansen van mensen in armoede te verbeteren.

In 2020 evalueren we onze acties. Zo willen we weten of alle jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen de weg naar lokale inkomensondersteunende voorzieningen weten te vinden en welke knelpunten er zijn in het armoedebeleid van gemeenten. Om naast de collega's ook diverse organisaties in de regio te inspireren op het gebied van signaleren en bespreken van armoede, organiseren we in 2020 een kennisatelier Armoede.

Kindermishandeling

In 2019 hebben we sterk ingezet op voorkómen en sneller signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling. We hebben de verbeterde meldcode die per 1 januari 2019 van kracht is geïmplementeerd en onze professionals hierin getraind.

Dit heeft positief effect gehad. JGZ professionals hebben vaker gemeld bij Veilig Thuis: 50 maal in 2019 tegen 36 maal in 2018. Daarnaast hebben zij 140 keer advies ingewonnen bij Veilig thuis over 96 kinderen, tegen 80 keer over 56 kinderen in 2018.

Ook de verwijzindex werd gebruikt: daarin is bij 223 kinderen een signaal afgegeven. In totaal heeft de JGZ voor 364 kinderen de meldcode gestart óf is een informatieverzoek van Veilig Thuis of SAVE geregistreerd.

Samen met partners organiseerden we de conferentie "Geweld in gezinnen". Dit keer was de focus op traumaverwerking en herstel. Komend jaar willen we extra inzetten op het versterken van de aansluiting met Veilig Thuis en SAVE en op de preventie van vrouwelijk genitale verminking (VGV). Er is hiervoor een gezamenlijk regionaal actieplan met ketenpartners.

Vaccinaties

In het kader van het Rijksvaccinatieprogramma zijn in 2019 92.000 vaccinaties uitgevoerd bij zuigelingen en peuters en 31.783 aan 9- en 13-jarigen. Aan de 9-jarigen zijn in 2019 20941 vaccinaties gegeven. Dit betreft voornamelijk de ([difterie](#), [tetanus](#) en [polio](#)) en BMR (bof, mazelen en rodehond) en daarnaast nog

inhaalvaccinaties. We hebben 10.842 HPV vaccinaties gegeven aan de groep 13-jarigen inclusief de inhaal 16/17 jarigen. We hebben 47.209 vaccinaties Meningokokken ACWY-vaccinatie gegeven.

In 2019 bleek de vaccinatiegraad te zijn gestabiliseerd , na vier jaar te zijn gedaald.. Ook uit landelijke cijfers lijkt het tij gekeerd te zijn. Daar is het nodige voor gedaan:

- Alle professionals zijn getraind in "shared decisionmaking" waarin met ouders het z.g. 'goede gesprek' gevoerd kan worden. Hierin wordt op een open manier over beweegredenen gesproken en betrouwbare informatie gegeven.
- De opkomst bij de contactmomenten van JGZ was onverminderd hoog en was er extra tijd bij de eerste afspraak op het consultatiebureau waardoor we vaccinaties met alle ouders konden bespreken. Ouders die vragen hadden of twijfelden over vaccineren kregen extra consulten aangeboden om hierover rustig van gedachte te wisselen.

Voor de jongeren van 14 tot 18 jaar hebben we afgelopen jaar een intensieve en geslaagde campagne gevoerd om hen te vaccineren tegen meningococci. Ruim 47.209 jongeren zijn gevaccineerd voor Meningococci ACWY. De opkomst was hoog met een gemiddelde van 84%.

16 december 2019 is de maternale kinkhoestvaccinatie voor zwangere vrouwen ingevoerd waardoor de pasgeborenen beter beschermd zijn tegen kinkhoest. Direct is er al door veel zwangere vrouwen gebeld en zijn op diverse plaatsen in de regio spreekuren gehouden. Vooruitlopend op deze introductie lieten steeds meer zwangere vrouwen zich al tegen kinkhoest vaccineren.

Naast de aandacht voor de vaccinatiegraad, worden in 2020/2021 de volgende landelijk voorgeschreven vernieuwingen ingevoerd: de vaccinatie voor de rotavirusinfectie (ROTA) bij zuigelingen; de inhaalvaccinaties voor 16/17 jarigen voor jongeren die zich alsnog willen laten vaccineren; in 2021 het vervroegen van de HPV prik naar 9 jarige leeftijd en het vaccineren van jongens tegen HPV.

Om de vaccinatie aanpak te versterken is veel gedaan om kennis bij gemeenten en ketenpartners te vergroten via een kennisatelier, de vaccinatiekoffer en het verbeteren van onze website. Naast deelname aan regionale werkgroepen droegen we landelijk bij aan de werkgroepen van VWS en de Vaccinatie alliantie.

Ziekteverzuim en schooluitval

De GGD werkt volgens het M@ZL protocol (Medische Advisering Zieke Leerlingen) om schoolverzuim en schooluitval terug te dringen. Het totaal aantal keren dat de jeugdarts om advies is gevraagd hoe om te gaan met ziekteverzuim is verder gestegen van 1.018 naar 1.141 leerlingen (12% toename).

De meeste aanvragen komen uit het voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Op het PO (primair onderwijs) wordt ingezet om eenzelfde aanpak voor signalering en samenwerking te realiseren.

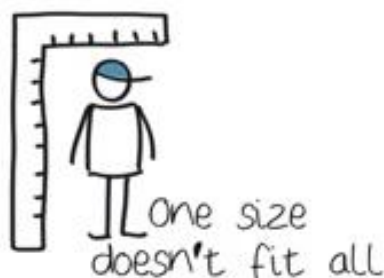
Preventie is onze belangrijkste focus: Het verzuim tijdens het voortgezet onderwijs is vaak al begonnen op jongere leeftijd. Daarom willen we in 2020 extra aandacht geven aan het signaleren van leerlingen die verzuimen op de basisschool.

Verzuim op het MBO van de 18+ leerlingen is een ander onderwerp van zorg, omdat dit grote invloed heeft op hun toekomstperspectieven. Aangezien er voor 18+ geen standaard bekostiging bestaat is het streven om met meer scholen maatwerkafspraken te maken om ook deze leerlingen te kunnen zien.

In alle subregio's nemen we deel aan samenwerkingsverbanden onderwijs en leerplicht rondom thuiszitters. Voor een aantal van deze thuiszitters werd een aanvraag voor vrijstelling leerplicht ingediend. Een pool van speciaal hiervoor aangewezen artsen bij de GGDrU heeft in 2019 108 aanvragen in behandeling genomen, waarvan er 12 adviezen nog afgerond zullen worden in 2020 (in 2018 waren er 102 aanvragen). De advisering over deze vaak complexe problematiek wordt gefinancierd als maatwerk.

De ambitie is om samen met onderwijs, leerplichtambtenaren, gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs te versterken. Het doel is om onderwijs en zorg beter op elkaar te laten aansluiten om te voorkomen dat jongeren thuis komen te zitten.

Versterken eigen kracht en zelfregie

In al onze contacten, face-to-face, telefonisch, digitaal en chat zijn wij gericht op het in hun kracht zetten van ouders en jeugdigen. Daarom bieden wij onze contacten ook op verschillende manieren aan. Door de training 'shared decisionmaking' zijn onze professionals nog beter uitgerust om op een open manier over beweegredenen te spreken en aan te sluiten bij ouders. De activiteiten uit het programma Kansrijke Start zijn ook gericht op het versterken van veilige hechting tussen ouders en kinderen, zo vroeg

mogelijk in het leven. Deze veilige hechting is een belangrijke voorspeller voor gezondheid en welzijn op latere leeftijd.

Samenwerking JGZ – Wijkteams – jGGZ

De tekorten in de budgetten voor de jeugd-GGZ worden ook in onze regio gevoeld. GGDrU denkt in veel gemeenten mee over hoe de toestroom naar de gespecialiseerde jGGZ zou kunnen verminderen, hoe meer ingezet kan worden op preventie, en hoe JGZ professionals hieraan bij kunnen dragen.

We willen effectief, goed en snel samenwerken in de (lokale en regionale) Jeugdzorgketen. De ambitie is de psychosociale kennis van de jeugdarts nog beter in te zetten om in te schatten of advisering volstaat of dat kortdurende begeleiding, lichte of zwaardere hulp nodig is.

Vernieuwende werkwijze basis- en voortgezet onderwijs

In 2019 is gewerkt aan één uniforme werkwijze op het basisonderwijs. Door fusies en verschillen in aanpak in de oorspronkelijke organisaties die JGZ uitvoerden, bestonden in de regio aanzienlijke verschillen in werkwijze. Op basis van input van ouders, professionals en de ervaring in andere GGD'en is gekozen voor een nieuwe werkwijze die het volgende schooljaar ingaat. Op het voortgezet onderwijs is in 2019 de werkwijze bij de reguliere onderzoeken geëvalueerd, met diverse onderzoeken naar de ervaringen van jongeren door studenten van de hoge school en de universiteit, en met enquêtes onder scholen en professionals. Dit hebben we gebruikt om de werkwijze te verbeteren en

de samenwerking met school te versterken. te verbeteren en de samenwerking met school te versterken. Een van de uitdagingen is hoe we jongeren een uniform goed aanpak kunnen aanbieden, en tegelijkertijd rekening kunnen houden met de mogelijkheden binnen iedere school.

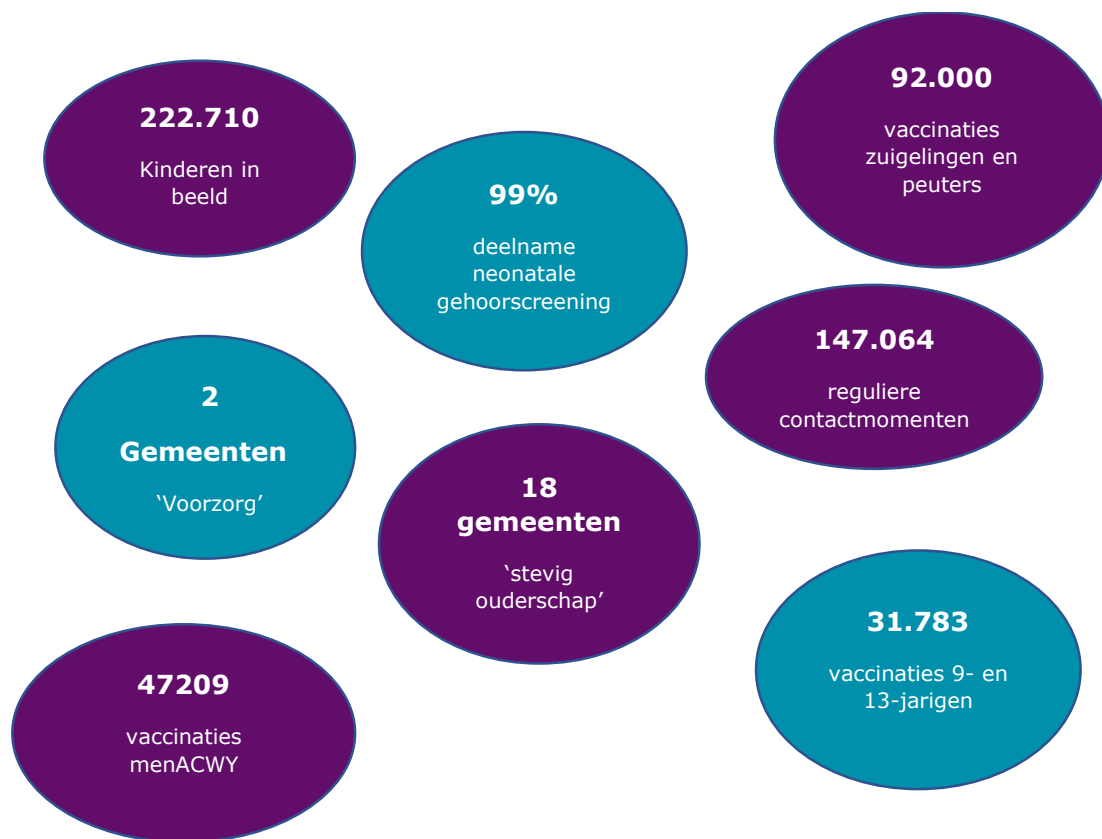
Dienstverlening eigentijdser

Er is afgelopen jaar stevig gewerkt aan de ontwikkeling van het nieuwe digitaal dossier voor de jeugdgezondheidszorg. Dit dossier heeft tot doel de professionals beter te ondersteunen in hun werk, en onze toegankelijkheid te versterken. Ouders en jongeren krijgen inzage in delen van het dossier en kunnen hun afspraken plannen en verzetten. De invoering wordt komend jaar verwacht.

Er is een speciale chat voor ouders van kinderen van 0-4 jaar die afgelopen jaar meer dan 4.500 keer gebruikt is. Deze is nu ook twee keer per week in de avonden toegankelijk.

Jongeren konden al chatten via de chat van Jouwggd. Dit is een website speciaal voor jongeren, waaraan een chatdienst verbonden is die gedragen wordt door bijna alle GGD-en. Wij doen daar ook aan mee, en in 2019 hebben jongeren 1.871 maal gechat.

Onze prestaties

Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecombineerde productgroep-rekening van de ambitie 'Een goede start voor ieder kind' weergegeven (alle bedragen x €1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Een goede start voor ieder kind (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheid	23.460	750	-22.710	23.390	1.114	-22.276	-71	364	434
Totaal saldo van baten en lasten	23.460	750	-22.710	23.390	1.114	-22.276	-71	364	434
Mutaties reserves	1.075	970	-104	1.075	970	-104	0	0	0
Resultaat	24.535	1.720	-22.815	24.464	2.084	-22.380	-71	364	434

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.5 Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's

We willen dat gemeenten in de regio Utrecht weten wat de gezondheidssituatie van de inwoners is. In het formuleren van lokaal gezondheidsbeleid en bij het nemen van beslissingen worden onze adviezen meegenomen. Daarnaast willen we dat onze inwoners in een omgeving leven, waarin gezondheidsrisico's beperkt zijn. En dat zij zonder zorgen kwalitatief goede en hygiënische voorzieningen kunnen gebruiken.

Wat hebben we bereikt?

- Een beter beeld van de huidige en te verwachten gezondheidssituatie van inwoners van de regio.
- In lokaal beleid is aandacht voor preventie, gezondheid, gezondheidsachterstanden en kwetsbare groepen.
- Gemeenten en samenwerkingspartners schakelen GGDrU meer pro-actief in.
- De kwaliteit van de kinderopvang en gastoudervoorzieningen is over het algemeen genomen goed.
- Alle tattoo-piercing en permanente make-up locaties en seks- en relaxinrichtingen beschikken over een vergunning.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Signaleren gezondheidsrisico's en trends

Op basis van (monitor)onderzoeken en registraties signaleren we gezondheidsrisico's en trends. We voeren de volgende onderzoeken uit;

- Monitor 0-12 jarigen en monitor 12-19 jarigen
- Monitor kwetsbare groepen
- Voorbereiding monitor volwassenen en senioren

Ruim 8.000 kinderen van groep 7 hebben het afgelopen schooljaar meegedaan aan de monitor 0-12. Inzicht is verkregen in de gezondheid en leefstijl van 0-12 jarigen. Er zijn gemeentelijke rapportages opgeleverd. Ook de gezondheidsmonitor jeugd 12-19 jarigen is in nauwe samenwerking met de gemeenten uitgevoerd op scholen. 80% van de scholen heeft deelgenomen aan de gezondheidsmonitor jeugd 12-19 jarigen. De resultaten van dit onderzoek worden in 2020 worden o.a. gebruikt om met de scholen mee te denken welke preventieve programma's het best passen bij de leerlingen van hun school.

Gezondheidsatlas

De gezondheidsatlas is een site binnen de website van GGDrU waarop alle cijfers en rapportages vanuit de monitoronderzoeken van de GGDrU en andere bronnen per gemeente en (indien mogelijk) per wijk worden gepresenteerd. Gemeentelijke cijfers over huisuitzettingen, schuldhulpverlening, onverzekerden zijn op de gezondheidsatlas gepubliceerd. Ook een rapportage over personen met verward gedrag naar aanleiding van onderzoek dat is uitgevoerd in samenwerking met het RIVM en Trimbosinstituut, Praktijkindex en GGD West Brabant is gepubliceerd op de gezondheidsatlas.

Er is ook een achtergronddocument opgesteld over de gezondheidssituatie van statushouders. Deze rapportage is te vinden op de atlas. Daarnaast zijn op de gezondheidsatlas gegevens over de taakstelling en de realisatie van het aantal opgevangen statushouders (per jaar en afgelopen vijf jaar) opgenomen.

Monitor volwassenen en senioren

Bij de voorbereiding van de monitor volwassenen en senioren, die in 2020 wordt uitgevoerd, is een projectplan opgesteld. Landelijke afspraken zijn gemaakt over de methodiek (schriftelijke en digitale afname onder steekproef in najaar van 2020) en is een basislijst vastgesteld door de onderzoekers van de GGD'en, zodat landelijke referentiedata voor een groot aantal onderwerpen voorhanden zijn. De steekproef per gemeente wordt voorbereid, evenals de aanvullende vragen die bovenop de landelijke basislijst gesteld worden.

Daarnaast is een projectplan opgesteld voor een monitor jongvolwassenen (16 t/m 25 jaar). Tussen de 16 en 25 jaar verandert er veel voor deze doelgroep: ze gaan zelfstandig wonen; hun eigen geld verdienen en zelfstandig beslissingen nemen. Echter deze groep jong-volwassenen is binnen de huidige monitors maar beperkt in beeld. Daarom wil GGDrU deze groep gaan monitoren. Deze monitor wordt uitgevoerd in 2020.

Panelonderzoeken

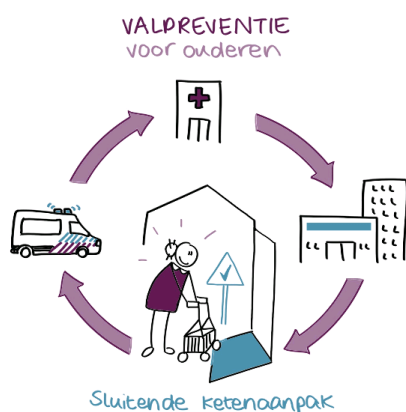
Er zijn in 2019 drie panelonderzoeken onder inwoners van de regio Utrecht uitgevoerd naar mantelzorg, dementie en omgaan met mediagebruik. Panelonderzoeken worden ingezet om verdiepende inzichten te verkrijgen als aanvulling op de monitorcijfers. De resultaten van deze drie panelonderzoeken zijn gebundeld in factsheets en aan gemeenten beschikbaar gesteld om mee te nemen in bijvoorbeeld beleid. Er wordt samenwerking gezocht met gemeenten om het inwonerpanel uit te breiden. Daarnaast zijn er voor vijf gemeenten op aanvraag wijkprofielen gemaakt.

Adviseren over specifieke gezondheidsthema's

Gemeenten zijn op specifieke thema's binnen het lokaal gezondheidsbeleid geadviseerd. Thema's waren ondermeer eenzaamheid, vaccinatiegraad, gezonde leefomgeving, huiselijk geweld en kindermishandeling en sportakkoorden in relatie tot sociaal domein. De advisering varieert van het meedenken bij het opstellen van nota's, onderlinge

kennisuitwisseling, het voeren van één of meerdere (advies)gesprekken tot het bijdragen aan (series) bijeenkomsten en varieert in mate van intensiviteit.

Adviseren en ondersteunen bij ontwikkeling en uitvoering van lokaal gezondheidsbeleid
Dertien gemeenten zijn op lokaal gezondheidsbeleid geadviseerd. Hieronder valt o.a. advisering rond (uitvoerings)nota's gezondheidsbeleid en sociaal domein. Ook is geadviseerd over en actief gewerkt aan desamenwerking met zorgverzekeraars, samenwerking tussen huisartsen, GGDrU en gemeenten, vaccinatiegraad en relationele en seksuele vorming.

In de uitvoering van gezondheidsbeleid zijn gemeenten ondersteund met preventieprogramma's als: JOGG, Dat voelt goed, B.Slim, IkPas, Gezonde school, Nuchter Verstand, Stoptober, Rookvrije generatie, Valpreventie, Groen doet goed, Aysma (eenzaamheid migrantenvrouwen) en Relaties & Seksualiteit.

Circa 3400 inwoners hebben meegedaan aan de campagne IkPas, 65% hiervan drinkt na deelname structureel minder. Daarnaast hebben we circa 250 ouders bereikt met voorlichtingsbijeenkomsten over alcohol en drugs. De integrale aanpak Nuchter Verstand (tegengaan en het voorkomen van alcohol- en

drugsgebruikmiddelengebruik), waarin 9 jaar is samengewerkt, is geëvalueerd en er is een advies opgesteld over het vervolg. Tot slot hebben we Stoptober, een campagne die rokers uitdaagt om gedurende de maand oktober niet te roken, in de regio onder de aandacht gebracht.

In en met deze projecten hebben we op integrale wijze gewerkt aan een gezondere leefomgeving van inwoners in de regio.

GGDrU heeft activiteiten ontwikkeld voor voorlichting over en het tegengaan van Vrouwelijke Genitale Verminking (VGV). In 2019 zijn samen met sleutelpersonen voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor de doelgroep, hun netwerk en voor de samenwerkingspartners. In oktober is het project spreekuur VGV afgesloten. Er zijn afspraken gemaakt voor een vervolgproject voor preventie en signaleren en melden van dreigende VGV bij meisjes. De kern van dit vervolgproject is te zorgen dat professionals eerder en beter risico's van situaties met VGV signaleren, de meldcode correct gebruiken en bespreken met Veilig Thuis, waarbij de mogelijkheden voor strafvervolging onderzocht worden. Bij de GGD is een informatiepunt VGV beschikbaar. Vrouwen met VGV worden nu begeleid naar de huisarts.

Er zijn vier kennisateliers georganiseerd in 2019:

- Vaccineren
- Gezonde School
- Ouderschap
- Verwarde personen

De kennisateliers hebben tot doel om te netwerken en om voor een specifiek gezondheidsthema in te gaan op de stand van zaken in de wetenschap, het beleid en in de praktijk. De kennisateliers zijn goed bezocht (tussen de 30-50 aanwezigen) door zowel (zorg) professionals als ambtenaren van gemeenten

Voor de U10 gemeenten is geadviseerd over thema's als gezonde leefomgeving, gezonde leefstijlinterventie (GLI)/ gezond gewicht, positieve gezondheid - integraal gezondheidsbeleid/sociaal domein.

Toezicht

Kinderopvang

Veel kinderen in de provincie Utrecht maken gebruik van een vorm van formele kinderopvang. Het kan daarbij gaan om een kinderdagverblijf, BSO of gastouderopvang. Kinderen moeten daar veilig zijn en zich veilig voelen, dat is ook belangrijk voor hun ontwikkeling.. Ouders moeten hun kinderen met een gerust hart naar de opvang kunnen brengen. De rijksoverheid heeft daarom kwaliteitseisen opgesteld waaraan kinderopvangorganisaties moeten voldoen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om eisen die worden gesteld ten aanzien van de pedagogische kwaliteit of het borgen van veiligheid en gezondheid voor de kinderen. Middels toezicht door inspecteurs van GGDrU wordt in de praktijk getoetst of kinderopvangorganisaties voldoen aan deze wettelijk bepaalde (kwaliteits)eisen. Op deze manier draagt toezicht bij aan de gezonde start die kinderen in hun leven horen te maken.

Het toezicht door GGDrU vindt risicogestuurd plaats. Dit houdt in dat minder toezicht gehouden wordt bij locaties waar dat, op basis van bevindingen in het verleden, kan, en meer toezicht op locaties waar dat nodig is. Voor elke kinderopvanglocatie (met uitzondering van gastouders), wordt door de toezichthouder een (intern) risicoprofiel opgesteld. Het toezicht in de kinderopvang bestaat uit een aantal verschillende soorten onderzoek. Elke locatie wordt jaarlijks minimaal eenmaal getoetst. Een uitzondering hierop is de gastouderopvang, waar conform wetgeving met steekproeven wordt gewerkt. In totaal hebben in 2019 2297 onderzoeken plaatsgevonden:

<i>Totaal aantal onderzoeken</i>	
Voor registratie	521
Na registratie	96
Jaarlijks	1252
Incidenteel	264
Nader	164
Totaal	2297 onderzoeken

Sluiting en kamervragen

In één geval heeft het toezicht in 2019 geleid tot definitieve sluiting van een opvanglocatie. Het gaat hierbij om eenlocatie van een kinderdagverblijf in Bilthoven, waarbij gedurende een langere periode elke keer tekortkomingen werden geconstateerd. In samenspraak met GGDrU heeft de gemeente uiteindelijk besloten de locatie te sluiten, in het belang van de veiligheid en gezondheid van kinderen.

In navolging van dit besluit, zijn in de Tweede Kamer vragen gesteld. Uit beantwoording van deze kamervragen blijkt dat o.a. het belang van goede samenwerking tussen GGD-en en van de kwaliteit van toezicht en handhaving wordt onderschreven door de staatssecretaris van sociale zaken en werkgelegenheid.

Kwaliteit

Om de kwaliteit van het toezicht intern te blijven waarborgen, is het nodig kwaliteitsmaatregelen te treffen, inclusief het versterken van de juridische expertise in het team. In 2019 is sterk ingezet op kennisverbreding, casuïstiek en intervisie door o.a. trainingen voor nieuwe collega's en casuïstiek bespreking. het mogelijk Ook is gestart met een tweede lezing van rapporten voordat rapporten definitief gemaakt worden. In de praktijk levert dit een hogere kwaliteit van het toezicht.

Daarnaast is in januari 2019 gestart met het implementeren van nieuwe wetgeving.. Ook wordt eens per twee maanden een nieuwsbrief aan de houders van ..? verzonden, zodat zij op de hoogte zijn van de werkwijze en eventuele wijzigingen. Aan de gemeente-ambtenaren wordt ook een nieuwsbrief gestuurd, zodat zij op de hoogte zijn van de werkwijze en eventuele wijzigingen. Daarnaast wordt elk jaar een evaluatiegesprek gevoerd met alle gemeenten.

Wmo- toezicht

In de huidige opdracht voor het Wmo-toezicht (die tot september 2020 loopt worden alle gecontracteerde aanbieders en voorzieningen minimaal 1 x per 5 jaar getoetst in het kader van preventief kwaliteitstoezicht. Aanbieders kunnen gecontracteerd zijn voor een of meerdere Wmo-voorzieningen. Voorbeelden van veel getoetste Wmo-voorzieningen zijn dagbesteding, ambulante ondersteuning, huishoudelijke ondersteuning en beschermd wonen. Naast het preventief kwaliteitstoezicht kan er onderzoek plaatsvinden op basis van signalen over de kwaliteit van ondersteuning (signaalgestuurdtoezicht). Ten slotte voert het team toezicht Wmo calamiteitentoezicht uit, als zich een calamiteit heeft voorgedaan die verband houdt met de kwaliteit van de ondersteuning. Wmo-aanbieders in deze regio hebben een wettelijke meldplicht om calamiteiten en geweldsincidenten te melden.

Op basis van het geringe aantal gemelde calamiteiten / geweldsincidenten in 2019 kan geconcludeerd worden dat er een slag te slaan valt wat betreft de bekendheid van de meldplicht en mogelijk ook de meldingsbereidheid van Wmo-aanbieders. Relatief vaak wordt gemeld door dezelfde aanbieders. Om de bekendheid van de meldplicht te vergroten is in 2019 een factsheet ontwikkeld en verspreid onder aanbieders.

Hernieuwde opdracht

De huidige opdracht voor het Wmo-toezicht in opdracht van 24 gemeenten loopt tot september 2020. Om het toezicht op de kwaliteit van Wmo-voorzieningen ook na deze tijd te borgen en de ervaringen van de afgelopen jaren om te zetten in een vernieuwde werkwijze, is het team toezicht Wmo het afgelopen jaar in samenspraak met de gemeenten gestart met de doorontwikkeling van het Wmo-toezicht. Hiervoor zijn alle gemeenten geconsulteerd en is in september 2019 een werksessie georganiseerd voor betrokken ambtenaren, voor input en uitwisseling. Dit heeft geresulteerd in een voorstel voor het Wmo-toezicht waarin meer risicogestuurd gewerkt zal worden. Ook is onder andere het verbeteren van de ketensamenwerking, inzet van herstel aanbod en openbaarmaking van rapporten opgenomen in het voorstel. Na besluitvorming zal in 2020 samen met gemeenten worden gewerkt aan de verdere implementatie.

<i>Kwaliteitstoezicht Wmo</i>	
Kwaliteitsonderzoeken	118
Getoetste voorzieningen	172

<i>Calamiteiten- en signaalgestuurd toezicht Wmo</i>	
Binnenkomst calamiteit	21
Calamiteitenonderzoek	11
Binnenkomst signaal	2
Signaalgestuurd onderzoek	1
Follow- up onderzoek	2

Inspecteren van de seks- en relaxinrichtingen

Er zijn vier inspecties uitgevoerd bij seks en relaxinrichtingen in Amersfoort. Seks en relaxinrichtingen worden in een cyclus van twee jaar bezocht. De overige inrichtingen worden in 2020 weer bezocht.

Inspecteren locaties voor permanente make-up (PMU), en tattoo en piercing

In totaal zijn 92 inspecties uitgevoerd waarvan 25 in de stad Utrecht. In totaal hebben 10 inspecties bij evenementen plaatsgevonden.

Wat heeft het gekost?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-rekening van de ambitie 'Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's' weergegeven (alle bedragen x €1.000). Een positief saldo betekent overigens een voordelig resultaat.

Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Epidemiologie	773	0	-773	652	0	-651	-121	0	121
Toezicht kinderopvang	1.381	0	-1.381	1.326	0	-1.326	-55	0	55
Tattoo en piercing	36	0	-36	32	0	-32	-3	0	3
Seks en relax	2	0	-2	4	0	-4	1	0	-1
Wmo	252	0	-252	223	0	-223	-30	0	30
Totaal saldo van baten en lasten	2.444	0	-2.444	2.236	0	-2.236	-208	0	208
Mutaties reserves	38	0	-38	38	0	-38	0	0	0
Resultaat	2.481	0	-2.481	2.274	0	-2.273	-208	0	208

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de jaarrekening. Daar wordt ook toegelicht of het een incidenteel of structureel resultaat betreft.

2.6 De organisatie op orde

Als organisatie zijn we in beweging. Met een stevige basis halen we meer uit ons werk en onze mensen. Het helpt ook om onze kernwaarden beter uit de verf te laten komen.

Wat hebben we bereikt?

- We werken aan een bedrijfsvoering die tegen een stootje kan, zodat we altijd en overal inwoners, gemeenten en samenwerkingspartners kunnen bedienen.
- We halen het beste uit onze organisatie en onze professionals.
- We zijn een veerkrachtige en flexibele organisatie, die kan meebewegen met de veranderingen in de samenleving.
- We bieden zorg op maat bieden voor alle gemeenten in de regio Utrecht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Interne cohesie, voorbij eilanden en in verbinding

Deze interne cohesie willen we vergroten door het ontwikkelen van 'passend leiderschap'. Daarom volgen onze leidinggevenden én onze medewerkers ontwikkeltrajecten. Er is een centraal opleidingscentrum gevormd, er is een digitaal opleidingsprogramma (GoodHabitZ) beschikbaar en in het kader van 'ik in Beweging' zijn diverse opleidingen aangeboden. Er is een gedigitaliseerde leeromgeving opgezet waarmee medewerkers zich in kunnen schrijven voor diverse cursussen/trainingen/workshops. Het ingezette leiderschapstraject is voortgezet in aansluiting op de weg naar meer zelforganisatie. Met dit traject werken we aan het vergroten van de leiderschapsvaardigheden bij onze leidinggevenden en medewerkers,

Een toekomstbestendige organisatie

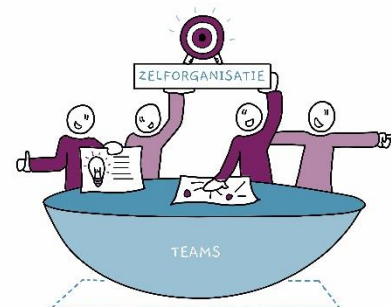
Tegelijk met werken aan externe zichtbaarheid en interne cohesie werken we aan een organisatie-inrichting die past bij de maatschappelijke ontwikkelingen en bestuurlijke opdrachten. We willen ons zo ontwikkelen dat we:

- toekomstbestendig zijn;
- passen in een netwerkomgeving;
- beweeglijk en veerkrachtig worden.

Een voor GGDrU en haar opgave op maat uitgewerkt werkconcept met meer zelforganisatie en passende ondersteuning is inmiddels gereed voor implementatie..

We werken aan een passende en dienende organisatiestructuur die aansluit op onze manier van werken en bijdraagt aan een flexibele en meer wendbare organisatie. We werken aan een organisatie waarin er voor onze professionals ruimte is, binnen kaders, voor hun kennis, talent en ervaring. Met management waar dit waarde toevoegt en passende ondersteuning op het gebied van onder meer bedrijfsvoering.

Gevolgen herindeling Vijfheerenlanden

In 2018 hebben we een begin gemaakt met het werken aan een soepele overgang voor inwoners en de drie gemeenten die vanaf januari 2019 in Vijfheerenlanden zijn opgegaan. In 2019 is dit afgerond, zodat inwoners van de gemeente Vijfheerenlanden dezelfde kwaliteit aan publieke gezondheid ontvangen als de rest van de regio. De dienstverlening voor deze gemeente is conform onze dienstverlening voor heel regio Utrecht georganiseerd.

Betrouwbare, veilige en goede ICT

In 2019 is gestart met de organisatorische doorontwikkeling van I&A om daarmee de kwaliteit van de informatievoorziening en automatiseringsomgeving te versterken.

Om te beschikken over een nulmeting is in het 3e kwartaal van 2019 een IT Audit uitgevoerd. Hierbij lag de focus op de aanwezigheid van een goed werkend stelsel van AO/IC-maatregelen voor de automatiseringsorganisatie. Op basis van de bevindingen in het auditrapport is een risico-inventarisatie per bevinding opgesteld inclusief te nemen maatregelen. De verwachting is dat deze maatregelen in de 1^e helft van 2020 zullen worden gerealiseerd.

Als ter ondersteuning van zelforganisatie is TOPdesk, management software waarmee medewerkers o.a. producten kunnen bestellen, heringericht. Ook worden verbeteringen in de processen van de IT-beheerorganisatie doorgevoerd. Doel is om hiermee de betrouwbaarheid van de dienstverlening maar ook compliance aan de norm NEN7510-2 voor het onderdeel beheer te realiseren. Daarnaast zijn verbeteringen doorgevoerd in contractbeheer en de administratieve organisatie.

2.7 Een eigentijdse dienstverlening

We willen een organisatie zijn die meegaat met zijn tijd. Die midden in de samenleving staat en op een manier werkt waarbij inwoners zich prettig voelen. Die altijd de verbinding zoekt en gezamenlijk met gemeenten en anderen werkt aan een gezond en veilig leven in de regio Utrecht.

Wat hebben we bereikt?

- We werken steeds meer op beter herkenbare, toegankelijke en uitnodigende locaties.
- In ons werk maken we meer gebruik van eigentijdse technologie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Gebruikmaken van eigentijdse technologie

Met de afronding van de uitrol van de nieuwe ICT-infrastructuur eind 2018 is begin 2019 gestart met de migratie en uitrol van nieuwe dataverbindingen naar alle locaties van GGDrU. Deze uitrol is in het 3e kwartaal van 2019 afgerond en hiermee beschikt GGDrU over netwerkverbindingen die passen bij de eisen die onze dienstverlening vereist van de onderliggende infrastructuur.

In 2019 is gestart met de voorbereiding van een nieuw communicatieplatform dat in VNG verband in 2018 is aanbesteed. Naar verwachting is dit in het eerste kwartaal 2020 afgerond. Naast het verhogen van de betrouwbaarheid, tijd- en plaatsafhankelijk werken, worden hiermee ook nieuwe soorten dienstverlening mogelijk zoals nieuwe wijzen van communiceren met inwoners.

Werken op herkenbare, toegankelijk en uitnodigende locaties

Op meerdere locaties in de regio zijn verbeteringen doorgevoerd:

- In de vijf consultatiebureaus in Vijheerenlanden is meubulair vervangen en zijn aanpassingen in ruimtes doorgevoerd.
- Het oude regiokantoor in Nieuwegein aan de Poststede is verkocht. Op de bestaande locatie aan de Zoutkamperschans heeft GGDrU (voor korte termijn) een verdieping extra gehuurd om de spreekuren onder te brengen. Voor de lange termijn (circa twee jaar) worden gesprekken gevoerd met de gemeente Nieuwegein om het consultatiebureau in het Stadhuis te huisvesten.
- In Amersfoort aan de Wervershoofstraat is een grote verbouwing uitgevoerd om de locatie te moderniseren en uit te breiden met extra spreekkamers. Hiermee kunnen we de groei van de gemeente Amersfoort goed opvangen. Er zijn twee nieuwe consultatiebureaus geopend in Maarssen – Binnenweg en Maartensdijk – Nachtegaallaan. De oude locaties voldeden niet aan ARBO- normeringen of stonden op de nominatie om gesloopt te worden. In december 2019 is het consultatiebureau in Soesterberg gesloten. Er worden gesprekken met de gemeente gevoerd over een (tijdelijk) nieuwe locatie. Voorts zijn diverse trajecten opgestart voor verbouwingen of nieuwe locaties in Loenen, Vinkeveen, Amersfoort, Amerongen en Driebergen.

Strategisch huisvestingsplan

In de vergadering van 27 maart 2019 is het algemeen bestuur geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de huisvesting van het hoofdkantoor (Dreef 5, Zeist). Drie scenario's zijn voorgelegd. Het bestuur heeft een keus gemaakt voor het verder uitwerken van het scenario 'verbouwen en blijven gebruiken van het gebouw aan De Dreef 5'.

GGiD: digitaal dossier Jeugdgezondheidszorg

De dienstverlening van onze Jeugdgezondheidszorg zal met de introductie van het digitaal dossier GGiD flink eigentijds worden. Voor de medewerkers betekent het dat zij beter toegerust zijn en overal en altijd toegang hebben tot dossiers, zodat zij plaats-onafhankelijk kunnen werken. Ook jongeren en ouders krijgen te zijner tijd toegang tot onderdelen van het dossier en kunnen op termijn zelf afspraken maken en verzetten.

In 2018 en 2019 is gewerkt aan de bouw van het GGiD. Om al tijdens de ontwikkeling ervaring op te doen met het nieuwe digitaal dossier is in 2019 een koplopergroep gevormd, om een team van professionals in een aantal ontwikkelfasen te laten werken met het digitale dossier. Dit werkte goed.

Aangezien de oplevering van de online omgeving vertraging opliep, is in juli 2019 op Programmaniveau gecommuniceerd dat uitstel nodig was. De aanpak met de koplopergroep is na de zomer van 2019 stopgezet. Er is gekozen om de leverancier eerst verder te laten bouwen aan de benodigde technische en inhoudelijke basis.

In de tweede helft van 2019 is tussen de drie GGD-en en de leverancier intensief overlegd geweest met als resultaat een plan van aanpak voor het vervolg. Dit plan van aanpak bevat een update van de oorspronkelijke planning ten aanzien van de nog resterende werkzaamheden.

De leverancier bouwt het GGiD met de GGD-en nu af, met een verwachte oplevering in 2020. De gevolgen worden meegenomen in de periodieke actualisatie van het ombuigingsplan 2020-2024 en landen uiteindelijk in de begrotingswijziging over 2020, zodat het bestuur adequaat geïnformeerd blijft over de financiële dekking van het GGiD. Daarbij is het uitgangspunt nog steeds om het GGiD te realiseren zonder aanvullende (al dan niet incidentele) bijdrage van de gemeenten.

Careware

Ook is in 2019 het Careware systeem, dat al sinds 2018 ingezet wordt voor het plannen van de gehoor- en hielprikscreeningen bij zuigelingen, geëvalueerd en verbeterd. Uiteindelijk zal Careware gebruikt worden voor efficiëntere planning en roostering van alle JGZ-activiteiten. Momenteel wordt gewerkt aan een koppeling tussen het huidige en het nieuwe systeem zodat data – binnen de AVG eisen – veilig uitgewisseld kan worden. Careware zal voor de gebruikers grotendeels onzichtbaar zijn, men werkt in de omgeving van het GGiD met een koppeling naar Careware.

Oprichting coöperatie GGiD

Op 2 maart 2020 is de Coöperatie GGiD U.A. opgericht. De GGD'en regio Utrecht, Hollands Noorden en Twente hebben besloten gezamenlijk voor de jeugdgezondheidszorg een nieuw digitaal dossier te ontwikkelen en te implementeren. Samenwerking brengt altijd een juridische en bestuurlijke complexiteit met zich mee. Belangrijk is dat duidelijkheid en rechtszekerheid wordt geboden voor alle partijen, zowel GGD'en als opdrachtnemers. De meest eenvoudige oplossing voor samenwerking blijkt de coöperatie. In de coöperatie wordt het beheer en de doorontwikkeling van het GGiD ondergebracht.

3. Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voorgescreven paragrafen met uitzondering van lokale heffingen en grondbeleid. Deze laatste twee paragrafen zijn niet van toepassing op GGDrU.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen gaat over hoe solide de financiële huishouding van GGDrU is. Weerstandsvermogen is van belang wanneer zich financiële tegenvallers voordoen. Het weerstandsvermogen is het resultaat van de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's.

Risico-inventarisatie

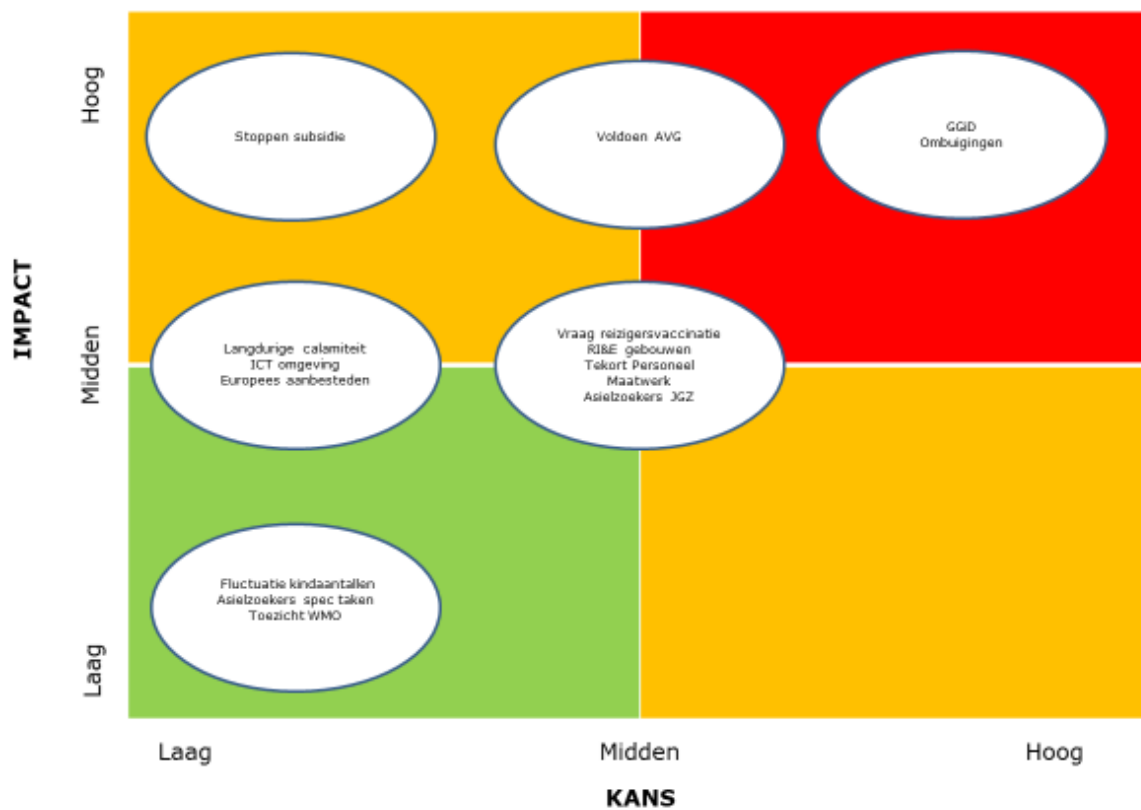
In de notitie 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' (vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 26 maart 2015) zijn uitgangspunten opgenomen voor de uitvoering van de risico-inventarisatie. De actualisatie van de risico-inventarisatie vindt twee maal per jaar (januari/februari en augustus/september) plaats door deze risico's met de betreffende managers te bespreken. In februari 2020 heeft een actualisatie van de risico-inventarisatie plaatsgevonden. Deze actualisatie maakt onderdeel uit van de reguliere P&C-cyclus en heeft daardoor nadrukkelijk de aandacht van GGDrU.

In 2019 is besloten om voor de taak 'Reizigersadviesing' een separate bestemmingsreserve te vormen, zodat de jaarlijkse exploitatieresultaten van deze taak ten gunste of ten laste van deze reserve worden gebracht. Een eventueel gekwantificeerd risico komt derhalve niet meer ten laste van de weerstandscapaciteit.

Ten aanzien van de taak 'Jeugdgezondheidszorg' (inbegrepen het GGiD) is een vrijwaringsbepaling vastgelegd met de gemeente Utrecht. Dit houdt in dat de gemeente Utrecht wordt gevrijwaard voor JGZ-exploitatieresultaten. Ook op de kosten van de bouw van een nieuw digitaal dossier ('GGiD') is dit van toepassing. Eventuele risico's hierop (GGiD en JGZ exploitatieresultaten) moeten separaat afgedekt worden en niet middels aanhouden van een algemene reserve.

Voor alle andere financieel gekwantificeerde risico's is het gewenst dat GGDrU hiervoor over voldoende weerstandscapaciteit beschikt.

De actualisatie van de risico-inventarisatie leidt tot onderstaande risicokaart, waarbij de GGD-brede risico's, risico ten aanzien van Reizigersadviesing en ten aanzien van het GGiD tezamen is opgenomen. In de uitwerking van de kwantificering van de risico's naar euro's weerstandsvermogen wordt uiteraard wel een splitsing aangebracht in de drie groepen (interne bedrijfsvoering, samenwerking in de gemeenschappelijke regeling en externe ontwikkelingen) van risico's.

Kwantificering GGD-brede risico's

Op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie heeft een financiële kwantificering plaatsgevonden van de benoemde GGD-brede risico's. Dit leidt tot de volgende opstelling:

RISICO'S GGDRU exclusief Reizigersadvisering en GGID

Nr	Categorie	Oorzaak	Impact/Risicobedrag	Actiepunt	Benodigd weerstandsvermogen	Vorig jaar
A. INTERNE BEDRIJFSVOERING						
A1.	Europees aanbesteden	Intern is er niet bij iedereen kennis m.b.t. aanbesteden	Er wordt niet voldaan aan de aanbestedingsregels	Inkoopkalender wordt gehanteerd, en intern bekendheid aanbestedingsregels.	12.000	30.000
A2.	ICT omgeving (infrastructuur)	Telefooncentrale 'end-of-life' en 'end-of-support'	Mogelijke problemen mbt de telefooncentrale wegens gebrek aan onderdelen en support	De nieuwe telefooncentrale wordt in Q1/Q2-2020 ingevoerd.	3.000	3.000
A3.	Voldoen AVG	Veranderde wetgeving	Niet voldoen aan AVG	Organisatorische inbedding en implementeren nieuwe richtlijnen.	200.000	3.000
A4.	Fluctuatie kindaantallen	Vanaf 2018 financiering JGZ obv kindaantallen	Structurele lasten bij fluctuatie opbrengsten	Op te vangen door natuurlijk verloop medewerkers	1.500	1.500
A5.	Asielzoekers specialistische taken	Wisselende instroom van asielzoekers en	Structurele lasten bij fluctuatie opbrengsten	Op te vangen door tijdelijke krachten	1.500	12.000
A6.	Asielzoekers JGZ	Aanbesteding JGZ dienstverlening bij asielzoekers	Structurele lasten bij fluctuatie opbrengsten	Op te vangen door tijdelijke krachten	30.000	-
A7.	Tekort gekwalificeerd (medisch) personeel	Lastig personeel vinden	Onvoldoende capaciteit en kennis voor werk	Werven en opleiden specifieke functie	30.000	30.000
B. SAMENWERKING IN DE GR						
B1.	Ombuigingen	Intensiveringen noodzakelijk, ombuiging noodzakelijk ter financiering	Ombuigingen worden niet uitgevoerd conform plan	Monitoren stand van zaken met betrekking tot ombuigingen	320.000	48.000
B2.	Maatwerk	Aansluiten behoefte gemeente en afname vraag maatwerk door gemeente	Structurele lasten bij fluctuatie opbrengsten	Aanhouden flexibele schil van medewerkers	30.000	30.000
B3.	Toezicht WMO	Opdracht loopt tot en met 1 september 2020	Verliezen of afslanken van opdracht	Intensief contact met ambtenaren en bestuur. Opvangen tijdelijk personeel binnen team.	1.500	-
C. EXTERNE ONTWIKKELINGEN						
C1.	Risico Inventarisatie & Evaluatie	Nog niet alle benodigde RI&E zijn uitgevoerd	Uitvoeren van werk door medewerkers GGDrU	Uitvoeren en vervolg geven aan RI&E	7.500	7.500
C2.	Langdurige calamiteit	Onvoldoende bezetting	Impact op de operaties maar op voorhand niet te kwantificeren	Er zijn afspraken met GGD-en/RIVM over tijdelijke ondersteuning en gemeenten zijn ook ondersteunend	12.000	12.000
C3.	Stoppen subsidie seksuele gezondheid	Mogelijke veranderingen in wetgeving	Structurele personenlasten	Vinger aan de post houden bij VWS, VWS heeft aangegeven dat zo een subsidie niet zomaar gestopt wordt, de intentie is uitgesproken om bestaande structuren te behouden.	60.000	60.000

€	709.000	€	237.000
---	---------	---	---------

Risico in verband met Corona-virus

Ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening heeft het Corona-virus (COVID-19) ook Nederland in zijn greep. Sinds eind februari 2020 levert GGDrU vanuit haar taak op het gebied van Infectieziektebestrijding een grote rol in de bestrijding van het Corona-virus. Dit betreft onder meer het uitvoeren van bemonsteringen, uitvoeren van bron- en contactonderzoek als ook het te woord staan van inwoners en zorgprofessionals (huisartsen) met specifieke vragen. Er is een call center bij GGDrU operationeel als ook is de crisisorganisatie 24/7 operationeel.

Op dit moment is moeilijk in te schatten wat de financiële implicaties zijn van het Corona-virus. Dit wordt veroorzaakt doordat onduidelijk is hoe lang de bestrijding van het Corona-virus gaat duren (en daarmee reguliere taken blijven liggen) als ook in welke mate de medewerkers van GGDrU zelf worden getroffen door ziekte vanwege het Corona-virus. Het is onze verwachting dat onze continuïteit niet in gevaar komt en dat

onze liquiditeitspositie vooralsnog voldoende is om aan onze verplichtingen te (kunnen) voldoen.

GGDrU zet inmiddels naast de medewerkers van de afdeling Infectieziektebestrijding ook medewerkers van andere afdelingen in. Om deze opschaling mogelijk te maken is met instemming van de leden van het dagelijks bestuur de uitvoering van de JGZ-taak voor 12-18 jarigen, de taak Reizigersadvisering en de taak Seksuele Gezondheid voor een groot deel c.q. geheel stilgelegd. GGDrU huurt ook extern personeel in (waaronder oud-medisch personeel). De extra kosten voor het inzetten van haar medewerkers als ook de out-of-pocket kosten worden wel geregistreerd. Het spreekt voor zich dat de GGDrU-medewerkers nu primair zich richten op de bestrijding van het virus.

Belangrijk is te vermelden dat de kritische processen wel uitgevoerd blijven.

Ook is onduidelijk welke extra inspanning het gaat vragen om achterstallig werk alsnog in te halen. Hierover zal te zijner tijd ook het gesprek met het bestuur worden gevoerd.

Ten aanzien van de dekking van de extra gemaakte kosten zal ten zijner tijd ook een bestuurlijk besluit moeten worden genomen.

De leden van het algemeen bestuur worden vrijwel dagelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkeling en de genomen maatregelen aangaande de bestrijding van het Corona-virus.

Weerstandscapaciteit GGD-brede risico's

De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. Per 31 december 2019 bedraagt de weerstandscapaciteit €2.379.894 (zijnde de algemene reserve van GGDrU) vòòr resultaattoedeling.

Benodigde weerstandscapaciteit GGD-brede risico's

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit €709.000. De beschikbare weerstandscapaciteit is €2.379.894. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 3,36. Hiermee zijn de genoemde risico's financieel afdoende afgedekt.

Kwantificering risico Reizigersadvisering

Op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie heeft een financiële kwantificering plaatsgevonden van het benoemde risico ten aanzien van de taak Reizigersadvisering. Dit leidt tot de volgende opstelling:

RISICO'S Reizigersadvisering

Nr	Categorie	Oorzaak	Impact/Risicobedrag	Actiepunt	Benodigd weerstandsvermogen	Vorig jaar
	A. INTERNE BEDRIJFSVOERING					
RA1.	Vraag naar reizigersvaccinatie	Fluctuatie vraag vaccinatie	Structurele lasten bij fluctuatie opbrengsten	Aanhouden flexibele schil van medewerkers	30.000	30.000
	B. SAMENWERKING IN DE GR					
	C. EXTERNE ONTWIKKELINGEN					

€ 30.000 € 30.000

Weerstandscapaciteit risico Reizigersadvisering

De weerstandscapaciteit voor dit risico bestaat uit de bestemmingsreserve Reizigersadvisering. Per 31 december 2019 bedraagt de weerstandscapaciteit €174.382 vòòr resultaattoedeling.

Benodigde weerstandscapaciteit risico Reizigersadvisering

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit €30.000. De beschikbare weerstandscapaciteit is €174.382. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 5,81. Hiermee is het genoemde risico financieel afdoende afgedekt.

Kwantificering risico GGID

Op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie heeft een financiële kwantificering plaatsgevonden van het benoemde GGID-risico. Dit leidt tot de volgende opstelling:

RISICO'S GGID

Nr	Categorie	Oorzaak	Impact/Risicobedrag	Actiepunt	Benodigd weerstandsvermogen	Vorig jaar
	A. INTERNE BEDRIJFSVOERING					
	B. SAMENWERKING IN DE GR					
B3.	Aanbesteding GGID	Betreft de bouw van een nieuw digitaal dossier met twee andere GGD-en. Tests geven aan dat software nog niet uitgerold kan worden. Uitloop van oplevering is aan de orde.	Incidenteel hogere kosten in zowel bouwfase als licentiekosten bestaande software (verlengen van gebruik). Mogelijk ook aanbestedingsrisico. Tevens later moment van realiseren ombuigingen.	Afhankelijk van de ontwikkeling van het GGID worden vervolgstappen geformuleerd	320.000	320.000
	C. EXTERNE ONTWIKKELINGEN					

€ 320.000 € 320.000

De afdekking van dit risico vindt plaats door ombuigingen op JGZ-taken, zoals opgenomen in het ombuigingsplan 2020-2024. De bestemmingsreserves DDJGZ/GGiD en JGZ (ten dele) worden hiervoor ingezet. Vanwege de afdekking via het ombuigingsplan is het niet nodig hiervoor een separate bestemmingsreserve aan te houden.

Kengetallen

Het BBV schrijft voor dat de financiële weerbaarheid en wendbaarheid zichtbaar worden gemaakt aan de hand van zes kengetallen. Daarvan hebben twee kengetallen (grondexploitatie en belastingcapaciteit) geen betrekking op GGDrU. De overige vier kengetallen zijn hierna weergegeven. Per kengetal is daarna een toelichting opgenomen.

BBV kengetallen			
	2018	Begroting 2019	Realisatie 2019
Netto schuldquote	12,7%	21,5%	10,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	12,7%	21,5%	10,0%
Solvabiliteitsratio	21,1%	9,2%	26,5%
Kengetal structurele exploitatieruimte	3,2%	-2,2%	-1,5%

Netto schuldquote (inclusief gecorrigeerd voor alle leningen)

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Volgens het BBV moeten twee ratio's worden weergegeven, te weten de 'netto schuldquote' en 'netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen'. Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote per eind 2019 ligt procentueel lager dan in vergelijking met de begroting 2019 en jaarstukken 2018. In de oorspronkelijke begroting is er nog uitgegaan dat een lening zou worden afgesloten voor de investeringen op ICT gebied. Deze investeringen zijn bekostigd uit eigen middelen. Door een daling van de schuld vanwege aflossing loopt de ratio ook terug.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin GGDrU in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe beter GGDrU zijn verplichtingen kan voldoen en hoe gunstiger de financiële weerbaarheid is. De solvabiliteit wordt berekend als de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen. Bij een hoger eigen vermogen kan de ratio worden verbeterd. Solvabiliteit van GGDrU per eind 2019 is met 5,4% verbeterd ten opzichte van 2018 en 17,3% ten opzichte van de begroting.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een neutraal of positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente van de langlopende leningen) te

dekken. Eind 2019 is het percentage -1,5% wat als negatief kan worden bestempeld, echter minder negatief dan begroot was. Op basis van het geactualiseerde ombuigingsplan 2020-2024 wordt vanaf 2024 een positief percentage verwacht.

Toelichting op de ontwikkeling van de kengetallen

Op basis van bovenstaande kengetallen kan worden opgemerkt dat de financiële positie van de organisatie zich positief heeft ontwikkeld. Dit vooral als gevolg van enerzijds het de toename van de reservepositie in 2019 als gevolg van de resultaatbestemming 2019 en anderzijds het positieve resultaat van 2019.

Beleidsindicatoren

Conform de regeling beleidsindicatoren gemeenten van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 24 maart 2016 moeten onderstaande beleidsindicatoren in de programmaverantwoording van GGDrU worden opgenomen.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Jaar laatste meting	Meting begroting 2019
Bestuur en Ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2019	0,33
Bestuur en Ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2019	0,35
Bestuur en Ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2019	35,61
Bestuur en Ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2019	8,26%
Bestuur en Ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2019	22,9%

3.2 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de ontwikkelingen en de belangrijkste realisaties op het gebied van bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering bestaat uit alle beherende, verantwoordende en controlerende activiteiten die de organisatie in staat stellen om de voorgenomen activiteiten binnen de productgroepen en prestaties zo effectief en efficiënt mogelijk te realiseren. In deze paragraaf richten wij ons op de realisatie van zaken op het gebied van personeel en organisatie en planning & control (P&C).

In paragraaf 2.6 'De organisatie op orde als ook paragraaf 2.7 'Een eigentijdse dienstverlening' zijn ook aspecten van de bedrijfsvoering toegelicht. Derhalve wordt hier naar verwezen.

Kwaliteit

GGDrU willen kwaliteitszorg anders gaan organiseren, omdat de huidige manier van auditen niet meer past bij de organisatieontwikkeling en de resultaten uit de KIWA-audits ook weinig toevoegt aan de kwaliteitsverbetering. Er is gekozen voor andersoortige interventies die bijdragen aan een lerende organisatie, zowel organisatiebreed als ondersteunend aan de teams.

Het team kwaliteit ondersteunt het management door strategische en veranderkundige

methodes toe te passen (zoals waarderende audits en evaluaties, klanttevredenheidsonderzoek, inzicht in kansen en risico's en methodes voor continue verbeteren en procesoptimalisatie). De zelforganiserende teams worden ondersteund in het zelf leren, ontwikkelen en reflecteren met behulp van verschillende methodes en instrumenten. De teams bepalen zelf waar ze mee aan de slag gaan en op welk tempo.

Daarom is GGDrU sinds oktober 2018 gestopt met de certificering HKZ door KIWA.

Normenkader

GGDrU is een openbaar lichaam en dient als gemeenschappelijke regeling dezelfde verslaggevingsvoorschriften te volgen als lokale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen etc.). Het normenkader voor de jaarstukken 2019 is opgenomen in het controleprotocol 2019, dat door het algemeen bestuur in december 2019 is vastgesteld.

Verzekeringen

GGDrU voert het beheer van zijn verzekeringen in eigen beheer uit. Het pakket bestaat uit de volgende verzekeringen:

- brand- en exploitatiekostenverzekering;
- aansprakelijkheidsverzekering;
- werkgevers aansprakelijkheidsverzekering bestuurder motorrijtuigen verzekering;
- wagenparkverzekering;
- rechtsbijstandverzekering;
- computer- en electronicaverzekering.

Personeel & Organisatie

Verzuim

Het ziekteverzuimpercentage in 2019 was 4,8%. Het verzuim is hiermee ten opzichte van 2018 (5,63%) gedaald. Dit komt mede door meer aandacht van leidinggevenden voor duurzaam inzetbaarheid van medewerkers. In het leiderschapstraject wordt het thema verzuim extra onder de aandacht gebracht bij managers. Verder is gestart met een periodiek sociaal medisch overleg.

Bezwaren

Er waren in 2019 geen bezwaarschriften.

Vertrouwenspersoon, agressiemeldingen en klachten ongewenst gedrag

In 2019 heeft de vertrouwenspersoon drie meldingen ongewenst gedrag ontvangen en één agressiemelding. De vertrouwenspersoon heeft gesprekken gevoerd met betrokkenen en geconcludeerd dat geen verdere actie noodzakelijk was.

Vanuit management was ruime aandacht voor de nazorg voor het slachtoffer van het agressie-incident. Er is met de betrokken collega's gesproken en is rechtspositioneel gehandeld. Met het betrokken team is ingezet op teamontwikkeling. Inmiddels is sprake van een positieve ontwikkeling in het team.

Boventalligen

Er waren in 2019 geen boventalligen.

Opleiding artsen

Er waren in 2019 de volgende artsen in opleiding:

- 7 AIOS 1e fase JGZ
- 2 AIOS 2e fase JGZ
- 1 AIOS 1e fase IZB
- 2 AIOS 2e fase IZB
- 2 AIOS 1^e fase FOR

Omvang personeelsbestand

Inclusief ingehuurd medewerkers waren er in 2019 in totaal 746 medewerkers werkzaam bij GGDrU. Dit is een stijging ten opzichte van 2018. Dit komt door de invlechting van de GGD-taken (inclusief JGZ) voor de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden, een toename van het aantal artsen in opleiding (sinds 2019 zijn we een opleidingsinstituut voor het SBOH). Daarnaast heeft GGDrU en GGDrU de poli voor seksuele gezondheid overgenomen van UMC Utrecht, waardoor extra medewerkers zijn aangetrokken op de poli te bemensen.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Voor het verzorgen van de aangifte vennootschapsbelasting 2018 wordt fiscale expertise ingehuurd. Hoewel de cijfers fiscaal nog niet zijn beoordeeld blijkt uit de voorlopige berekening dat voor het onderdeel Reizigersadviesing rekening moet worden gehouden met een verschuldigd VPB-bedrag. Deze heeft een geschatte waarde van €36.000. Een inschatting voor 2019 is dat het resultaat (incl. toegerekende overhead) bij Reizigersadviesing negatief zal zijn. Het verschuldigde bedrag over 2018 zal hierdoor geheel terug te vorderen zijn. Derhalve is er geen saldo opgenomen in de jaarrekening.

Datalekken

In 2019 zijn 22 datalekken gemeld conform procedure. Daarvan zijn 13 datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Voor elk van deze 22 datalekmeldingen is besproken welke maatregelen moesten worden genomen om dit voor de toekomst te voorkomen, waarna deze maatregelen zijn geïmplementeerd. Elk kwartaal rapporteert de Functionaris Gegevensbescherming (FG) aan de directie en het MT, onder meer met een overzicht van incidenten/datalekken; hierover wordt ook in Berap bericht. In het MT zijn de rapportages en adviezen besproken en zijn er waar nodig acties uitgezet.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

In 2019 is verdere ervaring op gedaan met werken in lijn met de AVG. GGDrU heeft met het oog op het opdoen van ervaring in eerste instantie gekozen voor invulling van de FG-functie met externe inhuur. Er is onder andere tijd besteed aan voorlichting en het beantwoorden van vragen van medewerkers. Hiermee is ingezet op het creëren van meer bewustwording met betrekking tot de omgang met persoonsgegevens. Ook is ruimte geweest voor het verstrekken van adviezen over vraagstukken binnen de organisatie en bij Data Protection Impact Assessments die noodzakelijk zijn om privacyrisico's van processen in te schatten.

Voorts zijn adviezen verstrekt door de interim FG om vorm/invulling te geven aan de AVG-gerelateerde taken binnen GGDrU.

Daarnaast is een uitvraag gedaan bij vergelijkbare GGD-en over de wijze waarop zij invulling hebben gegeven aan het werken in lijn met de AVG. Op basis van deze

inzichten volt er begin 2020 besluitvorming over de invulling en ontwikkeling van de AVG-organisatie binnen GGDrU.

3.3 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in 'derde rechtspersonen' waarin GGDrU een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dit belang heeft zowel betrekking op privaatrechtelijke als publiekrechtelijke organisaties. Privaatrechtelijke organisaties zijn in het Burgerlijk Wetboek nader geregeld, en kunnen stichtingen, verenigingen, coöperaties, vennootschappen en deelnemingen zijn.

GGD GHOR Nederland (Vereniging voor Publieke Gezondheid en Veiligheid (PGV))

GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD-en en GHOR bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de DPG-en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD-en en GHOR bureaus gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD-en hun werkzaamheden kunnen verrichten.

Bestuurlijk en financieel belang

Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG-en. Hierin worden de 25 GGD-en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het presidium bestaat uit vijf leden van het algemeen bestuur. GGDrU betaalt op jaarbasis een contributie aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner. Voor 2019 bedroeg deze contributie €201.060.

Er is geen prognose bekend over het eigen vermogen aan het begin en einde van boekjaar 2019.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de Directeur Publieke Gezondheid van GGDrU in zowel de vergadering van DPG-en als het presidium. Overigens houdt de zittingsperiode van de directeur Publieke Gezondheid per februari 2020 in het presidium op omdat de termijn van maximaal zes jaar is verstreken.

Artikel 15 lid 2 van het BBV geeft aan dat per verantwoorde verbonden partij de omvang van het eigen en vreemd vermogen aan het begin en einde van het begrotingsjaar en het financiële resultaat over het begrotingsjaar moet worden verantwoord. In de begroting van deze verbonden partij zijn deze gegevens niet opgenomen.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

GGDrU heeft kapitaalgoederen in de vorm van gebouwen, dienstauto's, automatisering en (kantoor)inventarissen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten geeft aan dat gemeenten o.a. met betrekking tot wegen en gebouwen onderhoudsplanningen moeten hebben vanwege de soms grote bedragen en risico's die aan kapitaalgoederen zijn verbonden.

GGDrU heeft sinds 2004 het gebouw De Dreef 5 in Zeist in eigendom als hoofdgebouw. Toevoeging aan de voorziening voor onderhoud is onderbouwd door middel van een meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Het meerjarenonderhoudsplan is in 2016 herzien. Op basis hiervan vindt een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud plaats van €60.000.

De vestiging Poststede 5 in Nieuwegein is in 2019 verkocht. De hiervoor beschikbare onderhoudsvoorziening is reeds in 2018 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie. Gegeven het feit namelijk dat deze locatie toen al te koop stond, mocht conform de vigerende verslaggevingsregels geen voorziening meer worden aangehouden.

3.5 Financiering en treasury

Inleiding

In deze treasuryparagraaf worden aan de hand van de begrippen renteontwikkeling kasgeldlimiet, renterisico en financieringspositie de belangrijkste zaken beschreven, die zich het afgelopen jaar op het gebied van treasury hebben voorgedaan.

Treasurystatuut

GGDrU beschikt over een op 4 december 2014 vastgesteld Treasurystatuut. In dit statuut is onder meer opgenomen dat, door de invoering van het Schatkistbankieren, de verplichting geldt dat overtollig kasgeld dagelijks naar de staatskas moeten worden afgestort. Dit heeft in 2019 ook plaatsgevonden.

Renterisiconorm

Renterisico norm	
	Bedrag x € 1.000
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	-
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	-
2. Renteherziening op vaste schuld	-
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld	-
3b Nieuw uitgezette lange leningen	-
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	-
5. Betaalde aflossingen	139
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	-
7. Renterisico op de vaste schuld (2+6)	-
8. Renterisico-norm	1.084
9a Ruimte onder renterisico-norm (8-7)	1.084
9b Overschrijding renterisico-norm (7-8)	-
Berekening renterisico-norm	
10 Stand van de vaste schuld	5.420
11 Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%
12 Renterisico-norm (10 x 11 / 100)	1.084

GGDrU blijft hiermee ruimschoots binnen de renterisiconorm.

Renteontwikkeling

GGDrU heeft op zijn twee eigendomspanden drie hypotheekleningen afgesloten. Van twee leningen ligt de rentevervaldatum in 2021. Van de derde lening valt de renteherzieningsdatum in 2024.

Kasgeldlimiet

Het renterisico op de korte financiering wordt wettelijk begrensd door de kasgeldlimiet. Hiertoe behoren alle rekening-courant saldi en kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt in de Wet Fido bepaald als percentage van de omzet in de begroting. De kasgeldlimiet voor 2019 bedroeg €3.975.606 zijnde 8,2% van €48.483.000.

kasgeldlimiet	Begroot	Realisatie
Omvang		
1. Toegestane kasgeldlimiet		
in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%
in een bedrag	4.068.758	3.975.606
2. Omvang vlottende korte schuld		
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar		5.644.987
Schuld in rekening courant		
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar		
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld		
3. Vlottende middelen		
Contante in kas		5.461
Tegoeden in rekening courant		193.758
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar		6.149.966
4. Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende middelen		704.199
Toegestane kasgeldlimiet		3.975.606
Ruimte (+) c.q.overschrijding (-)		4.679.805

EMU saldo

Conform de voorschriften nemen we een overzicht op van ons EMU-saldo. Het doel hiervan is om Europese vergelijkingen mogelijk te maken. Het EMU-saldo is het verschil tussen inkomsten en uitgaven van de overheid.

EMU SALDO	Begroting 2019-2	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Bedragen X € 1.000			
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	0	715	762
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	796	1.401	583
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	79	79	78
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	1.287	1.199	1.815
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8 Baten bouwgrondexploitatie:			
Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-2	-2	-22
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 Verkoop van effecten: Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
Berekend EMU-saldo	-410	998	-370

3.6 Rechtmatigheid

De rechtmatigheid wordt op programmaniveau vastgesteld. GGDrU kent één programma: Publieke Gezondheid. Onderstaand wordt een analyse gemaakt op een eventuele begrotingsonrechtmatigheid. Tevens wordt bepaald in hoeverre sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid, die de accountant in zijn oordeel over de rechtmatigheid dient mee te nemen. Uitgangspunten hiervoor zijn vastgelegd in het controleprotocol 2019 van GGDrU van 4 december 2019.

De begrote lasten exclusief mutaties in reserves, conform de begroting 2019 inclusief tweede wijziging, van dit programma (zijnde €47.921.000) worden met €1.136.000 overschreden (zijnde de begrote lasten van €47.921.000 minus de werkelijke lasten van €46.785.000).

Er is derhalve geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid ten aanzien van de lasten over 2019.

De beschikbare kredieten voor investeringen zijn in 2019 niet overschreden. Derhalve is hier ook geen sprake van onrechtmatigheid.

4. JAARREKENING

4.1 Balans

ACTIVA	Balans per 31 december 2019	Balans per 31 december 2018
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa		
a. Investerings met een economisch nut	€ 9.612.125	€ 9.538.625
<i>Subtotaal Materiële Vaste Activa</i>	<u>€ 9.612.125</u>	<u>€ 9.538.625</u>
2. Financiële vaste activa		
a. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	€ 18.900	€ 18.900
<i>Subtotaal Financiële vaste Activa</i>	<u>€ 18.900</u>	<u>€ 18.900</u>
<i>Totaal vaste activa</i>	<u>€ 9.631.025</u>	<u>€ 9.557.525</u>
Vlottende activa		
3. Voorraden		
a. Gereed product en handelsgoederen	€ 73.299	€ 76.836
<i>Subtotaal Voorraden</i>	<u>€ 73.299</u>	<u>€ 76.836</u>
4. Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar		
a. Vorderingen op openbare lichamen	€ 2.012.700	€ 3.639.245
b. Overige vorderingen	€ 164.227	€ 234.042
<i>Subtotaal uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	<u>€ 2.176.927</u>	<u>€ 3.873.287</u>
5. Liquide middelen	€ 199.220	€ 116.391
6. Overlopende activa		
a. De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.		
- het Rijk	€ 107.375	€ 586.621
- overige Nederlandse overheidslichamen	€ 557.675	€ 207.918
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	€ 3.234.690	€ 2.253.604
<i>Subtotaal overlopende activa</i>	<u>€ 3.899.740</u>	<u>€ 3.048.144</u>
<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>€ 6.349.186</u>	<u>€ 7.114.657</u>
TOTAAL GENERAAL ACTIVA	€ 15.980.211	€ 16.672.183
PASSIVA	Balans per 31 december 2019	Balans per 31 december 2018
Vaste passiva		
7. Eigen vermogen		
a. Algemene reserve	€ 2.379.894	€ 1.273.349
b. Overige bestemmingsreserves	€ 1.220.010	€ 1.025.352
c. Gerealiseerde resultaat	€ 632.803	€ 1.218.565
<i>Subtotaal Eigen Vermogen</i>	<u>€ 4.232.707</u>	<u>€ 3.517.266</u>
8. Voorzieningen	€ 682.878	€ 633.661
9. Vaste schulden		
a. Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 5.419.639	€ 5.558.624
<i>Subtotaal Vaste Schulden</i>	<u>€ 5.419.639</u>	<u>€ 5.558.624</u>
<i>Totaal vaste passiva</i>	<u>€ 10.335.224</u>	<u>€ 9.709.550</u>
Vlottende passiva		
10. Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar		
a. Overige schulden	€ 3.942.676	€ 4.717.534
<i>Subtotaal Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	<u>€ 3.942.676</u>	<u>€ 4.717.534</u>
11. Overlopende passiva		
a. Overlopende passiva verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	€ 797.786	€ 1.156.554
b. Overlopende passiva opgenomen van de van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen (vooruit)ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Het Rijk	€ 185.046	€ 132.729
- Overige Nederlandse overheidslichamen	€ 719.478	€ 955.815
<i>Subtotaal overlopende passiva</i>	<u>€ 1.702.311</u>	<u>€ 2.245.098</u>
<i>Totaal vlottende passiva</i>	<u>€ 5.644.987</u>	<u>€ 6.962.632</u>
TOTAAL GENERAAL PASSIVA	€ 15.980.211	€ 16.672.183

4.2 Gerealiseerd resultaat op hoofdlijnen

Overzicht van baten en lasten

Het resultaat van het programma Publieke Gezondheid is als volgt:

Programma (x €1.000)	Begroting 2019-0			Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke Gezondheid	42.426	41.914	-512	47.921	47.425	-496	46.785	47.501	715	-1.136	76	1.212
Totaal saldo van baten en lasten	42.426	41.914	-512	47.921	47.425	-496	46.785	47.501	715	-1.136	76	1.212
Mutaties reserves	38	550	512	1.697	2.194	496	1.697	1.615	-83	0	-579	-579
Resultaat	42.463	42.463	0	49.619	49.619	0	48.483	49.116	633	-1.136	-503	633

Het programma geeft een positief resultaat van €633.000. Dit betreft hoofdzakelijk een incidenteel resultaat.

In het volgende overzicht is het resultaat per ambitie inclusief de mutaties in de reserves opgenomen.

Programma Publieke Gezondheid (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Een veiligere leefomgeving	8.711	2.700	-6.011	8.718	2.554	-6.163	7	-146	-153
Minder kwetsbaren	446	0	-446	523	28	-495	77	28	-49
Gezondere wijken en scholen	1.211	0	-1.211	1.137	2	-1.135	-74	2	77
Een goede start voor ieder kind	23.460	750	-22.710	23.390	1.114	-22.276	-71	364	434
Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's	2.444	0	-2.444	2.236	0	-2.236	-208	0	208
Overhead	11.649	0	-11.649	10.781	110	-10.671	-868	110	978
Algemene dekkingsmiddelen	0	43.975	43.975	0	43.692	43.692	0	-283	-283
Totaal saldo van baten en lasten	47.921	47.425	-496	46.785	47.501	715	-1.136	76	1.212
Mutaties reserves	1.697	2.194	496	1.697	1.615	-83	0	-579	-579
Resultaat	49.619	49.619	0	48.483	49.116	633	-1.136	-503	633

4.3 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Het positieve jaarresultaat van GGDrU over 2019 bedraagt €633.000. Dit komt voort uit €503.000 lagere baten dan begroot en €1.136.000 lagere lasten in vergelijking met de begroting.

Een belangrijke verklaring voor de lagere baten zijn de reservemutaties. Exclusief mutaties in de reserves komen de baten €76.000 hoger uit dan begroot. Echter door de wel begrote maar niet gerealiseerde onttrekking van €579.000 uit de algemene reserve komen de baten inclusief reservemutaties €503.000 lager uit. Conform de verslaggevingsregels (BBV) mag de onttrekking niet in de gerealiseerde cijfers plaatsvinden. In het geactualiseerde ombuigingsplan ten tijde van het opstellen van de begrotingswijziging 2019-12 was wel rekening gehouden met de onttrekking van €579.000 uit de algemene reserve. Gezien het positieve resultaat van €633.000 is de onttrekking van €579.000 feitelijk ook niet nodig. In de recent geactualiseerde versie van het ombuigingsplan (januari 2020) is overigens ook geen rekening meer gehouden met een onttrekking uit de algemene reserve ad €579.000 in 2019 maar in latere jaren (ter incidentele dekking van het ombuigingsplan 2020-2023).

4.4 Toelichting exploitatieverschillen per ambitie

Ambitie "Een veiligere leefomgeving"

Een veiligere leefomgeving (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	1.699	0	-1.699	1.650	9	-1.641	-50	9	58
Tuberculosebestrijding	1.353	0	-1.353	1.395	3	-1.392	42	3	-39
Medische milieukunde	497	0	-497	506	0	-506	10	0	-10
Reisadvies	2.115	2.700	585	2.284	2.535	252	169	-165	-334
Technische hygiënezorg	61	0	-61	53	0	-53	-9	0	9
Forensische zorg	357	0	-357	473	1	-472	116	1	-115
SOA-bestrijding	1.593	0	-1.593	1.606	5	-1.601	14	5	-9
Publieke gezondheid bij rampen en crises	225	0	-225	185	0	-185	-40	0	40
Publieke gezondheid asielzoekers	811	0	-811	566	1	-565	-245	1	246
Totaal saldo van baten en lasten	8.711	2.700	-6.011	8.718	2.554	-6.163	7	-146	-153
Mutaties reserves	411	433	22	411	433	22	0	0	0
Resultaat	9.122	3.133	-5.989	9.129	2.987	-6.142	7	-146	-153

Resultaatsanalyse

Ambitie 'een veiligere leefomgeving' laat een negatief saldo van €153.000 zien, voortkomend uit €7.000 hogere lasten en €146.000 lagere baten.

Het nadelig resultaat wordt onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Reisadvies	169	I	-165	I	-334	Lagere omzet en gestegen lasten
Baten voorgaande jaren m.n. infectieziektebestrijding			19	I	19	Incidentele baten voorgaande jaren
Project Statushouders	-165	I			165	Deel werkzaamheden wordt in 2020 uitgevoerd
Project Vrouwelijke genitale verminking (VGV)	-66	I			66	Deel werkzaamheden wordt in 2020 uitgevoerd
Forensische geneeskunde	116	S			-116	Hogere lasten gedekt door hogere baten
Overige						Per saldo over de overige categorieën binnen deze ambitie lagere personele en algemene kosten tov begroot
Totaal	7		-146		-153	

Onderliggend vallen met name categorieën 'reisadvies', 'forensische zorg' en 'publieke gezondheid asielzoekers' op. Bij Reisadvies is de omzet flink lager uitgevallen dan waar in de begroting rekening mee was gehouden; dat gekoppeld aan hogere lasten dan begroot leidt tot een fors negatief resultaat op deze taak. De hogere lasten komen voornamelijk voort uit personele kosten. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt is het relatief duur extern personeel ingezet. Daarnaast is vanaf 2019 een nieuwe werkwijze doorgevoerd, die uiteindelijk toch financieel gezien niet interessant is (maar wel heeft geleid tot een acceptabel ziekteverzuimpercentage).

Bij Forensische zorg liggen de lasten ook boven begroot, maar dit wordt volledig gedekt door hogere opbrengsten. Bij Publieke gezondheid asielzoekers is het beeld gespiegeld; daar zijn de werkelijke lasten €245.000 lager dan begroot (idem ook voor een gelijk bedrag voor de baten). De per ultimo 2019 resterende middelen van het statushoudersproject (€165.000) en van het VGV-project (€66.000) zijn overgeheveld naar het volgende jaar.

Ambitie "Minder kwetsbaren"

Minder kwetsbaren (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Openbare geestelijke gezondheid	446	0	-446	523	28	-495	77	28	-49
Totaal saldo van baten en lasten	446	0	-446	523	28	-495	77	28	-49
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	446	0	-446	523	28	-495	77	28	-49

Resultaatsanalyse

Ambitie 'minder kwetsbaren' laat een negatief saldo van €49.000 zien, voortkomend uit €77.000 hogere lasten en €28.000 hogere baten.

Het nadelig resultaat wordt onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
WvGGZ	77	I			-77	Aanname personeel ihkv Wet verplicht GGZ
Diverse baten			28	I	28	Diverse baten voorgaande jaren gemeenten en derden
Totaal	77		28		-49	

Terwijl de opbrengsten op de bestaande taken van team OGGZ (met name voorkomen van huisuitzettingen) teruglopen is de personele bezetting niet afgeschaald met het oog

op de ontwikkelingen die werden voorzien. In verband met de invoering van de Wet verplichte GGZ per 1 januari 2020 is GGDrU reeds in 2019 gestart met het aantrekken van gekwalificeerd personeel (schaars), wat heeft geleid tot een kostenoverschrijding in 2019. De diverse baten komen voort uit incidentele baten uit 2018 inzake de dienstverlening op het voorkomen van huisuitzettingen.

Ambitie "Gezondere wijken en scholen"

Gezondere wijken en scholen (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gezondheidsbevordering	319	0	-319	305	2	-303	-13	2	16
Gezondheidsadvies- en beleid	893	0	-893	832	0	-832	-61	0	61
Totaal saldo van baten en lasten	1.211	0	-1.211	1.137	2	-1.135	-74	2	77
Mutaties reserves	0	38	38	0	38	38	0	0	0
Resultaat	1.211	38	-1.174	1.137	40	-1.097	-74	2	77

Resultaatsanalyse

Ambitie 'gezondere wijken en scholen' laat een positief saldo van €77.000 zien, voortkomend uit €74.000 lagere lasten en €2.000 hogere baten.

Het voordelig resultaat wordt onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie				
	Lasten	I/S Baten	I/S Saldo	Toelichting
Diverse baten		2	2	Diverse baten voorgaande jaren
Vacatureruimte	-74		74	Tijdelijk niet ingevulde vacatureruimte
Totaal	-74	2	77	

Wanneer de ambitie 'gezondere wijken en scholen' nader wordt aanschouwd naar onderliggende categorieën (gezondheidsbevordering en gezondheids-advies en beleid), dan is te zien dat de lasten van 'gezondheidsbevordering' net als de baten dicht in de buurt van de begroting liggen. Bij 'gezondheidsadvies- en beleid' liggen de lasten €61.000 onder begroot terwijl de baten gelijk zijn aan de begroting; de lagere lasten komen voort uit vacatureruimte die tijdelijk niet ingevuld is geweest.

Ambitie "Een goede start voor ieder kind"

Een goede start voor ieder kind (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheid	23.460	750	-22.710	23.390	1.114	-22.276	-71	364	434
Totaal saldo van baten en lasten	23.460	750	-22.710	23.390	1.114	-22.276	-71	364	434
Mutaties reserves	1.075	970	-104	1.075	970	-104	0	0	0
Resultaat	24.535	1.720	-22.815	24.464	2.084	-22.380	-71	364	434

Resultaatsanalyse

Ambitie 'een goede start voor ieder kind' laat een positief saldo van €434.000 zien, voortkomend uit €71.000 lagere lasten en €364.000 hogere baten.

Het voordelig resultaat wordt onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Afwikkeling voorgaande jaren maatwerk	115	I	155	I	40	Incidentele baten en lasten voorgaande jaren
Friciekosten gemeente Vijfheerenlanden	209	I	209	I	-	Vergoeding frictiekosten deel jeugdgezondheid
Artsen in opleiding jeugdgezondheid	-200	I			200	Restitutie opleidingskosten NSPOH
Opleiding en procesoptimalisatie	-100	I			100	Ivm projectuitloop GGID geen besteding in 2019
MenACWY	-309	I			309	Voorjaarscampagne meningokokkenvaccinatie
Externe inhuur artsen	214	S			-214	Blijvend moeilijke arbeidsmarkt voor JGZ-artsen
Totaal	-71		364		434	

De hogere incidentele baten worden voor een groot deel verklaard door het deel (€209.000) van de frictiekostenvergoeding van gemeente Vijfheerenlanden dat betrekking heeft op de in 2019 gemaakte kosten. De overige €155.000 betreft het saldo van diverse baten voorgaande jaren (o.a. afwikkeling RIVM vergoeding jaren tot en met 2018, afwikkeling servicekosten consultatiebureaus, afwikkeling maatwerk) binnen de jeugdgezondheid.

De lagere lasten komen onder meer voort uit de lagere dan begrote lasten voor de meningokokkencampagne uit het voorjaar van 2019, de restitutie van opleidingskosten vanuit het NSPOH voor de artsen in opleiding waarvoor per 2019 een vernieuwde financieringsmethodiek is ingevoerd en het niet inzetten van begrote middelen voor opleiding voor personeel in het nieuwe digitaal dossier in verband met projectuitloop. Daartegenover staan diverse hogere lasten van voorgaande jaren en de aanhoudend moeilijke arbeidsmarkt voor artsen jeugdgezondheid, wat leidt tot hogere externe kosten voor inhuur van artsen.

Ambitie "Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's"

Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Epidemiologie	773	0	-773	652	0	-651	-121	0	121
Toezicht kinderopvang	1.381	0	-1.381	1.326	0	-1.326	-55	0	55
Tattoo en piercing	36	0	-36	32	0	-32	-3	0	3
Seks en relax	2	0	-2	4	0	-4	1	0	-1
Wmo	252	0	-252	223	0	-223	-30	0	30
Totaal saldo van baten en lasten	2.444	0	-2.444	2.236	0	-2.236	-208	0	208
Mutaties reserves	38	0	-38	38	0	-38	0	0	0
Resultaat	2.481	0	-2.481	2.274	0	-2.273	-208	0	208

Resultaatsanalyse

Ambitie 'voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's' laat een positief saldo van €208.000 zien, voortkomend uit €208.000 lagere lasten.

Het voordelig resultaat wordt onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie						
	Lasten	I/S	Baten	I/S	Saldo	Toelichting
Inzet extern personeel Epidemiologie	-121	I			121	Lagere kosten inzet extern personeel Epidemiologie
Kosten Toezicht	-87	I			87	Lagere lasten Toezichtstaken
Totaal	-208		-		208	

De lagere lasten bij 'Epidemiologie' worden verklaard doordat de bestede uren voor de werkzaamheden voor het onderzoek naar aanleiding van de tramsnslag Utrecht lager zijn dan begroot. Hierdoor zijn de te declareren uren ook lager waardoor de baten ook lager zijn dan begroot. Daarnaast zijn de externe personeelskosten en de extra interne uren waarmee in de begroting rekening was gehouden voor de uitvoering van de reguliere onderzoekstaken meegevallen.

Bij 'Toezicht kinderopvang' zijn lagere lasten ten opzichte van de begroting te zien waar ook lagere baten tegenover staan. Dit wordt verklaard doordat in 2019 minder nieuwe kinderopvangcentra zijn gestart dan de jaren ervoor. In de begroting was met een hoger aantal rekening gehouden. Dit leidt daardoor tot minder benodigde inspectie-uren maar daardoor ook minder inkomsten dan begroot. Per saldo heeft Toezicht kinderopvang een voordeel van €67k (is inbegrepen in de €87k).

Er is licht minder calamiteiten en signaalgestuurd Wmo-toezicht uitgevoerd dan begroot. Daarnaast zijn de personeelskosten in 2019 lager dan begroot vanwege het pas in de loop van 2019 invullen van de vacature 'toezichthouder Wmo'. Per saldo komt de taak 'Toezicht Wmo' in 2019 €20k positief uit (is inbegrepen in de €87k in bovenstaande tabel).

Overhead

Overhead (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overhead	11.649	0	-11.649	10.781	110	-10.671	-868	110	978
Totaal saldo van baten en lasten	11.649	0	-11.649	10.781	110	-10.671	-868	110	978
Mutaties reserves	174	753	579	174	174	0	0	-579	-579
Resultaat	11.823	753	-11.070	10.956	285	-10.671	-868	-469	399

Resultaatsanalyse

'Overhead' laat een positief saldo van €399.000 zien, voortkomend uit €868.000 lagere lasten en €469.000 lagere baten.

Het voordelig resultaat wordt onderstaand nader toegelicht.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie				
	Lasten	I/S Baten	I/S Saldo	Toelichting
Friciekosten gemeente Vijfheerenlanden		91 I	91	Friciekostenvergoeding deel weerstandsvermogen
Diverse baten		19 I	19	Diverse baten voorgaande jaren
Vacatureruimte Strategisch beleid en communicatie	-230 I		230	Vacatureruimte Strategisch beleid en communicatie
Vacatureruimte HR	-160 I		160	Vacatureruimte HR (inmiddels ingevuld)
Vacatureruimte FIN	-50 I		50	Vacatureruimte Financiën
Onvoorzien	-90 I		90	Inzet post 'Onvoorzien niet benodigd
Externe advieskosten	-138 I		138	Lagere externe advieskosten
Huisvestingslasten regiokantoren	-200 S		200	Lagere kosten door minder en goedkopere m2 en door aanbesteding schoonmaak
Inzet algemene reserve cf Ombuigingenplan		-579 I	-579	Inzet reserve onnodig gebleken
Totaal	-868	-469	399	

De lagere baten worden met name verklaard door de niet gerealiseerde (maar ook niet benodigde) onttrekking uit de algemene reserve van €579.000. Conform de verslaggevingsregels (BBV) mag de onttrekking namelijk niet in de gerealiseerde cijfers plaatsvinden. Het geactualiseerde ombuigingsplan ten tijde van het opstellen van de begrotingswijziging 2019-12 hield nog wel rekening met de onttrekking van €579.000 uit de algemene reserve.

De incidentele baten van €110.000 bestaan voor het merendeel uit een bedrag van €91.000 aan frictiekostenvergoeding gemeente Vijfheerenlanden ten behoeve van het weerstandsvermogen GGDrU.

De lagere overheadlasten hebben meer oorzaken. Vacatureruimte bij strategisch beleid en communicatie heeft gezorgd voor €230.000 aan lagere lasten in 2019 (er is een voorstel voor verdere invulling in 2020), vacatureruimte bij HR (inmiddels ingevuld) voor €160.000 en tijdelijke vacatureruimte bij team financiën voor €50.000 minder dan begroot (in 2020 weer ingevuld). Verder heeft het niet inzetten van de post 'onvoorzien' van €90.000 tot lagere kosten geleid en zijn de externe advieskosten van de bedrijfsvoeringsonderdelen binnen GGDrU in totaal €138.000 lager ten opzichte van de begroting uitgekomen. Bij Facilitair is €200.000 aan structurele jaarlijkse budgetruimte niet ingezet in afwachting van definitieve besluitvorming over verbouwing hoofdkantoor op De Dreef 5 te Zeist.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)	Begroting 2019-2			Realisatie 2019			Verschil realisatie versus begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	0	43.975	43.975	0	43.692	43.692	0	-283	-283
Totaal saldo van baten en lasten	0	43.975	43.975	0	43.692	43.692	0	-283	-283
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	0	43.975	43.975	0	43.692	43.692	0	-283	-283

Resultaatsanalyse

'Algemene dekkingsmiddelen' laat een negatief saldo van €283.000 zien, voortkomend uit €283.000 lagere baten.

Het nadelig resultaat wordt onderstaand nader uitgesplitst.

Verschillenanalyse van baten en lasten tussen begroting en realisatie				
	Lasten	I/S Baten	I/S Saldo	Toelichting
Project Statushouders		-165 I	-165	Baten doorgeschoven voor Statushouders naar 2020
Project Vrouwelijke genitale verminking (VGV)		-66 I	-66	Baten doorgeschoven voor VGV naar 2020
Baten Toezicht		-99 I	-99	Lagere opbrengsten toezichtstaken (ook lagere lasten)
Projecten Centrum Infectieziektebestrijding RIVM		65 I	65	Hogere opbrengsten CIB-projecten
Baten Forensische geneeskunde		122 S	122	Hogere opbrengsten (ook hogere lasten)
Baten OGGZ (m.n. VIA)		-90 S	-90	Voorkomen huisuitzettingen loopt terug
Verzekerde zorg		-32 S	-32	Verzekerde zorg TBC lager dan begroot
Overige		-18 I	-18	
Totaal			-283	-283

De algemene dekkingsmiddelen betreffen het totaal aan baten van GGDrU exclusief de omzet van Reizigersadvisering en exclusief reservemutaties. De algemene dekkingsmiddelen laten een negatief resultaat van €283.000 zien. In de toelichtingen bij de ambities is hier nader op ingegaan. Derhalve wordt hier ook naar verwezen.

4.5 Uitleg ontwikkeling inwoner- en kindbijdrage

De inwoner- en kindbijdrage op basis van de primitieve begroting 2019 was in juni 2018 vastgesteld op €28.767.593 (exclusief de liaisonbijdragen van de gemeente Utrecht voor epidemiologie €54.123 en gezondheidsbevordering €54.123). In de primitieve begroting was de overgang van de gemeenten Leerdam en Zederik naar de gemeente Vijfheerenlanden (inclusief de gemeente Vianen die al deel uitmaakte van GGDrU) nog niet verwerkt, gelet op de besluitvorming die hierover nog in Tweede en Eerste Kamer moest plaatsvinden.

In de herziene begroting 2019-2 is (vanwege de indexatie) de inwoner- en kindbijdrage verhoogd tot €31.021.365 en de liaisonbijdrage voor de gemeente Utrecht voor epidemiologie verhoogd tot €55.778 voor zowel de liaisonbijdrage gezondheidsbevordering als de liaisonbijdrage epidemiologie.

Deze bijdragen conform de herziene begroting zijn ook daadwerkelijk in 2019 afgerekend.

4.6 Overzicht van de aanwending van het bedrag onvoorzien

In de begroting 2019 is rekening gehouden met een post 'Onvoorzien' van €91.454, deze is niet gebruikt

4.7 Overzicht van incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28, onderdeel c, van het BBV dient een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma in de jaarrekening te worden opgenomen. Op basis hiervan wordt in onderstaand overzicht weergegeven welke incidentele baten en lasten zich hebben voorgedaan.

Hierbij worden de, in de begroting, opgenomen incidentele posten als ook de afwikkelingsverschillen voorgaande jaren opgenomen.

Ambitie (x €1.000)	Raming 2019-0			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Een veiligere leefomgeving	0	0	0	-62	-146	-84
Minder kwetsbaren	0	0	0	77	28	-49
Gezondere wijken en scholen	0	0	0	-74	2	76
Een goede start voor ieder kind	347	0	-347	347	1.114	767
Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's	0	0	0	-208	0	208
Overhead	0	0	0	-668	110	778
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	-283	-283
<i>Saldo voor bestemming</i>	347	0	-347	-588	825	1.413
<i>Resultaatbestemming</i>						
Bestemmingsreserve ombuigingen	0	212	212	0	0	0
Algemene reserve evaluatie ombuigingsplan	0	236	236	0	0	0
Bestemmingsreserve GGID	0	80	80	0	170	170
Bestemmingsreserve JGZ	0	0	0	1.075	800	-275
Bestemmingsreserve DJI TBC	0	0	0	69	69	0
Reserve Reizigeradvies	0	0	0	342	342	0
Health Hub	0	0	0	0	38	38
Bestemmingsreserve Afschrijvingen de Dreef 5 Zeist	0	0	0	174	174	0
Totaal incidentele bestemmingen	0	528	528	1.660	1.593	-67
Saldo incidentele posten na bestemming	347	528	181	1.072	2.418	1.346

Toelichting incidentele posten

Een veiligere leefomgeving (x €1.000)	Raming 2019-0			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Reisadvies			0	169	-165	-334
Baten voorgaande jaren m.n. infectieziektebestrijding			0	0	19	19
Deel werkzaamheden Statushouders wordt in 2020 uitgevoerd			0	-165	0	165
Deel werkzaamheden VGV-project wordt in 2020 uitgevoerd			0	-66	0	66
Totaal Een veiligere leefomgeving	0	0	0	-62	-146	-84

Minder kwetsbaren (x €1.000)	Raming 2019-0			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Aanname personeel ihkv Wet verplicht GGZ			0	77	0	-77
Diverse baten voorgaande jaren gemeenten en derden			0	0	28	28
Totaal Minder kwetsbaren	0	0	0	77	28	-49

Gezondere wijken en scholen (x €1.000)	Raming 2019-0			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Diverse baten voorgaande jaren			0	0	2	2
Tijdelijk niet ingevulde vacatureruimte			0	-74	0	74
Totaal Gezondere wijken en scholen	0	0	0	-74	2	76

Een goede start voor ieder kind (x €1.000)	Raming 2019-0			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Opleiding procesoptimalisatie ombuigingsplan	100	0	-100	0	0	0
Frictiekosten digitalisering logistiek proces ombuigingsplan	45	0	-45	0	0	0
Kosten Micas	40	0	-40	66	0	-66
Digitaal Dossier roosterplanning	82	0	-82	0	0	0
Kosten DD-JGZ	80	0	-80	248	0	-248
Verkoop pand Poststede Nieuwegein			0	218	750	532
Afwikkeling voorgaande jaren maatwerk			0	115	155	40
Meningokokkencampagne voorjaar 2019			0	-309	0	309
Restitutie opleidingskosten NSPOH			0	-200	0	200
Frictiekosten gemeente Vijfheerenlanden			0	209	209	0
Totaal Een goede start voor ieder kind	347	0	-347	347	1114	767

Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's (x €1.000)	Raming 2019-0			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lagere kosten inzet extern personeel Epidemiologie			0	-121	0	121
Lagere lasten Toezichtstaken			0	-87	0	87
Totaal Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's	0	0	0	-208	0	208

Overhead (x €1.000)	Raming 2019-0			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Frictiekostenvergoeding deel weerstandsvermogen gemeente Vijfheerenlanden			0		91	91
Diverse baten voorgaande jaren			0		19	19
Vacatureruimte Strategisch beleid en communicatie			0	-230		230
Vacatureruimte HR			0	-160		160
Vacatureruimte FIN			0	-50		50
Inzet post 'Onvoorzien niet benodigd			0	-90		90
Lagere externe advieskosten			0	-138		138
Totaal Overhead	0	0	0	-668	110	778

Algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)	Raming 2019-0			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten doorgeschoven voor Statushouders naar 2020			0		-165	-165
Baten doorgeschoven voor VGV naar 2020			0		-66	-66
Lagere opbrengsten toezichtstaken			0		-99	-99
Hogere opbrengsten CIB-projecten			0		65	65
Overige			0		-18	-18
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	-283	-283

Incidentele bestemmingen (x €1.000)	Raming 2019-0			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Resultaatbestemming</i>						
Bestemmingsreserve ombuigingen	0	212	212	0	0	0
Algemene reserve evaluatie ombuigingsplan	0	236	236	0	0	0
Bestemmingsreserve GGiD	0	80	80	0	170	170
Bestemmingsreserve JGZ	0	0	0	1.075	800	-275
Bestemmingsreserve DJI TBC	0	0	0	69	69	0
Reserve Reizigeraadvisering	0	0	0	342	342	0
Health Hub	0	0	0	0	38	38
Bestemmingsreserve Afschrijvingen de Dreef 5 Zeist	0	0	0	174	174	0
Totaal incidentele bestemmingen	0	528	528	1.660	1.593	-67

4.8 Overzicht mutaties reserves

In artikel 19 van het BBV is de verplichting opgenomen dat een overzicht in de jaarrekening dient te worden opgenomen van de beoogde, respectievelijk gerealiseerde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

In de begroting 2019-2 zijn de volgende mutaties in de reserves via het programma Publieke Gezondheid opgenomen (die ook in de realisatie cijfers van 2019 zijn verwerkt):

- 1. Algemene reserve (€265.000 / baten)*
 Betreft een begrote onttrekking voor de vorming van een separate nieuwe bestemmingsreserve 'Reizigersadvisering' ad €227.195 en een onttrekking van €37.500 ten behoeve van de Health Hub.
- 2. Algemene reserve (€901.000 / lasten)*
 Betreft een begrote storting inzake vrijval van de bestemmingsreserve 'Tekort afschrijvingen de Dreef Zeist' ad €174.403, storting inzake de vrijval van de bestemmingsreserve 'DJI TBC' ad €69.286, storting inzake negatieve gecumuleerde exploitatieresultaten van de taak 'Reizigersadvisering' over de periode 2015-2017 ad €114.398 en storting inzake gecumuleerde negatieve JGZ-exploitatieresultaten over de periode 2014-2017 ad €543.000.
- 3. Tekort afschrijvingen De Dreef Zeist (€174.000 / baten)*
 Betreft een begrote onttrekking voor de vrijval van de bestemmingsreserve 'Tekort afschrijvingen de Dreef Zeist' ad €174.403.
- 4. Aanbesteding GGiD / Digitaal Dossier JGZ (€170.000 / baten)*
 Betreft een begrote onttrekking uit de bestemmingsreserve DDJGZ (GGiD) voor de dekking van de niet-activeerbare programma/projectkosten van de bouw van het nieuwe GGiD ad €170.260.
- 5. DJI TBC (€69.000 / baten)*
 Betreft een begrote onttrekking voor de vrijval van de bestemmingsreserve 'DJI TBC' ad €69.286.
- 6. Monitor volwassenen (€37.500 / lasten)*
 Om één keer in de vier jaar een monitor volwassenen te houden wordt elk jaar een bedrag van €37.500 gestort in de hiervoor beschikbare bestemmingsreserve.

7. *Reserve garantiesalarissen (€21.700 / baten)*

Bij de overname van medewerkers van de voormalige GG&GD zijn enkele medewerkers overgekomen, waarvan het feitelijke salaris hoger was dan van reguliere medewerkers bij GGDrU. Voor 2019 is een onttrekking uit deze bestemmingsreserve van €21.700 begroot ter dekking van de meerkosten

8. *Jeugdgezondheidszorg (€800.000 / baten)*

Betreft een begrote onttrekking uit de bestemmingsreserve JGZ voor de storting in de algemene reserve om hiermee de algemene reserve te zuiveren voor de gecumuleerde negatieve JGZ-exploitatieresultaten over de periode 2014-2017 ad €543.000 als ook een begrote onttrekking voor de dekking van de niet-activeerbare programma/projectkosten van de bouw van het nieuwe GGID ad €256.966.

9. *Jeugdgezondheidszorg (€532.000 / lasten)*

Betreft een begrote storting vanwege het verkoopresultaat van het voormalige eigendomspand aan de Poststede in Nieuwegein ad €531.565.

10. *Reizigersadviesing (€114.000 / baten)*

Betreft een begrote storting vanwege het zuiveren van de algemene reserve voor de inzake negatieve gecumuleerde exploitatieresultaten van de taak 'Reizigersadviesing' over de periode 2015-2017 ad €114.398.

11. *Reizigersadviesing (€227.000 / lasten)*

Betreft een begrote storting vanwege het ten laste van de algemene reserve vormen van een separate nieuwe bestemmingsreserve 'Reizigersadviesing' ad €227.195

De reservepositie wijzigt daarnaast als gevolg van de resultaatverwerking inzake het boekjaar 2018 in de jaarstukken 2019 met €1.218.565 (zijnde een bedrag van €470.153 toe te voegen aan de algemene reserve, een bedrag van €686.827 aan de bestemmingsreserve JGZ en een bedrag van €61.585 aan de bestemmingsreserve Reizigersadviesing)

Overzicht mutaties reserves conform artikel 19 van BBV

Omschrijving programma	Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging				Realisatiemutaties reserves begrotingsjaar na wijziging			
	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel
Publieke Gezondheid	2.193.708	21.710	1.697.347	37.500	1.614.708	21.710	1.697.347	37.500
Totaal	2.193.708	21.710	1.697.347	37.500	1.614.708	21.710	1.697.347	37.500

Toelichting	Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging				Realisatiemutaties reserves begrotingsjaar na wijziging			
	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel
Algemene reserve	843.695	-	901.087	-	264.695	-	901.087	-
Tekort afschrijvingen De Dreef 5	174.403	-	-	-	174.403	-	-	-
GGID	170.260	-	-	-	170.260	-	-	-
DJI TBC	69.286	-	-	-	69.286	-	-	-
Monitor	-	-	37.500	37.500	-	-	37.500	37.500
Garantiesalarissen gemeente Utrecht	21.700	21.710	-	-	21.700	21.710	-	-
JGZ	799.966	-	531.565	-	799.966	-	531.565	-
Reizigersadviesing	114.398	-	227.195	-	114.398	-	227.195	-
Totaal	2.193.708	21.710	1.697.347	37.500	1.614.708	21.710	1.697.347	37.500

4.9 Wet Normering Topinkomens

Conform de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector dient GGDru in de jaarstukken van iedere topfunctionaris een aantal gegevens te vermelden. Deze zijn in de navolgende tabel opgenomen:

De conform de WNT geldende beloningsnorm voor 2019 is €189.000. Deze wordt niet overschreden. Voor 2018 was de norm ook €189.000.

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	N.A.M. Rigter
Functiegegevens Directeur PG	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.842
Beloningen betaalbaar op termijn	19.968
<i>Subtotaal</i>	<i>150.810</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	150.810
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2018	
bedragen x € 1	N.A.M. Rigter
Functiegegevens Directeur PG	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.231
Beloningen betaalbaar op termijn	18.203
<i>Subtotaal</i>	<i>140.434</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
Bezoldiging	140.434

4.10 Begrotingsrechtmatigheid

In het jaarverslag 2019 is onder het hoofdstuk 3.6 Rechtmatigheid ingegaan op de rechtmatigheidstoets. Hiernaar wordt verwezen. Conclusie is dat er geen overschrijdingen in de exploitatie zijn, die als onrechtmatig moeten worden bestempeld. Ook ten aanzien van de kredieten van de investeringen zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

4.11 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

4.11.1 Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De verantwoording van het programma Publieke Gezondheid vindt plaats via zeven ambities:

1. Een veiligere leefomgeving
2. Minder kwetsbaren
3. Gezondere wijken en scholen
4. Een goede start voor ieder kind
5. Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's
6. De organisatie op orde
7. Een eigentijdse dienstverlening

Bij de tussentijdse financiële rapportages over de eerste vier en eerste acht maanden is de indeling voor de verantwoording ook gemaakt naar de ambities.

De cijfers van de begroting 2019 (na tweede wijziging), zoals opgenomen in de jaarstukken 2019, sluiten aan op de formeel vastgestelde begrotingen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten

zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting te worden gevormd.

4.11.2 Vaste activa

Artikel 35 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een economisch nut. GGDrU kent enkel investeringen met een economisch nut.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Op 7 december 2017 is de nota "Waarderings- en afschrijvingsbeleid Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht 2017" vastgesteld. De waardering van de (materiële) vaste activa vindt als volgt plaats:

- Er wordt afgeschreven in het eerstvolgende jaar op het jaar waarin de investering geheel is opgeleverd.
- Activa met een aanschafwaarde/verkrijgingsprijs van € 10.000 of hoger worden geactiveerd.
- De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Soort actief	Sub-indeling soort actief	Afschrijvingstermijn
Gronden en terreinen	Gronden en terreinen	Geen
Bedrijfsgebouwen	Nieuwbouw	40 jaar
	Renovatie en verbouwing (inclusief reconstructie en verbetering)	25 jaar
	Investerings in panden van derden	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 10 tot 25 jaar.
Inventaris en installaties	Kantoormeubilair	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 3 tot 10 jaar
	Inventaris (gebouwen)	10 jaar
	Technische installaties	10 en 15 jaar
Automatisering	Hardware	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 3 tot 10 jaar
	Software	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 3 tot 5 jaar
Vervoersmiddelen	Personenauto, lichte motorvoertuigen	5 jaar
Apparatuur	Medische Apparatuur (waaronder gehoorscreening, bloeddrukmeters, weegschalen en visuskasten)	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 5 tot 10 jaar

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g (=uitstaande leningen bij bijvoorbeeld gemeenten) en overige uitzettingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

4.11.3 Vlottende activa

Voorraden

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde, indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incurant worden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

4.11.4 Vaste passiva

Reserves

De reserves worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

De voorziening Logopedie is gevormd in overeenstemming met de notitie "Het BBV & Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen" van de Commissie BBV. Het betreft salaris-, studiekosten en de eventuele uitkeringskosten tot 31 december 2019.

Als gevolg van de afspraken in de CAO gemeenten is in 2018 de voorziening WW derde jaars gevormd. Hiermee wordt het risico van een eventuele aanspraak van een uitkering derde jaars WW gedekt.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

4.11.5 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.11.6 Overige grondslagen

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) is gewerkt conform de Beleidsregel toepassing WNT.

5. Toelichting op de balans per 31 december 2019

5.1 Vaste activa

Immateriële vaste activa

GGDrU heeft geen immateriële vaste activa per 31 december 2019.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Het verloop van boekwaarden van de materiële vaste activa is als volgt:

Materiële vaste activa							
Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2019	Investerings 2019	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31 december 2019
Gronden en terreinen	3.211.500	-	-				3.211.500
Bedrijfsgebouwen	3.199.449	-	-206.396	-172.440			2.820.613
Machines, apparaten en installaties	193.680	32.734	-11.594	-73.585			141.236
Overige materiële vaste activa	2.924.780	1.166.705	-142.374	-514.943			3.434.168
Vervoermiddelen	9.216	-		-4.608			4.608
Investeringen maatschappelijk nut							
Totalen	9.538.625	1.199.439	-360.363	-765.575	-	-	9.612.125

De in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Hierin is de besteding ten laste van de kredieten inzichtelijk gemaakt.

De investeringen in het begrotingsjaar betreffen:

Gebruik van kredietfaciliteiten							
Omschrijving	Krediet 2019 inclusief wijziging	Investerings	Saldo	Onder-schrijving	Over-schrijving	Rechtmatig	Af te sluiten in 2019
<i>Gronden en terreinen</i>	0	0	0	0	0	ja	ja
<i>Bedrijfsgebouwen</i>							
Utrechtseweg 3-5/Velduil Amersfoort	41.799	0	41.799	41.799	0	ja	nee
Totaal bedrijfsgebouwen	41.799	0	41.799	41.799	0		
<i>Machines, apparaten en installaties</i>							
Echoscreen/gehoorscreen	135.000	0	135.000	135.000	0	ja	nee
Audio- en bloeddrukmeters, weegschalen	184.284	32.734	151.550	151.550	0	ja	nee
Totaal machines, apparaten en installaties	319.284	32.734	286.550	286.550	0		
<i>Overige materiële vaste activa</i>							
Programma/projectkosten GGD	1.364.380	224.003	1.140.377	1.140.377	0	ja	nee
Stoelen/tafel/kasten	340.983	180.796	160.187	160.187	0	ja	nee
Bureaustoelen	95.168	85.939	9.229	9.229	0	ja	ja
Koelkasten	135.000	30.728	104.272	104.272	0		
Mobiele units stadskantoor	50.000	43.894	6.106	6.106	0	ja	ja
Diverse inventaris	20.000	-	20.000	20.000	0	ja	nee
Koffieautomaten	0	0	0	0	0	ja	nee
ICT beheerstools & security	70.000	0	70.000	70.000	0	ja	nee
ICT netwerk & connectiviteit	105.000	96.944	8.056	8.056	0	ja	ja
ICT hardware & printers	134.568	105.199	29.369	29.369	0	ja	nee
ICT telefonie	13.215	0	13.215	13.215	0	ja	nee
ICT projectkosten	532.663	399.202	133.461	133.461	0	ja	nee
Totaal overige materiële vaste activa	2.860.977	1.166.705	1.694.272	1.694.272	0		
<i>Vervoermiddelen</i>							
Piketvoertuig ICT	0	0	0	0	0	ja	nee
Logistiek voertuig	130.000	0	130.000	130.000	0	ja	nee
Totaal voertuigen	130.000	0	130.000	130.000	0		
<i>Investeringen maatschappelijk nut</i>							
	0	0	-	-	-	ja	ja
Totalen	3.352.060	1.199.439	2.152.621	2.152.621	-		

De bovenstaande kredieten zijn conform de begrotingswijziging 2019-2. Deze begrotingswijziging is in de vergadering van het algemeen bestuur van 4 december 2019 vastgesteld.

Project Basis op Orde is in 2019 op onderdelen afgerond, maar kent een vervolg in 2020 voor de vervanging van de telefoniecentrale en de callcentre-functionaliteiten en voor aanvullende investeringen voor monitoring en beveiliging van ICT infrastructuur. De financiering van de projectwerkzaamheden Basis op Orde in 2020 wordt gedaan uit de daarvoor in 2019 beschikbare kredieten. De restantbedragen van deze kredieten dienen om deze reden overgeheveld te worden naar 2020 om de resterende werkzaamheden Basis op Orde in 2020 te kunnen realiseren.

In 2019 is project 'slim schuiven' (beperkt slimmer herinrichten van het hoofdkantoor zonder veel kosten te maken) afgerond en zijn de mobiele units op het Stadskantoor in Utrecht geplaatst waardoor de kredieten voor respectievelijk 'bureaustoelen' en 'mobiele units stadskantoor' afgesloten kunnen worden.

Ten tijde van het opstellen van de jaarstukken 2019 wordt de business case van de renovatie/herinrichting van het pand aan De Dreef 5 uitgewerkt (inclusief financiële paragraaf). Indien het bestuur positief instemt met de voorgestelde renovatie, dan zal dit kunnen leiden tot het afwaarderen van een aantal investeringen (verbouwing) ten tijde van de aanschaf van het pand 'De Dreef 5' in Zeist (globale inschatting circa €0,45 miljoen). Op dit moment is onduidelijk wat de impact van de renovatie is op deze in eerdere jaren geactiveerde verbouwingen. Dit betekent dat onzeker is in welke mate investeringen in één keer moeten worden afgewaardeerd. Het is de verwachting dat dit na april 2020 duidelijk wordt. Dit zal verwerkt worden in de begroting 2020 en in de jaarrekening 2020.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

De overige uitzettingen met een looptijd langer dan een jaar hebben betrekking op de waarborgsommen bij PostNL (conform overeenkomst met Post NL is een bedrag in 'depot' gestort als waarborg ingeval facturen van Post NL niet worden voldaan).

Financiële vaste activa						
Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2019	Investerings	Desinvesterings	Aflossingen/ afschrijvingen	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31 december 2019
<i>Overige langlopende leningen</i>						
<i>Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar</i>	18.900	-	-	-		18.900
<i>Bijdragen aan activa in eigendom van derden</i>						
Totalen	18.900	-	-	-	-	18.900

5.2 Vlottende activa

Vorraden

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Vorraden		
Omschrijving	Saldo 31 December 2019	Saldo 31 December 2018
Grond- en hulpstoffen		
Onderhanden werk		
Gereed product/handelsgoederen	73.299	76.836
Totalen	73.299	76.836

De voorraad 'Gereed product/handelsgoederen' op 31 december 2019 heeft betrekking op de reizigersvaccinaties. Deze voorraad wordt in 2020 gebruikt.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Uitzettingen korter dan 1 jaar		
Omschrijving	Saldo 31 December 2019	Saldo 31 December 2018
Vorderingen op openbare lichamen	1.687.700	1.425.162
Uitzetting in 's Rijks schatkist	325.000	2.214.083
Totaal vorderingen op openbare lichamen	2.012.700	3.639.245
Overige vorderingen	183.933	246.515
voorziening oninbaar	-19.706	-12.472
Totaal overige vorderingen	164.227	234.042
Totalen	2.176.927	3.873.287

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen heeft betrekking op vorderingen op gemeenten binnen de regio Utrecht. Dit betreft onder meer afrekeningen van gemaakte huisvestingskosten, inwonerbijdrage, inspecties en afwikkeling van maatwerk. Daarnaast bevat het afrekeningen met andere GGD-en.

Uitzetting in 's Rijks Schatkist

Per 31 december 2019 heeft GGDrU een bedrag van € 325.000 bij het Rijk uitstaan. Het 'schatkistbankieren' houdt in dat GGDrU op de gezamenlijke bankrekeningen niet meer dan € 372.143 (0.75% van het begrotingstotaal van € 49.619.000) gemiddeld per kwartaal mag hebben staan. Het resterende saldo wordt ondergebracht bij het Rijk. Dagelijks wordt gecontroleerd of het drempelbedrag wordt overschreden.

Saldotoets Schatkistbankieren per kwartaal

Gemiddeld saldo

Saldo banken kwartaal 1	203.712
Saldo banken kwartaal 2	218.796
Saldo banken kwartaal 3	154.652
Saldo banken kwartaal 4	113.707
Drempel Schatkistbankieren	372.143

Overige vorderingen

De post overige vorderingen heeft onder meer betrekking op de gedeclareerde c.q. nog te declareren verzekerde zorg inzake de tuberculose-, en infectieziektebestrijding en overige vorderingen.

De voorziening oninbaar is bepaald op basis van ouderdom van de openstaande posten conform onderstaand schema:

Opbouw voorziening:

Ouderdom	91-180	dagen	25%
Ouderdom	181-365	dagen	50%
Ouderdom	>1	jaar	90%

Liquide middelen

Binnen de post liquide middelen kan het volgende onderscheid worden gemaakt.

Liquide middelen

Omschrijving	Saldo 31 December 2019	Saldo 31 December 2018
Kassaldi	5.461	23.066
Banksaldi	193.758	93.324
Totalen	199.220	116.391

Overlopende activa**Overlopende activa**

Omschrijving	Saldo 31 December 2019	Saldo 31 December 2018
Vooruitbetaalde bedragen	562.725	795.097
Nog te ontvangen bedragen	3.332.954	2.236.961
Kruisposten	4.061	16.086
Totalen	3.899.740	3.048.144
van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	665.050,01	794.539,26
- van het Rijk	107.375	586.621
- overige Nederlandse overheidslichamen	557.675	207.918
- overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren	3.234.690	2.253.604
	3.899.740	3.048.144

Vooruitbetaalde bedragen

De vooruitbetaalde bedragen betreft vooruitbetaalde kosten voor € 562.725. De vooruitbetaalde kosten zijn facturen die geboekt zijn in 2019 en die betrekking hebben op het boekjaar 2020.

Nog te ontvangen bedragen

Hierin is opgenomen het netto saldo van de in 2020 aan de op te richten coöperatie over te dragen ontwikkelkosten van het nieuwe digitaal dossier GGID ad €2.569.210.

Totaal over te dragen ontwikkelkosten aan coöperatie GGID in oprichting	5.685.657	3.487.462
Af: in rekening gebrachte bedragen aan GGD Twente en GGD Hollands Noorden	3.116.447	2.202.305
Netto saldi over te dragen aan coöperatie GGID in oprichting	<u>2.569.210</u>	<u>1.285.157</u>

Nadere opbouw hiervan is:

	GGDrU	GGD HN	GGD Twente
<u>GGID programmadeel</u>			
Inzet implementatie 2019	672.869	224.290	224.290
Privacy Impact Assessment 2019	3.025	1.008	1.008
koppelingsmanager 2019	81.784	27.261	27.261
Programmadeel 2017	503.303	167.768	167.768
Programmadeel 2018	814.187	271.396	271.396
kwaliteitsreview 2019	29.427	9.809	9.809
	<u>2.104.596</u>	<u>701.532</u>	<u>701.532</u>
<u>GGID bouwkosten Finalist</u>	<u>3.581.062</u>	<u>1.193.687</u>	<u>1.193.687</u>
totaal kosten	<u>5.685.657</u>	<u>1.895.219</u>	<u>1.895.219</u>
ontvangen overige deelnemers	<u>-3.116.447</u>	<u>-</u>	<u>-1.599.876</u>
Totaal over te dragen	<u>2.569.210</u>	<u>1.895.219</u>	<u>378.648</u>
		<u>378.648</u>	<u>295.343</u>

Kruisposten

Kruisposten betreffen vooral transacties tussen kas en bank en komen voort uit het betalen met de pin-automaten en de afstorting van gelden naar de bank.

Specificatie van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen

De van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31 december 2018	Nog te ontvangen	Ontvangen	Saldo 31 december 2019
ABP	-297	297	-	-
Amersfoort	33.577	12.149	-33.577	12.149
Baarn	4.377	1.852	-4.377	1.852
Bunnik	-	90	-	90
Bunschoten	316	-	-316	-
De Bilt	24.012	11.059	-24.012	11.059
De Ronde Venen	1.262	-	-1.262	-
Eemnes	15.126	-	-15.126	-
GGD	-	25.132	-	25.132
GGD Hollands Noorden	-	218.077	-	218.077
GGD Twente	-	218.077	-	218.077
Houten	1.540	-	-1.540	-
IJsselstein	8.316	9.788	-8.316	9.788
Leusden	-	250	-	250
Lopik	1.312	1.730	-1.312	1.730
Montfoort	631	-	-631	-
Nieuwegein	-	219	-	219
Oudewater	-	431	-	431
Putten	5.115	-	-5.115	-
Reclassering Nederland	26.266	-	-26.266	-
Renswoude	1.143	-	-1.143	-
Rhenen	316	-	-316	-
RIVM	584.141	65.911	-561.808	88.243
SBOH VWS	-	23.197	-	23.197
Soest	1.578	-	-1.578	-
Stichtse Vecht	947	-	-947	-
Utrecht	41.940	4.326	-41.940	4.326
Utrechtse Heuvelrug	316	-	-316	-
Veenendaal	-	5.994	-	5.994
Vijfheerenlanden	4.005	3.350	-4.005	3.350
VWS	-	4.485	-	4.485
VWS ZonMw	6.282	-	-6.282	-
Woerden	7.351	2.042	-7.351	2.042
Woudenberg	1.578	540	-1.578	540
Zeist	4.650	3.481	-4.650	3.481
ZonMw	18.740	30.535	-18.740	30.535
Totaal generaal	794.539	643.014	-772.503	665.050

5.3 Reserves

Het verloop van de reserves is in onderstaand overzicht weergegeven. Conform de verslaggevingsregels wordt per reserve een toelichting gegeven. In paragraaf 4.8 van de jaarekening is ook al uitgebreid op de mutaties van de reserves ingegaan.

Reserves						
Omschrijving	Saldo 1 Januari 2019	Bestemming resultaat 2018	Bestemming resultaat 2019	Overige toevoeging	Onttrekking	Saldo 31 December 2019
Omschrijving						
<i>A. Algemene reserve</i>						
- Publieke Gezondheid	903.154	470.153		901.087	-37.500	2.236.894
- Reizigersadvisering	227.195			-	-227.195	-
- Risicofonds Inspecties THZ	143.000			-	-	143.000
Totaal algemene reserves	1.273.349	470.153	-	901.087	-264.695	2.379.894
<i>B. Bestemmingsreserves</i>						
Tekort afschrijvingen De Dreef Zeist	174.403			-	-174.403	-
DDJGZ (GGID)	290.759			-	-170.260	120.499
Reserve DJI TBC	69.286			-	-69.286	-
Monitor	154.013			37.500	-	191.513
Garantiesalarissen gemeente Utrecht	124.890			-	-21.700	103.190
Ombuigingsplan	212.000			-	-	212.000
JGZ	-	686.827		531.565	-799.966	418.426
Reisadvies	-	61.585		227.195	-114.398	174.382
Totaal bestemmingsreserves	1.025.352	748.412	-	796.260	-1.350.013	1.220.010
Gerealiseerd resultaat	1.218.565	-1.218.565	632.803			632.803
Totaal generaal	3.517.266	0	632.803	1.697.347	-1.614.708	4.232.707

Onder "Bestemming resultaat 2019" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het huidige boekjaar. Onder "bestemming resultaat 2018" staan de toevoegingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar.

In 2019 heeft het algemeen bestuur een aantal besluiten genomen ten aanzien van de algemene reserve in relatie tot de bestemmingsreserves, zijnde:

- Het deel van de algemene reserve, dat betrekking heeft op de taak 'Reizigersadvisering' wordt in 2019 uit de algemene reserve onttrokken en in een nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Reizigersadvisering' gestort. Het betreft hier een bedrag van €277.195 (saldo per 1 januari 2019).
- Ten laste van de bestemmingsreserve 'Reizigersadvisering' wordt het gecumuleerde negatief resultaat over de periode 2015-2017 ad €114.398 onttrokken en toegevoegd aan de algemene reserve.
- Om goede invulling te geven aan de vrijwaringsbepaling met de gemeente Utrecht worden jaarlijkse exploitatieresultaten op de taak 'Jeugdgezondheidszorg' ten gunste of ten laste van een nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Jeugdgezondheidszorg'. De gecumuleerde negatieve JGZ-exploitatieresultaat over de periode 2014-2017 ad €543.000 wordt ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht en ten gunste van de algemene reserve.
- De bestemmingsreserves 'Tekort afschrijvingen de dreef Zeist' (saldo €174.403 per 1 januari 2019) en de bestemmingsreserve 'DJI TBC' (€69.286 per 1 januari 2019) worden opgeheven. De betreffende saldi worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Onderstaand volgt per reserve een korte toelichting:

Algemene reserve

Algemene reserve Publieke Gezondheid

Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene tegenvallers binnen GGDrU. De reserve dient tenminste een omvang te hebben om de in euro's gekwantificeerde risico's af te dekken. Dit conform de geactualiseerde nota's 'Reserves en voorzieningen' en 'Weerstandvermogen en risicobeheersing'.

In 2019 heeft een storting in de algemene reserve plaatsgevonden van €901.097. Dit bedrag bestaat uit de onderstaande deelstortingen:

- Een bedrag van €543.000, zijnde het gecumuleerde negatieve JGZ-exploitatieresultaat over de periode 2014-2017
- Een bedrag van €114.398, zijnde het gecumuleerde negatieve exploitatieresultaat van de taak 'Reizigersadvisering' over de periode 2015-2017.
- Een bedrag van €174.403, zijnde het saldo van de bestemmingsreserve 'Tekort afschrijvingen De Dreef', vanwege het laten vrijvallen van deze bestemmingsreserve.
- Een bedrag van €69.286, zijnde het saldo van de bestemmingsreserve 'DJI TBC', vanwege het laten vrijvallen van deze bestemmingsreserve.

In 2019 heeft een onttrekking in de algemene reserve plaatsgevonden van €37.500 ten gunste van de exploitatie. In 2019 heeft het bestuur ingestemd om uit het positieve resultaat 2018 dit bedrag beschikbaar te stellen ten behoeve van de Health Hub.

Het saldo van de algemene reserve bedraagt ultimo 2019 €2.379.894. Hiervan heeft een bedrag van €143.000 betrekking op de taak 'Inspecties THZ'.

Bestemmingsreserves

Tekortkoming afschrijving De Dreef

De vastgestelde afschrijvingstermijnen op het hoofdgebouw geven na 40 jaar een afschrijvingstekort te zien van €174.403. Met ingang van 2017 is de afschrijving verhoogd met circa €32.000 zodat binnen de resterende afschrijvingstermijn volledig wordt afgeschreven. In 2019 is aan het bestuur voorgesteld om dit bedrag daarom te laten vrijvallen, omdat de noodzaak voor het aanhouden niet meer aan de orde was. In 2019 is het gehele saldo ten gunste van de exploitatie gebracht om is vervolgens ten laste van de exploitatie weer gestort in de algemene reserve. De bestemmingsreserve is daarmee ook ontbonden.

DDJGZ (GGID)

De bestemmingsreserve DDJGZ (GGID) is onder meer bedoeld ter dekking van de kosten voor de aanbesteding GGID. Ten behoeve van de dekking van (niet te activeren) programma- en projectkosten voor de aanbesteding van een nieuw GGID (op weg naar GGD dossier) heeft een (begrote) onttrekking plaatsgevonden van €170.260 (conform het ombuigingsplan 2019-2023). Per 31 december 2019 bedraagt het saldo €120.499.

Reserve DJI TBC

De reserve is overgekomen vanuit de overdracht van de taken van de voormalige GG&GD Utrecht naar GGDrU en heeft als doel om eventuele frictiekosten als gevolg van het beëindigen van werkzaamheden voor Dienst Justitiële Inrichtingen vanuit de TBC-taak op te vangen. Gezien de omvang is dit risico beperkt. In 2019 is derhalve aan het

bestuur voorgesteld om dit bedrag daarom te laten vrijvallen. Het bestuur heeft conform besloten. In 2019 is het gehele saldo ten gunste van de exploitatie gebracht om is vervolgens ten laste van de exploitatie weer gestort in de algemene reserve. De bestemmingsreserve is daarmee ook ontbonden.

Monitor

Deze reserve is gevormd om volwassen monitor één keer in de vier jaar te kunnen uitvoeren. Omdat de omvang van de te zijner tijd te maken kosten niet redelijkerwijs is in te schatten wordt geen voorziening gevormd. In 2019 is ten laste van de exploitatie een storting van €37.500 gedaan. Daarmee is het saldo van de reserve per 31 december 2019 €191.513.

Garantiekosten salarissen

Bij de overname van de medewerkers van GG&GD Utrecht zijn enkele medewerkers overgekomen, waarvan het feitelijke salaris hoger was dan het reguliere salaris van GGDrU. In het overdrachtsdocument is afgesproken dat de meerkosten gedragen zouden worden door de gemeente Utrecht. Om van een jaarlijkse nacalculatie af te zijn, is in 2016 besloten de meerkosten voor een periode van tien jaar te kapitaliseren en dit bedrag éénmalig in rekening te brengen bij de gemeente Utrecht voor de periode vanaf 1 januari 2016. Dit betreft een bedrag van €190.000.

De garantiekosten over 2019 bedragen €21.700 en dit bedrag is ten gunste van de exploitatie gebracht. De reserve heeft daarmee een saldo per 31 december 2019 van €103.190.

Ombuigingsplan

Ten behoeve van de dekking van de benodigde intensiveringen bij GGDrU is een (geactualiseerd) ombuigingsplan 2019-2023 opgesteld. In dit ombuigingsplan is een voorstel opgenomen over de dekking van de intensiveringen. Voor 2019 is het niet nodig om een bedrag uit de bestemmingsreserve ombuigingsplan te laten vrijvallen ter dekking van de intensiveringen. Daarmee heeft deze reserve ook per 31 december 2019 een omvang van €212.000.

Jeugdgezondheidszorg

Om op transparante wijze invulling te geven aan de vrijwaringsbepaling met de gemeente Utrecht is in 2019 de bestemmingsreserve 'Jeugdgezondheidszorg' gevormd. Naast de bestemming van het positief resultaat JGZ over 2018 (conform de resultaatbestemming 2018) ad €686.827 is tevens een bedrag van €531.565 aan deze reserve toegevoegd. Dit bedrag betreft het verkoopresultaat van het voormalige eigendomspand aan de Poststede in Nieuwegein.

In 2019 wordt aan deze bestemmingsreserve een bedrag van €799.966 onttrokken, bestaande uit:

- Een bedrag van €543.000, zijnde het gecumuleerd negatief resultaat JGZ periode 2014 tot en met 2017.
- Een bedrag van €256.966 ter dekking van niet-activeerbare kosten GGiD (conform het ombuigingenplan 2019-2023). Feitelijk had deze onttrekking niet (geheel) hoeven plaats te vinden omdat, vanwege de vertraging van de oplevering van het GGiD, de werkelijke kosten in 2019 lager uitvielen dan begroot. Omdat de onttrekking wel was begroot moet de onttrekking, conform de BBV-technische voorschriften, toch plaatsvinden.

De reserve heeft daarmee per 31 december 2019 een saldo van €418.426.

Reizigersadvisering

Het algemeen bestuur heeft in 2019 besloten tot de vorming van een separate bestemmingsreserve 'Reizigersadvisering'; dit vanwege het feit dat deze taak een markttaak betreft. Het ligt in de aard van de taak dat een zekere instabiliteit in de exploitatie ligt besloten.

Naast de bestemming van het positief resultaat van de taak 'Reizigersadvisering' over 2018 (conform de resultaatbestemming 2018) ad €61.585 is tevens een bedrag van €227.195 aan deze reserve toegevoegd. Dit betreft het saldo dat in de algemene reserve was opgenomen.

Dit saldo ad €227.195 moet nog worden gecorrigeerd voor het gecumuleerde negatieve exploitatieresultaat over de periode 2015-2017 ad €114.398. Daarom vindt alsnog een onttrekking van €114.398 plaats ten gunste van de exploitatie over 2019 onder gelijke storting van dit bedrag in de algemene reserve.

De reserve heeft daarmee per 31 december 2019 een saldo van €174.382.

Gerealiseerd resultaat 2019

GGDrU heeft een positief resultaat over 2019 ter grootte van €632.803.

Bij de behandeling van de jaarstukken in het algemeen bestuur zal afzonderlijk een voorstel worden gedaan voor de resultaatbestemming. De resultaatbestemming wordt niet in de jaarstukken beschreven.

5.4 Voorzieningen

In onderstaand overzicht is het verloop van de voorzieningen weergegeven in 2018. In de kolom "Vrijval" zijn de bedragen weergegeven, die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen.

Voorzieningen					
Omschrijving	Saldo 1 Januari 2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31 December 2019
1. Voorziening ter egalisering van kosten Groot onderhoud De Dreef (Zeist)	585.207	60.000		-	645.207
Totaal voorziening ter egalisering van kosten	<u>585.207</u>	<u>60.000</u>	-	-	<u>645.207</u>
3. Voorziening voor verplichtingen en risico's Logopedie	30.055	-	-27.649	-2.406	0
Voorziening WW-uitkering 3e jaars 0,1%	18.399	19.271		-	37.671
Totaal voorziening voor verplichting en risico's	<u>48.454</u>	<u>19.271</u>	<u>-27.649</u>	<u>-2.406</u>	<u>37.671</u>
Totalen	<u>633.661</u>	<u>79.271</u>	<u>-27.649</u>	<u>-2.406</u>	<u>682.878</u>

Onderstaand volgt per voorziening een korte toelichting:

Voorziening groot onderhoud De Dreef (Zeist)

Vanaf 2015 wordt jaarlijks voor het gebouw aan De Dreef 5 te Zeist, dat eigendom is van GGDrU, een bedrag gedoteerd van €60.000. Dit bedrag is gebaseerd op het Meerjaren

Onderhouds Programma (MJOP) 2016-2025. Dit bedrag is ten laste van de exploitatie gebracht. In 2019 heeft geen aanwending plaatsgevonden. Per 31 december 2019 bedraagt het saldo €645.207.

Ten tijde van het opstellen van de jaarstukken 2019 wordt de business case van de renovatie/herinrichting van het pand aan De Dreef 5 uitgewerkt (inclusief financiële paragraaf). Indien het bestuur positief instemt met de voorgestelde renovatie, dan zal dit naar verwachting leiden tot een daling van de storting in de onderhoudsvoorziening groot onderhoud voor de eerstkomende jaren omdat het pand na renovatie/herinrichting dan up-to-date is.

Dit betekent dat onzeker is of het saldo van de voorziening per 31 december 2019 en de toekomstige jaarlijkse stortingen in de voorziening (op basis van het huidige meerjaren onderhoudsplan) passend zijn voor het toekomstig onderhoud op (middel)lange termijn. Het is de verwachting dat dit na april 2020 duidelijk wordt. Dit zal verwerkt worden in de begroting 2020 en in de jaarrekening 2020.

Logopedie

In 2012 is een voorziening opgenomen voor de frictiekosten logopedie, omdat steeds minder gemeenten gebruik maakten van de keuzetaak 'Logopedie'. Per 1 augustus 2015 voert GGDrU deze taak niet meer uit. Deze voorziening dekt de lasten (de scholingskosten en de lasten van aanvullende uitkeringen) tot en met 31 maart 2021. De berekening is gemaakt op basis van het Sociaal Statuut, waarin wordt geïnvesteerd in toeleiding naar ander werk, binnen of buiten GGDrU.

In 2019 is voor een bedrag van €2.406 aan kosten ten laste van deze voorziening gebracht. Omdat geen medewerkers meer bij GGDrU in dienst zijn waarvoor deze voorziening was bedoeld, moet het resterende bedrag van €27.649 ten gunste van de exploitatie vrijvallen. De voorziening vervalt hiermee.

Derde jaars WW

Conform de CAO gemeenten, hoofdstuk 10c, is een voorziening gevormd ter dekking van mogelijke aanspraak door ex-medewerkers voor een uitkering derde jaar ww. Deze voorziening wordt opgebouwd door een inhouding van 0,1% op het salaris en salaris toelagen van medewerkers. In 2019 heeft een noodzakelijke storting van €19.271 plaatsgevonden. In 2019 is geen beroep gedaan op deze voorziening, waardoor het saldo van de voorziening per 31 december 2019 €37.671 bedraagt.

5.5 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Vaste Schulden met een looptijd langer dan een jaar

Omschrijving	Saldo 1 Januari 2019	Toevoeging	Aflossing	Saldo 31 December 2019
Leningovereenkomst BNG 40.98.570	2.124.236	0	-111.911	2.012.325
Leningovereenkomst BNG 40.98.688	3.350.000	-	-	3.350.000
Leningovereenkomst BNG 40.76970.01	84.388	-	27.074-	57.314
Totalen	5.558.624	0	138.984-	5.419.639

	Rente%	Rente herziening	Aflossings verplichting 2020	Rentelast 2019
Leningovereenkomst BNG 40.98.570	3,05%	2021	115.215	63.232
Leningovereenkomst BNG 40.98.688	2,89%	2024	0	96.815
Leningovereenkomst BNG 40.76970.01	3,85%	*n.v.t.	28.116	3.249
Totaal aflossingsverplichting		*geheel afgelost in 2021	143.331	163.296

Ter financiering van de aankoop van het kantoorpand aan de Dreef 5 te Zeist in 2004 zijn twee leningen bij de BNG Bank afgesloten. Op de leningen berust géén hypothecaire zekerheid.

De lening met nummer BNG 40.98.570 betreft een annuïtaire lening met een looptijd van 30 jaar tegen een rentepercentage van 3,05%. Het rentepercentage wordt in 2021 herzien. Het rentebestanddeel van deze lening dat betrekking heeft op 2019 bedraagt €63.232. In 2019 is voor een bedrag ter grootte van €111.911 afgelost.

De lening met nummer BNG 40.98.688 betreft een aflossingsvrije lening met een looptijd van 30 jaar tegen een rentepercentage van 2,89%. Het rentepercentage wordt in 2024 herzien. Het rentebestanddeel van deze lening dat betrekking heeft op 2019 bedraagt €96.815.

Ter financiering van de aankoop van het pand aan de Poststede 5 te Nieuwegein in 1991 is een lening bij de BNG Bank afgesloten. Ondanks de verkoop van het pand in mei 2019 loopt de lening door t/m mei 2021.

De lening met nummer BNG 40.76970.01 betreft een annuïtaire lening met een looptijd van 30 jaar tegen een rentepercentage van 3,85%. De lening is per 31 mei 2021 in het geheel afgelost. Het rentebestanddeel van deze lening dat betrekking heeft op 2019 bedraagt €3.249. In 2019 is voor een bedrag ter grootte van €27.074 afgelost.

Totale rentelast 2019 bedraagt derhalve €163.296.

5.6 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden

Omschrijving	Saldo 31 December 2019	Saldo 31 December 2018
Overige schulden	3.942.676	4.717.534
Totalen	3.942.676	4.717.534

De post Overige schulden is onderstaand nader gespecificeerd:

Netto vlottende schuldpositie		
Omschrijving	Saldo 31 December 2019	Saldo 31 December 2018
Crediteuren	1.400.980	2.273.516
Fiscus	2.127.359	2.077.623
Pensioen/afdracht OP/NP	414.337	366.395
Door derden beklemde middelen	-	-
Totalen	3.942.676	4.717.534

Overige schulden

De post 'Overige schulden' per 31 december 2019 bestaat enerzijds uit facturen die via de crediteurenadministratie zijn geboekt.

De post 'Fiscus' heeft enerzijds betrekking op de af te dragen loonheffingen over periode 12/13 van 2019 en anderzijds de af te dragen omzetbelasting van het laatste kwartaal van 2019. Dit wordt in de maand januari 2020 afgewikkeld.

De post Pensioen/afdracht OP/NP heeft betrekking op de af te dragen pensioenpremie en nabestaandenpensioen naar aanleiding van de salarisrun van december 2019 en de correctierun in januari 2020. Dit wordt in de maand januari 2020 afgewikkeld.

5.7 Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt.

Overlopende passiva		
Omschrijving	Saldo 31 December 2019	Saldo 31 December 2018
Overlopende passiva verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	797.786	1.156.554
Overlopende passiva opgenomen van de van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen en (vooruit)ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Het Rijk	185.046	132.729
- Overige Nederlandse overheidslichamen	719.478	955.815
Totalen	1.702.311	2.245.098

De overlopende passiva opgenomen van de van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen en (vooruit) ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking vooruitontvangen bedragen, zijn opgenomen in onderstaande tabel. Daarbij is per overheidslichaam de totale positie weergegeven. Op verzoek is per overheidslichaam een specificatie aanwezig.

Naam	Saldo 31 december 2018	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen / terugbetalingen	Saldo 31 december 2019
ABP	€ 500		€ -500	€ -
Amersfoort	€ 183.673	€ 34.854	€ -144.691	€ 73.836
Baarn	€ 15.653	€ 7.463	€ -10.055	€ 13.061
Bunnik	€ 10.598	€ 1.111	€ -7.450	€ 4.258
Bunschoten	€ 8.481	€ 7.933	€ -4.187	€ 12.226
CIB	€ -	€ 53.469	€ -	€ 53.469
De Bilt	€ 54.554	€ 2.011	€ -45.584	€ 10.981
De Ronde Venen	€ 44.715	€ 15.685	€ -26.147	€ 34.253
Eemnes	€ 4.038	€ 500	€ -2.044	€ 2.494
Health Hub	€ -	€ 6.822		€ 6.822
Houten	€ 37.271	€ 36.089	€ -27.327	€ 46.033
IJsselstein	€ 31.705	€ 7.173	€ -24.582	€ 14.296
Leusden	€ 17.666	€ 1.500	€ -11.393	€ 7.773
Lopik	€ 10.525	€ 2.634	€ -7.614	€ 5.546
Montfoort	€ 32.055	€ 4.474	€ -29.343	€ 7.185
Nieuwegein	€ 48.758	€ 31.700	€ -34.538	€ 45.920
Oudewater	€ 17.105	€ 9.657	€ -15.206	€ 11.556
PGVN	€ 923		€ -923	€ -
Renswoude	€ 1.676	€ 1.631	€ -715	€ 2.592
Rhenen	€ 10.716	€ 5.603	€ -6.640	€ 9.679
RIVM	€ 17.144	€ 44.910	€ -17.144	€ 44.910
RVO	€ 5.624	€ 4.575	€ -5.624	€ 4.575
Soest	€ 46.831	€ 49.480	€ -10.608	€ 85.703
Stichtse Vecht	€ 58.546	€ 25.957	€ -45.364	€ 39.139
TNO	€ -	€ 2.683		€ 2.683
Utrecht	€ 104.795	€ 44.763	€ -67.736	€ 81.822
Utrechtse Heuvelrug	€ 81.304	€ 15.841	€ -27.958	€ 69.186
Veenendaal	€ 25.758	€ 6.519	€ -11.406	€ 20.871
Vianen	€ 7.203	€ 250	€ -3.552	€ 3.901
Vijfheerenlanden	€ 553	€ 10.589	€ -553	€ 10.589
VRU	€ -	€ 9.989		€ 9.989
VWS	€ 5.000	€ 86.667	€ -5.000	€ 86.667
Wijk bij Duurstede	€ 11.224	€ 3.431	€ -6.280	€ 8.375
Woerden	€ 43.358	€ 15.566	€ -33.269	€ 25.654
Woudenberg	€ 13.645	€ 7.302	€ -10.565	€ 10.381
Zeist	€ 31.991	€ 22.124	€ -18.050	€ 36.065
ZonMw	€ 104.962	€ 2.035	€ -104.962	€ 2.035
Eindtotaal	€ 1.088.545	€ 582.988	€ -767.009	€ 904.524

Niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen

GGDrU is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste verplichtingen:

- Huurcontracten: verschuldigde huurpenningen onroerend goed volgens contract na ultimo 2019 € 7.063.056
- Kopieerapparatuur: verschuldigde leasekosten kopieermachines volgens contract na ultimo 2019 € 43.328
De leasetermijnen van alle kopieermachines zijn met 1 jaar verlengd en lopen eind 2020 af.
- Bankgaranties op huurpanden € 32.312
- Schatting contante waarde saldo niet opgenomen vakantiedagen (uren x gemiddeld uurloon) € 1.314.000
- Voor de bouw van het GGID is in totaliteit voor de 3 GGD-en €6.470.499 aan verplichtingen aangegaan.
Hiervan is reeds een bedrag van €3.991.009 in rekening gebracht.
Per saldo resteert een verplichting van €2.479.490
Aandeel van GGDrU hierin is 1/3 deel € 826.497

De belangrijkste verplichting betreft het normbedrag voor gebruik van de ruimte in het Stadskantoor te Utrecht, zijnde €2.455.139 met een looptijd tot 1 oktober 2024.

Kredietafspraken bank

Voor het dagelijks betalingsverkeer wordt gebruik gemaakt van de Rabobank Utrechtse Heuvelrug. Vanaf december 2013 neemt GGDrU ook deel aan het schatkistbankieren. Gezien de huidige stand van het schatkistbankieren is de kredietlimiet bij de Rabobank op €1.000.000 gesteld.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Voor het verzorgen van de aangifte vennootschapsbelasting 2018 wordt fiscale expertise ingehuurd. Hoewel de cijfers nog niet fiscaal zijn beoordeeld blijkt uit de voorlopige berekening dat voor het onderdeel Reizigersadviesering rekening moet worden gehouden met een verschuldigd VPB-bedrag. Deze heeft een geschatte waarde van €36.000. Een inschatting voor 2019 is dat het resultaat (incl. toegerekende overhead) bij Reizigersadviesering negatief zal zijn. Het verschuldigde bedrag over 2018 zal hierdoor geheel terug te vorderen zijn. Derhalve is er geen saldo opgenomen in de jaarrekening.

5.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenis na balansdatum in verband met Corona-virus

Ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening heeft het Corona-virus (COVID-19) ook Nederland in zijn greep. Sinds eind februari 2020 levert GGDrU vanuit haar taak op het gebied van Infectieziektebestrijding een grote rol in de bestrijding van het Corona-virus. Dit betreft onder meer het uitvoeren van bemonsteringen, uitvoeren van bron- en contactonderzoek als ook het te woord staan van inwoners en zorgprofessionals (huisartsen) met specifieke vragen. Er is een call center bij GGDrU operationeel als ook is de crisisorganisatie 24/7 operationeel.

Op dit moment is moeilijk in te schatten wat de financiële implicaties zijn van het Corona-virus. Dit wordt veroorzaakt doordat onduidelijk is hoe lang de bestrijding van het Corona-virus gaat duren (en daarmee reguliere taken blijven liggen) als ook in welke mate de medewerkers van GGDrU zelf worden getroffen door ziekte vanwege het Corona-virus. Het is onze verwachting dat onze continuïteit niet in gevaar komt en dat onze liquiditeitspositie vooralsnog voldoende is om aan onze verplichtingen te (kunnen) voldoen.

GGDrU zet inmiddels naast de medewerkers van de afdeling Infectieziektebestrijding ook medewerkers van andere afdelingen in. Om deze opschaling mogelijk te maken is met instemming van de leden van het dagelijks bestuur de uitvoering van de JGZ-taak voor 12-18 jarigen, de taak Reizigersadvisering en de taak Seksuele Gezondheid voor een groot deel c.q. geheel stilgelegd. GGDrU huurt ook extern personeel in (waaronder oud-medisch personeel). De extra kosten voor het inzetten van haar medewerkers als ook de out-of-pocket kosten worden wel geregistreerd. Het spreekt voor zich dat de GGDrU-medewerkers nu primair zich richten op de bestrijding van het virus.

Belangrijk is te vermelden dat de kritische processen wel uitgevoerd blijven.

Ook is onduidelijk welke extra inspanning het gaat vragen om achterstallig werk alsnog in te halen. Hierover zal te zijner tijd ook het gesprek met het bestuur worden gevoerd.

Ten aanzien van de dekking van de extra gemaakte kosten zal ten zijner tijd ook een bestuurlijk besluit moeten worden genomen.

De leden van het algemeen bestuur worden vrijwel dagelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkeling en de genomen maatregelen aangaande de bestrijding van het Corona-virus.

Overige gebeurtenissen na balansdatum

Ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening zijn verder geen relevante gebeurtenissen na balansdatum bekend (die zouden moeten worden verwerkt in het jaarresultaat).

5.9 Garantstelling

GGDrU heeft geen garantstellingen.

6. Overige gegevens

6.1 Resultaatbestemming

In de vergadering van het dagelijks bestuur van 18 maart 2020 en het algemeen bestuur van 1 april 2020 zal een besluit worden genomen over de bestemming van het positieve resultaat over 2019.

Hiervoor wordt een separate notitie opgesteld, waarin een voorstel wordt gedaan voor de resultaatbestemming. De resultaatbestemming wordt niet in de jaarstukken beschreven.

6.2 SISA bijlage 2019

H3 Seksualiteitscoördinatie- en Hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding

Doelgroep: Gemeenten

Relevante Wet en Regelgeving:

- Subsidieregeling publieke gezondheid : 6. Seksuele Gezondheid

H5 Subsidieregeling Prep

Doelgroep:

De subsidieregeling PrEP: Pre Expositie Profylaxe heeft betrekking op medische begeleiding bij het preventief gebruik van hiv-remmers door de groep mannen (MSM) met een verhoogd risico op hiv.

Relevante Wet en Regelgeving:

- Subsidieregeling PrEP
- Kaderwet VWS-subsidies
- Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS
- Beleidsregels handhaving subsidiebepalingen VWS
- Algemene wet bestuursrecht, in het bijzonder titel 4.2 Subsidies

L1 Jong Leren Eten-Uitkeringen

Doelstelling:

In Nederland bestaan actieve programma's voor gezonde en duurzame voeding en educatie daarover. Het beleidsprogramma Jong Leren Eten (JLE) gaat deze ontwikkeling ondersteunen én verbinden. Hiervoor is een netwerk van JLE makelaars actief.

Relevante Wet en Regelgeving:

- Financiële Verhoudingswet artikel 17, tweede lid.
- Algemene Wet Bestuursrecht artikel 4,23 derde lid, onderdeel d

Specificatie 2019

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksdielen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 16 januari 2020							
VWS	H3	Seksualiteitscoördinatie- hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding Subsidieregeling publieke gezondheid Gemeenten	Aantal consulten (jaar T) seksualiteitshulpverlening in het verzorgingsgebied.	Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgingsgebied	Aantal SOA-onderzoeken (jaar T) in het verzorgingsgebied	Besteding (jaar T)	Stand Egalisatiereserve per 31 december (jaar T)
			Aard controle D1 Indicatornummer: H3 / 01	Aard controle D1 Indicatornummer: H3 / 02	Aard controle D1 Indicatornummer: H3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: H3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: H3 / 05
			232	872	4.289	€ 1.481.006	-€ 78.028
VWS	H5	Subsidieregeling Prep	Aantal intakeconsulten	Aantal vervolgsconsulten	Aantal geïnde eigen bijdragen van de gebruiker van € 7,50 per dertig pillen		
			Aard controle R Indicatornummer: H5 / 01	Aard controle R Indicatornummer: H5 / 02	Aard controle R Indicatornummer: H5 / 03		
			50	0	0		
LNV	L1	Jong Leren Eten- uitkeringen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle R Indicatornummer: L1 / 01				
			€ 62.048				

7. Overige toelichtingen op de jaarrekening

7.1 Taakvelden

Bedragen x € 1.000	Jaarrekening 2019		
	Lasten	Baten	Saldo
0.0 Bestuur en ondersteuning			
0.1 Bestuur	81	-	-81
0.4 Overhead	10.616	-	-10.616
0.5 Treasury	163	-	-163
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
0.11 Resultaat van de rekening	633	-	-633
Subtotaal	11.493	-	-11.493
1.0 Veiligheid			
1.2 Doodschouw (niet natuurlijk)	263	312	49
Subtotaal	263	312	49
6.0 Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.332	1.763	431
Subtotaal	1.332	1.763	431
7.0 Volksgezondheid en milieu			
7.1 Volksgezondheid	35.765	46.729	10.964
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	263	312	49
Subtotaal	36.028	47.041	11.013
Totaal	49.116	49.116	-0

7.2 Kerngegevens

Gegevens per 1 januari		Rekening 2017	Rekening 2018	Rekening 2019
Aantal inwoners als basis in GR		1.273.613	1.284.504	1.330.518
Oppervlakte regio in ha		144.915	144.915	155.400
Exploitatielasten (excl. mutaties reserves)		41.111.457	42.347.000	46.785.416
Netto personeelslasten (eigen personeel)		28.420.074	29.936.726	32.041.714
Investerings		1.191.939	1.815.174	1.199.439
Boekwaarde investeringen	Immateriële vaste activa	0	0	0
	Materiële vaste activa	8.474.682	9.538.625	9.612.125
	Financiële vaste activa	18.900	18.900	18.900
Algemene reserves		1.273.349	1.273.349	2.379.894
Bestemmingsreserves		1.365.660	1.025.352	1.220.010
Vorzieningen		577.399	633.661	682.878
Langlopende schulden		5.693.247	5.558.624	5.419.639
Rentepercentage interne financiering		0,00%	0,00%	0,00%
Formatie op 31 december (fte's)		434,7	435,0	440,70

7.3 Gemeenschappelijke regeling

De gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht is gedurende 2019 aangegaan door 26 gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.

Het Algemeen Bestuur van GGDrU bestaat per 31 december 2019 uit:

naam			functie		periode		DB- lid
dhr.	M.	Tigelaar	wethouder	Gemeente Amersfoort	1-1-2019	31-12-2019	x
mw.	M.	De Koning	wethouder	Gemeente Baarn	1-1-2019	30-4-2019	
mw.	J.	Vissers	wethouder	Gemeente Baarn	1-5-2019	31-12-2019	
mw.	M.	Bakker	wethouder	Gemeente De Bilt	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	J.	Eijbersen	wethouder	Gemeente Bunnik	1-1-2019	30-9-2019	x
mw.	A.	Dekker	wethouder	Gemeente Bunnik	1-10-2019	31-12-2019	
mw.	A.	Kok	wethouder	Gemeente Bunschoten	1-1-2019	31-10-2019	
dhr.	P.	Van Asselt	wethouder	Gemeente Bunschoten	1-11-2019	31-12-2019	
dhr.	S.	Lankreijer	wethouder	Gemeente Eemnes	1-1-2019	31-12-2019	
mw.	Y.	Koster	wethouder	Gemeente Montfoort	1-12-2019	31-12-2019	
dhr.	J.C.H.	Rensen	wethouder	Gemeente Montfoort	1-1-2019	30-11-2019	x
mw.	J.	Smit	wethouder	Gemeente Houten	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	P.	Kiel	wethouder	Gemeente Leusden	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	J.R.C.	van Everdingen	wethouder	Gemeente Lopik	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	J.	Kuiper	wethouder	Gemeente Nieuwegein	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	W.	Kok	wethouder	Gemeente Oudewater	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	A.	Wijs	wethouder	Gemeente Renswoude	1-1-2019	31-12-2019	
mw.	S.J.H.M.	Veldboer	wethouder	Gemeente Rhenen	1-1-2019	31-12-2019	
mw.	M.	Becker	wethouder	Gemeente De Ronde Venen	1-1-2019	30-9-2019	
mw.	A.	Schuurs	wethouder	Gemeente De Ronde Venen	1-10-2019	31-12-2019	
mw.	I.	Aalst-Veldman	wethouder	Gemeente Soest	1-1-2019	31-12-2019	x
mw.	H.	Veneklaas	wethouder	Gemeente Stichtse Vecht	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	V.	Everhardt	wethouder	Gemeente Utrecht	1-1-2019	4-12-2019	x
mw.	L.	Voortman	wethouder	Gemeente Utrecht	4-12-2019	31-12-2019	x
dhr.	H.	Waalwijk	wethouder	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	M.	Beek	wethouder	Gemeente Veenendaal	1-1-2019	31-12-2019	x
dhr.	M.F.M.	Verweij	wethouder	Gemeente Vijfheerenlanden	1-1-2019	31-12-2019	x
dhr.	A.	Noordhoek	wethouder	Gemeente Woerden	1-1-2019	31-12-2019	
mw.	M.	Treep	wethouder	Gemeente Woudenberg	1-1-2019	31-12-2019	
mw.	W.	Kosterman	wethouder	Gemeente Wijk bij Duurstede	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	B.	Roks	wethouder	Gemeente IJsselstein	1-1-2019	31-12-2019	
dhr.	M.C.M.	Fluitman	wethouder	Gemeente Zeist	1-1-2019	31-12-2019	x

7.4 Afkortingenlijst

ABR	Antibioticaresistentie
ACWY:	Meningokokken A, C, W en Y
AGZ/GBE:	Algemene Gezondheidszorg/Gezondheidsbevordering, Beleidsadvisering en Epidemiologie
APG:	Algemene Publieke Gezondheid
Arts M&G:	Arts Maatschappij en Gezondheid
ASG:	Aanvullende subsidie Seksuele Gezondheid
AZC:	Asielzoekerscentrum
BBV:	Besluit begroting en verantwoording
Burap:	Bestuurlijke rapportage
BO:	Basisonderwijs
BRMO:	Bijzonder Resistent Micro-organisme
CIb:	Centrum Infectieziektebestrijding
CJG:	Centrum voor Jeugd en gezin
COA:	Centraal Orgaan voor opvang Asielzoekers
COI:	Contactmoment op indicatie
CPa:	Centering Parenting
GGID:	Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg
DJI:	Dienst Justitiële Inrichtingen
DPG:	Directeur Publieke Gezondheid
DVO:	Dienstverleningsovereenkomst
GG&GD:	Gemeentelijke Geneeskundige & Gezondheidsdienst (gemeente Utrecht)
GGZ:	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR:	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio
HG	Huiselijk Geweld
HKZ:	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HPV:	Humaan Papilloma Virus
ICP:	Integraal Crisisplan
ITIL:	Information Technology Infrastructure Library
IVVU:	Instellingen voor Verpleging en Verzorging in Utrecht
IGZ:	Inspectie voor de Gezondheidszorg

IZB:	Infectieziektenbestrijding
JGZ:	Jeugdgezondheidszorg
KM	Kinder Mishandeling
KNMG:	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering van de geneeskunst
LCHV:	Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid
LPK:	Landelijk Professioneel Kader
LTBI:	Latent Tuberculosis Infection
MAB:	Meld- en Adviespunt Bezorgd
MBO:	Middelbaar Beroepsonderwijs
MBZO	Meldpunt Bijzondere Zorg en Overlast
MMK:	Medische Milieukunde
MJOP:	Meerjaren onderhoudsplan
MSM:	Mannen die seks hebben met mannen
NHS	Neotale Hielprik Screening
NODO(K)	Nader Onderzoek DoodsOorzaak (Kinderen)
NVWA:	Nederlandse Voedsel- en Waren autoriteit
NZA:	Nederlandse Zorg autoriteit
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OTO:	Opleiden, trainen en oefenen
PGA:	Publieke gezondheid Asielzoekers
PGJ:	Publieke gezondheid Jeugd
PGO:	Publieke Gezondheidsonderzoeker
PO:	Primair onderwijs
PURA	Publieke Gezondheid Referentie Architectuur
ROC:	Regionaal opleidingscentrum
RI&E:	Risico-inventarisatie en Evaluatie
RIVM:	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROTA:	Rotavirusinfectie
SO:	Speciaal onderwijs
TBC:	Tuberculosebestrijding
THZ:	Technische Hygiëne Zorg
UMCU:	Universitair Medisch Centrum Utrecht
VGv:	Vrouwelijke Genitale Verminking

VIC:	Verbijzonderde Interne Controle
VO:	Voortgezet onderwijs
WABM:	Werkgeversaansprakelijkheidsverzekering Bestuurders Motorrijtuigen
Wgr:	Wet gemeenschappelijke regelingen
WHP	Woon Hygiënische Problematiek
Wpg:	Wet publieke gezondheid
Wmo:	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wet fido:	Wet financiering decentrale overheden
WNT:	Wet normering topinkomens
WvGGZ:	Wet verplichte Geestelijke Gezondheids Zorg

GGD regio Utrecht

Postbus 51
3700 AB Zeist

T 030 608 608 6
E info@ggdru.nl
I www.ggdru.nl

Uitgave
© GGD regio Utrecht
maart 2020

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht te Zeist

A. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht te Zeist gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2019 d.d. 4 december 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2019.
- De balans per 31 december 2019.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht 2019, dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 december 2019, het normenkader 2019 zoals is vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 december 2019 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van COVID-19

Het Coronavirus heeft ook invloed op GGD regio Utrecht. In de toelichting op pagina 93 in de jaarrekening heeft het management de huidige impact en haar plannen om met deze gebeurtenissen of omstandigheden om te gaan toegelicht. Ook geven zij aan dat het op dit moment voor hen niet goed mogelijk is om in te schatten wat de invloed van het Coronavirus is op de financiële prestaties van GGD regio Utrecht. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 484.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het voorwoord.
- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- De overige gegevens.
- Overige toelichtingen op de jaarrekening.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze

werkzaamheden hebben wij voldaan aan vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, , zoals opgenomen in het normenkader 2019 d.d. 4 december 2019.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht 2019 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 december 2019, het normenkader 2019 zoals is vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 december 2019, het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:

- dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
  - Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
  - Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.
  - Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
  - Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 24 maart 2020

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend:

W. Kalkman RA

Jaarverslag 2019

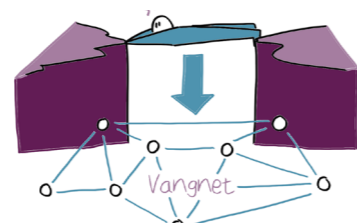
Graag presenteren we in een notendop het jaarverslag van GGD regio Utrecht (GGDrU). We benoemen onze zeven ambities en een aantal resultaten die wij hebben behaald. Op de volgende bladzijde staat wat het heeft gekost.

GGD
regio Utrecht

1. Een veiligere leefomgeving

- 11.000 mensen gescreend op TBC
- 4.200 soa testen uitgevoerd
- 2 nieuwe soa-locaties
- 1.100 forensische schouwingen
- 31.000 reizigers gezien
- Vaccinatiekoffer ontwikkeld

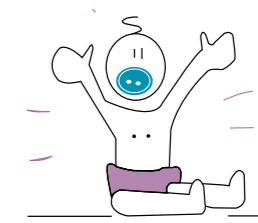
2. Minder kwetsbaren

- 49 meldingen bij Meld- en Adviespunt Bezorgd
- 99 trajecten woonhygiënische problematiek
- 22 meldingen voorkomen uithuiszettingen

3. Gezondere wijken en scholen

- 60 nieuwe scholen met subsidie Gezonde School
- 37 scholen met subsidie voor een watertappunt
- 26 scholen met een subsidie voor Jong Leren Eten

4. Een goede start voor ieder kind

- 92.000 vaccinaties van zuigelingen en peuters
- 31.800 vaccinaties 9- en 13 jarigen
- Hoge opkomst (84%) vaccinatie meningococci ACWY
- Invoering maternale kinkhoestvaccinatie voor zwangere vrouwen
- 6.370 chatten met ouders en jongeren
- 99% deelname neonatale screening
- 950 armoede interventie bij kinderen en hun ouders

5. Voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's

- 3 gezondheidsmonitors uitgevoerd
- Evaluatie schietincident tram Utrecht
- Alle gemeenten geadviseerd over preventieprogramma's en gezondheidsbeleid
- 1.252 toezichtbezoeken kinderopvanglocaties en gastouders
- 92 toezichtbezoeken tattoo en piercing

6. De organisatie op orde

- Interne cohesie vergroot door ontwikkelingen van passend leiderschap
- Organisatiemodel met meer zelforganisatie en passende ondersteuning
- ICT infrastructuur op orde

7. Een eigentijdse dienstverlening

- Vernieuwing aantal CB-locaties
- Uitwerken van het digitale systeem GGid
- Toepassen eigentijdse technologie

Bestuursagenda

De bestuursagenda legt inhoudelijke accenten op de werkzaamheden die we vanuit onze maatschappelijke opgave (zoals uit de Wet publieke gezondheid) doen.

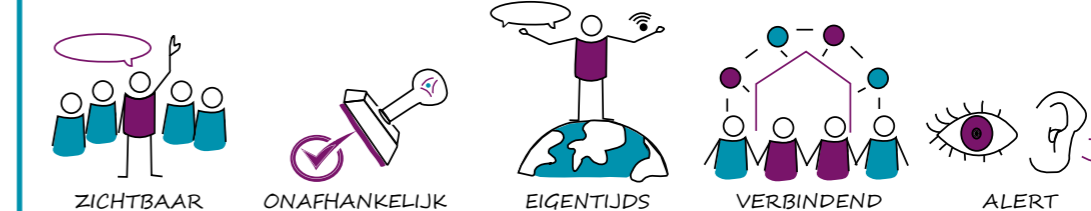
De prioriteiten zijn:

- Kansrijk opgroeien.
- Gezonde leefomgeving.
- Langer gelukkig en gezond zelfstandig.
- Eigentijds besturen.
- Doorontwikkeling interne organisatie.

De prioriteiten zijn uitgewerkt in het actieprogramma.

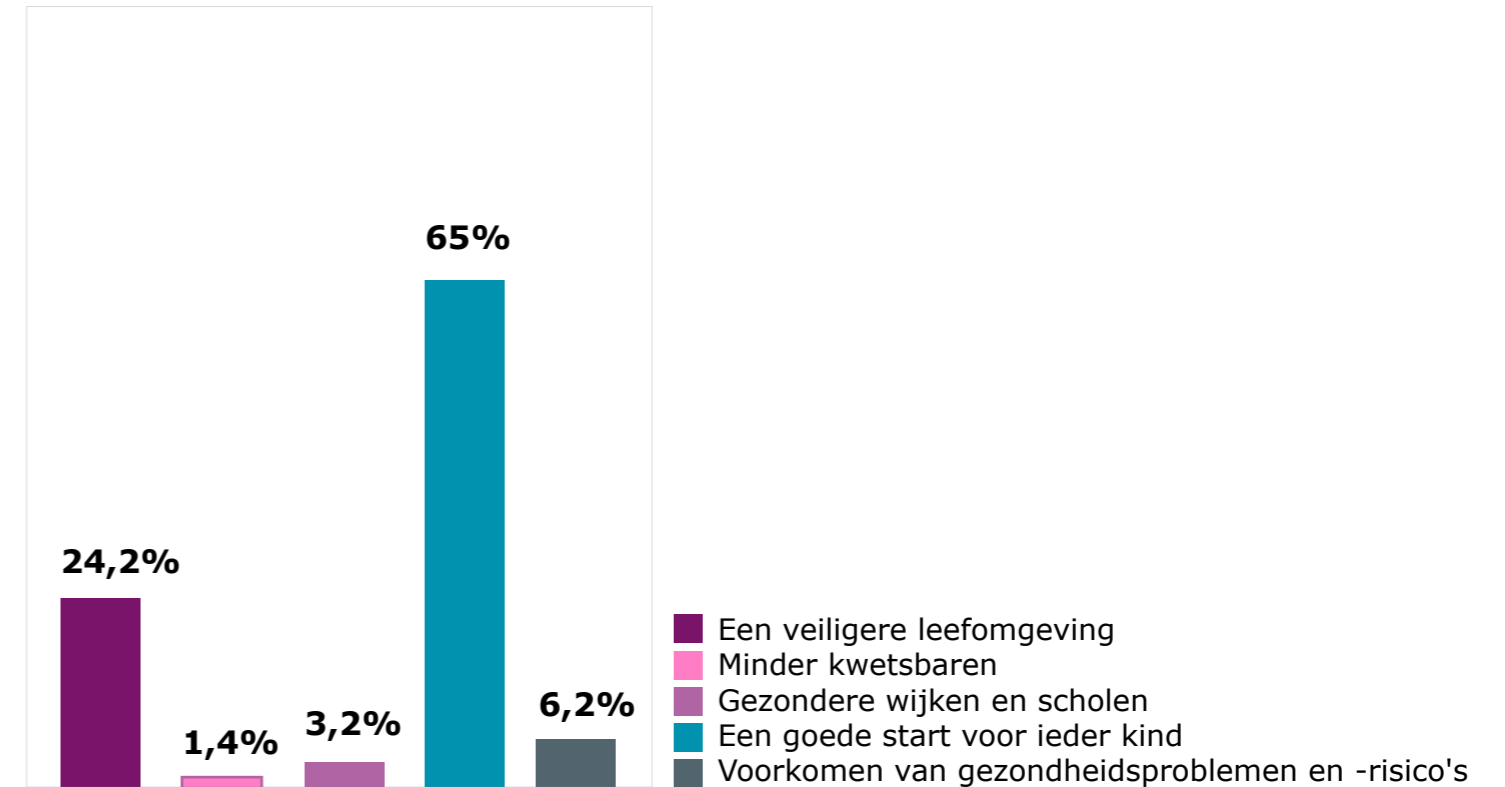
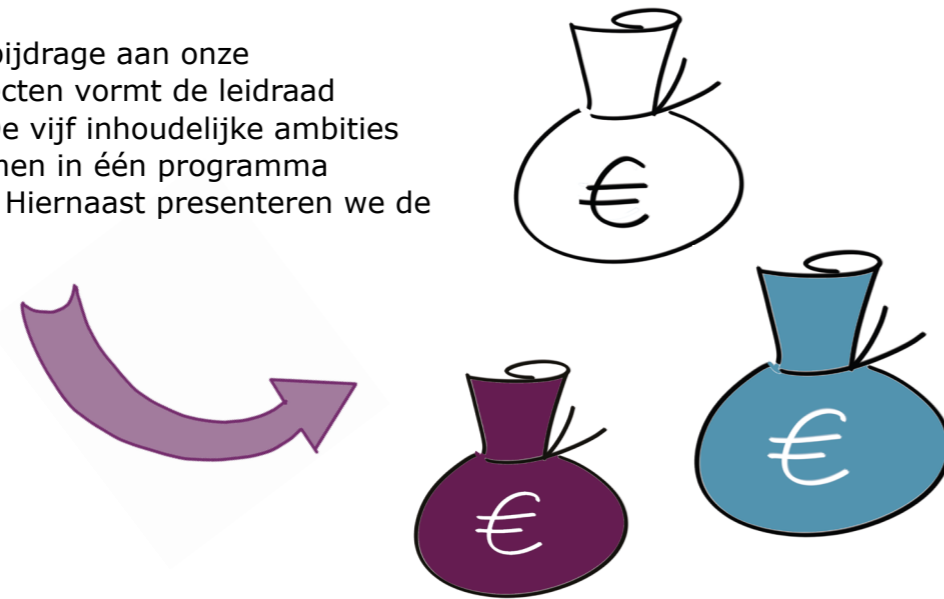
De uitvoering van de acties uit het actieprogramma worden uitgevoerd binnen het bestaande financiële kader van GGDrU.

Kernwaarden:

Financiën

Het leveren van een bijdrage aan onze maatschappelijke effecten vormt de leidraad voor onze ambities. De vijf inhoudelijke ambities voor 2019 komen samen in één programma Publieke Gezondheid. Hiernaast presenteren we de kostenverdeling.

Wijze van financieren

De financiering van de werkzaamheden van GGDrU verschilt per type dienstverlening. GGDrU onderscheidt de volgende vier financieringsbronnen:

- Collectieve gemeentelijke bijdrage: collectieve bijdragen van gemeenten op basis van de inwonerbijdrage en kindbijdrage.
- Individuele gemeentelijke vergoeding: financiering op basis van een bilaterale overeenkomst door facturatie aan gemeente.
- Rijksbijdragen: bijdragen van het Rijk.
- Inkomsten van derden: bijdragen van andere partijen dan gemeente of Rijk, zoals tattoo- en piercingshops die voor hun vergunning aan GGDrU betalen en burgers die voor hun reisevacinatie betalen.

Gemeenten financieren het grootste deel van GGDrU met ingang van 2018 met een vaste gemeentelijke bijdrage, op basis van inwoner- en kindaan-tal.

